

Lov om tvangsfullbyrdelse (tvangsfullbyrdelsesloven)

Dato	LOV-1992-06-26-86
Departement	Justis- og beredskapsdepartementet
Sist endret	LOV-2018-06-15-37 fra 01.07.2018
Publisert	I 1992 Nr. 13
Ikrafttredelse	01.01.1993
Rettet	08.02.2017 (§ 11-16)
Korttittel	Tvangsfullbyrdelsesloven – tvangsl

Kapitelloversikt:

Første del. Innledning (§§ 1-1 - 3-5)

Kapittel 1. Område, definisjoner m m (§§ 1-1 - 1-10)

Kapittel 2. Namsmyndighetene (§§ 2-1 - 2-17)

Kapittel 3. Sakskostnader, erstatning og sikkerhetsstillelse (§§ 3-1 - 3-5)

Annen del. Tvangsfullbyrdelse (§§ 4-1 - 13-16)

Kapittel 4. Tvangsgrunnlagene og deres tvangskraft (§§ 4-1 - 4-19)

Kapittel 5. Almennelige regler om saksbehandlingen i saker for namsmannen (§§ 5-1 - 5-19)

Kapittel 6. Saksbehandlingen i saker for tingretten (§§ 6-1 - 6-6)

Kapittel 7. Utlegg (§§ 7-1 - 7-29)

Kapittel 8. Tvangsdekning i løsøre (§§ 8-1 - 8-25)

Kapittel 9. Tvangsdekning i løsøre ved tilbakelevering til salgspanthaver (§§ 9-1 - 9-13)

Kapittel 10. Tvangsdekning i finansielle instrumenter, pengekrav m m (§§ 10-1 - 10-14)

Kapittel 11. Tvangsdekning i realregistrerte formuesgoder (§§ 11-1 - 11-63)

Kapittel 12. Tvangsdekning i adkomstdokument til leierett eller borett til husrom (§§ 12-1 - 12-7)

Kapittel 13. Tvangsfullbyrdelse av krav på annet enn penger (§§ 13-1 - 13-16)

Tredje del. Sluttbestemmelser (§§ 14-1 - 14-3)

Kapittel 14. Sluttbestemmelser (§§ 14-1 - 14-3)

Lovens tittel endret ved lover 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 23 jan 2015 nr. 4 (korttittel tilføyd)(ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 12 mai 2015 nr. 494). – Jf. tidligere lov 13 aug 1915 nr. 7.

Første del. Innledning

Kapittel 1. Område, definisjoner m m

§ 1-1. Saklig virkeområde

Loven gjelder tvangsfullbyrdelse av både privatrettslige og offentligrettslige krav.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 1-2. Krav mot staten, fylkeskommuner, kommuner, samkommuner, interkommunale selskaper, regionale helseforetak og helseforetak

Krav mot staten kan ikke tvangsfullbyrdes.

Pengekrav mot en kommune, fylkeskommune, samkommune, et interkommunalt selskap, regionalt helseforetak eller helseforetak kan ikke tvangsfullbyrdes etter kapittel 7, jf. kommuneloven § 55, lov om interkommunale selskaper § 23 og helseforetaksloven § 5.

0 Endret ved lover 25 sep 1992 nr. 107 (ikr. 1 jan 1993) som endret ved lov 8 jan 1993 nr. 20, 29 jan 1999 nr. 5 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 22 okt 1999 nr. 1097), 15 juni 2001 nr. 93 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 15 juni 2001 nr. 669), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 25 mai 2012 nr. 28 (ikr. 1 juli 2012 iflg. res. 25 mai 2012 nr. 449). Endres ved lov 22 apr 2016 nr. 4 (ikr. fra den tid Kongen bestemmer). Endres ved lov 22 juni 2018 nr. 83 (ikr. fra første konstituerende kommune- eller fylkestingsmøte 2019, se res. 20 des 2018 nr. 2062).

§ 1-3. Ufravikelighet

Avtale om at tvangsfullbyrdelse skal skje gjennom namsmyndigheten på annen måte enn etter denne lov, er ugyldig.

Før et krav er misligholdt, kan det ikke gyldig avtales at tvangsdekning skal skje på annen måte enn gjennom namsmyndighetene. For enkle pantsatte krav gjelder panteloven § 4-6. For verdipapirer som er notert på regulert marked og fondsaktiver kan det inngås forhåndsavtale om salg gjennom uavhengig megler. For finansiell sikkerhetsstillelse kan det inngås skriftlig avtale om realisasjon, jf. lov om finansiell sikkerhetsstillelse § 7. Det samme gjelder for pant som nevnt i panteloven §§ 4-11 og 4-13, jf. panteloven § 4-17.

Når et foretak med rett til å drive finansieringsvirksomhet etter finansforetaksloven § 2-1, låner ut penger mot håndpant i løsøre ved at pantet overleveres til foretaket, kan det inngås forhåndsavtale om at panthaveren selv kan selge løsøret til dekning av pantekravet dersom pantsetteren ikke har innfridd pantekravet innen en frist på minst en måned som panthaveren har fastsatt i et skriftlig varsel som er sendt skyldneren etter forfall. Salget skal skje på forsvarlig måte. Leddet her gjelder ikke løsøre som kan registreres i et realregister eller motorvogner som skal registreres etter vegtrafikkloven § 15 jf. § 16.

0 Endret ved lover 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 26 mars 2004 nr. 17 (ikr. 1 juli 2004 iflg. res. 26 mars 2004 nr. 575), 29 juni 2007 nr. 74 (ikr. 1 nov 2007 iflg. vedtak 29 juni 2007 nr. 749), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127, 23 jan 2015 nr. 4 (ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 12 mai 2015 nr. 494), se dens VII, 31 mars 2017 nr. 14 (ikr. 18 april 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 414).

§ 1-4. Forholdet til folkeretten

Loven gjelder med de begrensninger som er anerkjent i folkeretten eller følger av overenskomst med fremmed stat.

§ 1-5. *Utenlandske skip*

Tvangsfullbyrdelse kan ikke gjennomføres i utenlandsk skip som befinner seg i norsk territorialfarvann under uskyldig gjennomfart, unntatt når kravet er blitt til under gjennomfarten eller i den hensikt å foreta gjennomfarten.

Tvangsfullbyrdelse kan bare gjennomføres i utenlandsk skip som er i virksomhet på norsk kontinentalsokkel dersom kravet er blitt til i forbindelse med virksomheten i områder som er underlagt norsk jurisdiksjon.

Tvangsfullbyrdelse kan bare gjennomføres i utenlandsk skip som befinner seg i norsk økonomisk sone dersom kravet er blitt til i forbindelse med virksomhet i områder underlagt norsk jurisdiksjon.

Første til tredje ledd gjelder tilsvarende for last som føres med skipet.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127.

§ 1-6. *Særskilt om utenlandske statskip*

Tvangsfullbyrdelse kan ikke fremmes for så vidt angår krigsskip og andre skip som en fremmed stat eier, nytter eller har befraktet i sin helhet, når skipet brukes utelukkende til statsformål av offentligrettslig art. Tvangsfullbyrdelse kan heller ikke fremmes for så vidt angår last som tilhører fremmed stat, og som føres på skip som nevnt i første punktum eller på handelsskip for statsformål av offentligrettslig art.

Kongen kan etter overenskomst med fremmed stat bestemme at det samme skal gjelde andre skip som en fremmed stat eier eller nytter og annen last som tilhører den, når den fremmede stat i krigstid eller når krig truer setter fram krav om det.

Ved overenskomst med fremmed stat kan det bestemmes at en bevitnelse fra den fremmede stats diplomatiske representant skal gjelde som bevis for at skip og last går inn under bestemmelsene i første ledd når det settes fram krav om å oppheve en avgjørelse om tvangsfullbyrdelse.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127.

§ 1-7. *Utenlandske statlige luftfartøyer*

Tvangsfullbyrdelse kan ikke fremmes for så vidt angår militære luftfartøyer og andre luftfartøyer som en fremmed stat eier eller nytter, når luftfartøyet brukes utelukkende til statsformål av offentligrettslig art. Tvangsfullbyrdelse kan heller ikke gjennomføres i last som tilhører en fremmed stat og føres med luftfartøyer som nevnt i første punktum.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127

§ 1-8. *Definisjoner*

Med realregister menes norsk grunnbok, skipsregister (medregnet Norsk Internasjonalt Skipsregister), luftfartøyregister og lignende norsk rettighetsregister ordnet etter de formuesgoder som rettighetene gjelder. Verdipapirregistre og Løsøreregisterets motorvognregister regnes ikke som realregistre. Med realregister menes også tilsvarende utenlandske registre.

Med skip menes i denne loven foruten skip også flyttbare innretninger som ikke er skip, men som kan registreres i norsk skipsregister eller i tilsvarende utenlandske registre.

Med verdipapir menes omsetningsgjeldsbrev og dermed likestilte dokumenter, samt omsetningspapirer som representerer en andelsrett i et selskap.

Med adkomstdokument til leierett eller borettil til husrom menes dokument som representerer en leierett eller borettil til husrom knyttet til en overførbar fordring på utleieren eller en andelsrett i et selskap, unntatt borettslagsandel som er registrert i grunnboken.

Med en persons alminnelige verneting menes i denne loven den rettskrets eller det namsmannsdistrikt hvor vedkommende har bopel eller slik tilknytning som nevnt i tvisteloven § 4-4 tredje til femte ledd. Den som har bopel i flere rettskretser eller namsmannsdistrikter, har alminnelig verneting i alle disse. Den som ikke har kjent bopel, har verneting i den rettskrets eller i det namsmannsdistrikt hvor vedkommende oppholder seg når en begjæring etter loven her meddeles. Har personen heller ikke kjent oppholdssted i riket, har vedkommende verneting i den rettskrets eller i det namsmannsdistrikt han eller hun sist hadde kjent bopel eller oppholdssted, dersom saken gjelder en forpliktelse pådratt i Norge eller en forpliktelse som skal oppfylles i Norge.

0 Endret ved lover 13 juni 1997 nr. 44 (ikr. 1 jan 1999 iflg. res. 17 juli 1998 nr. 615), 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI, 5 juli 2002 nr. 64 (ikr. 1 jan 2003 iflg. vedtak 20 des 2002 nr. 1627), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 626), 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 875), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 12 juni 2009 nr. 37.

§ 1-9. *Hvor visse formuesgoder skal anses for å være*

Når reglene i denne loven lar det være avgjørende hvor et formuesgode er, gjelder følgende regler for andre rettigheter enn eiendomsrett til legemlige gjenstander:

- (a) Et krav som gjelder bruksrett eller servitutt over en fast eiendom, anses for å være der eiendommen ligger. Ligger rettigheten til en annen fast eiendom, anses den for å være der den andre eiendommen ligger.
- (b) Et krav som gjelder bruksrett eller servitutt over løsøre, anses for å være både der løsøreobjektet er og der rettighetshaveren har alminnelig verneting. Dersom rettighetshaveren ikke har alminnelig verneting i riket, anses kravet dessuten for å være der eieren av løsøret har alminnelig verneting.
- (c) Et krav som er knyttet til verdipapir, anses for å være der verdipapiret er.
- (d) Et krav av annen art anses for å være der kravshaveren har alminnelig verneting. Dersom kravshaveren ikke har alminnelig verneting i riket, anses et krav som en bestemt person er forpliktet til å oppfylle, for å være der den forpliktete har alminnelig verneting. Dersom rettighetshaveren ikke har alminnelig verneting i riket, anses en immaterialrettighet som er registrert i et særskilt register, for å være der den registrerte fullmektig har alminnelig verneting. Finnes ingen registrert fullmektig med alminnelig verneting i riket, anses immaterialrettigheten for å være der registeret føres.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127.

§ 1-10. *Elektronisk kommunikasjon*

For elektronisk kommunikasjon med namsmyndighetene gjelder domstoloven § 197 a tilsvarende.

Krav i eller i medhold av denne loven om at varsler og meddelelser mellom saksøker og saksøkte skal gis skriftlig, er ikke til hinder for elektronisk kommunikasjon dersom meddelelsen er sendt på en betryggende måte. Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hva som kan anses for en betryggende måte.

Annet ledd gjelder tilsvarende for varsel etter § 1-3 tredje ledd første punktum og melding etter § 11-58 første ledd annet punktum.

0 Tilføyd ved lov 31 mars 2017 nr. 14 (ikr. 18 april 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 414).

Kapittel 2. Namsmyndighetene

I. De alminnelige namsmyndighetene

0 Overskriften tilføyd ved lov 11 jan 2013 nr. 3 (ikr. 1 juni 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 533).

§ 2-1. Namsmyndighetene

Namsmyndighet er namsmannen og tingretten.

Namsmyndighetene avgjør alle begjæringer og innvendinger som blir satt fram under en sak om tvangsfullbyrdelse, og som gjelder fremme av saken eller fremgangsmåten under gjennomføringen.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127.

§ 2-2. Namsmannen

Namsmannen er den som er utpekt som namsmann etter politiloven § 17.

Under namsmannen hører de saker som loven legger til namsmannen, og dessuten de saker om gjennomføring som tingretten pålegger namsmannen etter loven.

Namsmannen plikter etter anmodning å bistå tingretten i forhold som gjelder tvangsfullbyrdelse.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901) som endret ved lov 17 juni 2005 nr. 84, 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127, 11 mai 2017 nr. 26 (ikr. 1 juni 2017 iflg. res. 11 mai 2017 nr. 563).

§ 2-3. Namsmannens stedlige kompetanse

Når en begjæring om tvangsfullbyrdelse lovlig er satt fram for den kompetente namsmann etter loven, vedblir namsmannen å være stedlig kompetent selv om det senere skjer slike endringer at namsmannen ikke fra først av kunne tatt saken til behandling. Tilsvarende gjelder når en domstol har overlatt til namsmannen å gjennomføre rettens beslutning om tvangsfullbyrdelse.

En namsmann kan ikke holde forretninger eller på annen måte opptre utenfor sitt distrikt. Unntak kan gjøres i påtrengende tilfeller, eller hvis distriktets namsmann samtykker og omstendighetene gjør det hensiktsmessig at namsmannen opptre utenfor sitt distrikt. En namsmann kan alltid holde tvangssalg utenfor distriktet.

I særlige tilfeller kan en namsmann be namsmannen i et annet distrikt om å stå for skritt som den første namsmannen ikke selv kan foreta.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127.

§ 2-4. Rettsvitne i saker for namsmannen

Til namsmannens forretninger og møter kan namsmannen tilkalle et rettsvitne dersom det av særlige grunner finnes ønskelig. Domstoloven § 90 første ledd første punktum og annet ledd og §§ 101-105 a gjelder tilsvarende.

0 Endret ved lov 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).

§ 2-5. Namsmannens habilitet

Om habilitet for namsmannen gjelder domstoloven §§ 106, 108, 109, 111 til 113 og 121 tilsvarende.

Antas det at både namsmannen og namsmannens fullmektiger er ugilde, skal namsmannen forelegge spørsmålet for tingretten. Namsmannen kan også ellers forelegge spørsmål om sin egen eller fullmektigers habilitet for retten. Retten oppnevner eventuelt stedfortreder. Domstoloven § 118 og § 120 annet ledd gjelder tilsvarende.

Namsmenn og namsmannsfullmektiger blir ikke ugilde av den grunn at de selv har begjært tvangsfullbyrdelse av krav som det hører til deres tjenesteplikt å inndrive.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127.

§ 2-6. Taushetsplikt i saker for namsmannen

Om taushetsplikt for namsmannen og andre som utfører tjeneste eller arbeid for namsmannen gjelder domstoloven § 63 a tilsvarende.

§ 2-7. Frister i saker for namsmannen

Om beregning og avbrytelse av frister i saker for namsmannen gjelder domstoloven §§ 146 annet ledd, 148 og 149 tilsvarende. Om oppfriskning for oversittelse av frist for å klage til tingretten etter § 5-16 gjelder tvisteloven §§ 16-12 til 16-14 tilsvarende.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 2-8. Tingretten

Tingretten behandler saker om tvangsfullbyrdelse i sin rettskrets.

Under retten hører de saker som loven legger til retten, klager over namsmannens avgjørelser og handlemåte etter § 5-16, og dessuten saker som retten av særlige grunner beslutter å overta fra namsmannen.

0 Endret ved lover 14 des 2001 nr. 98 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 14 des 2001 nr. 1416), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127.

§ 2-9. Bemyndigelse av funksjonærer

Tingrettene kan overlate utførelsen av sine gjøremål etter denne lov til sine funksjonærer. Tingretten kan likevel ikke overlate til funksjonærer å avsi dommer og kjennelser eller å treffe beslutning om tvangssalg etter § 11-9. Kongen gir nærmere regler om bemyndigelse av funksjonærer.

For namsmennenes adgang til å overlate gjøremål til sine underordnede gjelder politiloven § 29 annet ledd.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901) som endret ved lov 17 juni 2005 nr. 84.

§ 2-10. Medhjelper ved tvangssalg

Medhjelper ved tvangssalg skal fylle de krav som er fastsatt i eller i medhold av lov for ervervsmessig omsetning av vedkommende formuesgode. Kongen kan ved forskrift pålegge medhjelpere å stille sikkerhet. Kongen gir nærmere regler om sikkerhetens dekningsområde og størrelse m m. Medhjelperens godtgjørelse for arbeid og utgifter fastsettes av namsmyndigheten etter forskrift gitt av Kongen.

Om habilitet for medhjelper gjelder § 2-5 første ledd tilsvarende. Det kan likevel oppnevnes en medhjelper uavhengig av første punktum dersom det finnes ubetenkelig, og vedkommende har særlige forutsetninger for å forestå salget.

Ved tvangssalg av fast eiendom og adkomstdokumenter til leierett eller borettil husrom i lensmannsdistrikt kan namsmannen oppnevnes som medhjelper. Ved tvangssalg av realregistrerte formuesgoder og adkomstdokumenter til leierett eller borettil husrom i andre tilfeller kan namsmannen oppnevnes som medhjelper i samsvar med bestemmelser gitt av Kongen. En namsmann som oppnevnes som medhjelper, har ikke krav på godtgjørelse som medhjelper og har ikke plikt til å stille sikkerhet. Kongen kan gi nærmere bestemmelser om namsmannens oppgaver og myndighet som medhjelper.

- 0 Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 20, 11 juni 1993 nr. 83 (ikr. 1 aug 1993), 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI, 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 875).

§ 2-11. Utelukkelse fra å kjøpe ved tvangssalg

Utelukket fra å kjøpe selv eller opptre som fullmektig for kjøper er:

- (a) ved tvangssalg gjennom tingretten; tingrettens ansatte,
- (b) ved tvangssalg gjennom namsmannen; namsmannens og tingrettens ansatte,
- (c) medhjelper ved et tvangssalg og dennes ansatte, og
- (d) rettsvitne ved et auksjonssalg.

- 0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 2-12. Høyere rettsinstanser m m

Om rettsmidler mot rettens avgjørelser gjelder tvisteloven sjette del og kapittel 17. Gjenåpning kan bare begjæres når avgjørelsen rettskraftig avgjør et krav, eller hever eller avviser en sak, eller når det ellers er bestemt i denne lov.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 2-13. (Opphevet ved lov 31 mars 2017 nr. 14.)

II. Statens innkrevingsentral

0 Overskriften tilføyd ved lov 11 jan 2013 nr. 3 (ikr. 1 juni 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 533).

§ 2-14. Statens innkrevingscentralers namskompetanse

For de krav den har til innfordring og som det foreligger tvangsgrunnlag for, kan Statens innkrevingscentral beslutte utleggstrekk eller stifte utleggspant dersom panterett kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på innkrevingscentralens kontor etter § 7-9 første ledd.

Når innkrevingscentralen selv har stiftet utleggspant i enkle pengekrav, kan den gjennomføre tvangsdekning i kravet etter reglene i kapittel 10 del III.

Bestemmelsene i §§ 5-1 til 5-5 og §§ 7-3 til 7-8 gjelder ikke for Statens innkrevingscentral når den utøver myndighet etter første og annet ledd.

Før utleggsforretning etter første ledd finner sted, skal saksøkte varsles med oppfordring om innen to uker å uttale seg om forhold av betydning for om utlegg skal tas og om valg av gjenstand for utlegget. Saksøkte skal i oppfordringen gjøres oppmerksom på hvilke kostnader som er påløpt, på at ytterligere kostnader vil påløpe om utlegg blir tatt, og på at utlegg kan unngås ved at kravet med renter og kostnader betales innen fristen etter første punktum. Det kan samtidig opplyses om tid og sted for avholdelse av utleggsforretning. Første og annet punktum gjelder tilsvarende når innkrevingscentralen gjennomfører tvangsdekning i enkle pengekrav etter annet ledd. Vil tvangsfullbyrdelsen ellers bli vesentlig vanskeliggjort, kan meddelelse til saksøkte unnlates.

Statens innkrevingscentral kan begjære utlegg hos de alminnelige namsmyndighetene for krav den har til innfordring og som det foreligger tvangsgrunnlag for.

0 Tilføyd ved lov 11 jan 2013 nr. 3 (ikr. 1 juni 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 533).

§ 2-15. Vernetting ved klage

Klage etter § 5-16 over Statens innkrevingscentralers avgjørelser og handlemåte under tvangsfullbyrdelsen avgjøres av tingretten for det distrikt der Statens innkrevingscentral ligger.

0 Tilføyd ved lov 11 jan 2013 nr. 3 (ikr. 1 juni 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 533).

§ 2-16. Innhenting og videreformidling av opplysninger

Statens innkrevingscentral kan uten hinder av taushetsplikt innhente og utlevere opplysninger om skyldnerens inntekts- og formuesforhold og om avholdte utleggsforretninger til bruk for andre namsmyndigheters tvangsfullbyrdelse.

0 Tilføyd ved lov 11 jan 2013 nr. 3 (ikr. 1 juni 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 533).

§ 2-17. Frister

§ 2-7 gjelder tilsvarende for Statens innkrevingscentralers tvangsfullbyrdelse.

0 Tilføyd ved lov 11 jan 2013 nr. 3 (ikr. 1 juni 2013 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 533), endret ved lov 31 mars 2017 nr. 14 (ikr. 18 april 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 414).

Kapittel 3. Sakskostnader, erstatning og sikkerhetsstillelse

§ 3-1. Saksøktes alminnelige kostnadsansvar ved tvangsfullbyrdelse

Dersom saksøkeren krever det, skal saksøkte erstatte saksøkerens sakskostnader i en sak om tvangsfullbyrdelse så langt saken og kostnadene har vært nødvendige. Hvis utlegg blir tatt eller tvangsdekning blir gjennomført, skal sakskostnadene fastsettes og inndrives sammen med kravet. I andre tilfeller fastsettes kostnadsansvaret innen fullbyrdelsen avsluttes. Avgjørelse av kostnadsansvaret har tvangskraft. Avgjørelsen skjer ved kjennelse hvis den treffes av tingretten. Saksøkeren kan ikke sette fram krav om erstatning for sakskostnader på annen måte enn etter denne paragrafen. Kongen kan ved forskrift fastsette maksimalsatser for saksøktes kostnadsansvar.

Saksøkte plikter ikke å erstatte saksøkerens sakskostnader:

- (a) dersom saken nektes fremmet på grunn av forhold som saksøkeren kjente eller burde ha kjent til før den ble innledet,
- (b) dersom saken heves fordi tvangsgrunnlaget oppheves eller kjennes ugyldig,
- (c) dersom saken heves fordi en beslutning om foregrepet tvangskraft oppheves,
- (d) dersom en sak om tvangsdekning heves fordi kostnadene vil overstige det som vil komme inn ved dekningen, forutsatt at saksøkeren da begjæringen ble satt fram burde ha skjont at fullbyrdelsen ikke kunne gjennomføres, eller
- (e) dersom en sak om tvangsdekning heves på grunn av forholdet til bedre prioriterte rettighetshavere, forutsatt at saksøkeren da begjæringen ble satt fram burde ha skjont at fullbyrdelsen ikke kunne gjennomføres.

Når en sak nektes fremmet i andre tilfeller enn nevnt i annet ledd, kan saksøkte helt eller delvis fritas for å erstatte saksøkerens sakskostnader.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 3-2. Saksøkerens ansvar for sakskostnader i særlige tilfeller

Saksøkeren kan pålegges helt eller delvis å erstatte saksøktes sakskostnader i tilfeller der saksøkte etter § 3-1 annet eller tredje ledd er fritatt for å erstatte saksøkerens sakskostnader dersom saken ikke har vært nødvendig eller dersom saksøkeren unødig har vidløftiggjort saken. I tilfeller som nevnt i § 3-1 annet ledd bokstav c skal saksøkeren pålegges å erstatte saksøktes sakskostnader.

Saksøkerens kostnadsansvar fastsettes av retten ved kjennelse etter begjæring av saksøkte. Dersom saksøkeren pålegges helt eller delvis å erstatte saksøktes sakskostnader ved fullbyrdelsen av pengekrav, trekkes kostnadene fra i kravet.

Krav om sakskostnader etter denne paragrafen må settes fram innen tre måneder etter at avgjørelse som avslutter saken, ble meddelt saksøkte. Dersom det ikke gjøres, tapes kravet. Tvisteloven §§ 16-12 til 16-14 gjelder tilsvarende.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 3-3. Sakskostnader ved klage m v

Tvisteloven kapittel 20 gjelder for partenes ansvar for sakskostnader ved rettens behandling av tvister og klage etter § 5-16 og ved rettsmidler mot rettens avgjørelser. I saker om tvangsfullbyrdelse av pengekrav dekkes sakskostnader som saksøkte blir pålagt å erstatte sammen med kravet. Pålegges saksøkeren å erstatte motpartens kostnader ved fullbyrding av pengekrav, trekkes kostnadene fra i kravet.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 3-4. Sikkerhetsstillelse

I saker om tvangsfullbyrdelse godtas som sikkerhet:

- (a) Innskudd i norsk bank. Det må legges fram erklæring fra banken om innskuddet og om at det ikke kan disponeres uten etter samtykke fra vedkommende namsmyndighet.
- (b) Selvskyldnergaranti fra norsk bank eller annet foretak med rett til å drive finansieringsvirksomhet etter finansforetaksloven § 2-1. Garantien må være en ubetinget selvskyldnergaranti uten tidsbegrensning og stilt overfor vedkommende namsmyndighet.

Sikkerhet kan ombyttes i annen sikkerhet.

Er sikkerhetens størrelse ikke fastsatt ved rettslig beslutning eller ved overenskomst mellom partene, treffer vedkommende namsmyndighet bestemmelse om det.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127, endret paragrafnummer fra § 3-6, 31 mars 2017 nr. 14 (ikr. 18 april 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 414).

§ 3-5. Bortfall av stilt sikkerhet

Dersom saksøkeren i en sak om tvangsfullbyrdelse hvor tvangsgrunnlaget er gitt foregrepet tvangskraft har stilt sikkerhet for mulig erstatning til saksøkte, kan sikkerheten kreves frigitt når tvangsgrunnlaget er blitt rettskraftig, eller når det er gått mer enn tre måneder etter at saksøkte fikk underretning om at tvangsgrunnlaget er endret eller opphevet uten at søksmål om erstatning er reist.

Dersom en saksøkt har stilt sikkerhet for å avverge tvangsfullbyrdelse, kan sikkerheten kreves tilbake når det krav som sikkerheten er stilt for, er falt bort eller når det er fastslått at kravet ikke er til.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127, endret paragrafnummer fra § 3-7.

Annen del. Tvangsfullbyrdelse

Kapittel 4. Tvangsgrunnlagene og deres tvangskraft

I. Tvangsgrunnlagene

§ 4-1. Alminnelige og særlige tvangsgrunnlag

Tvangsfullbyrdelse av et krav kan bare begjæres når det foreligger et alminnelig eller et særlig tvangsgrunnlag for kravet, og dette tvangsgrunnlaget er tvangskraftig.

De alminnelige tvangsgrunnlagene er:

- a) dom eller kjennelse av en norsk domstol, og andre avgjørelser av en norsk domstol som har virkning som dom eller kjennelse, eller som avgjør krav om erstatning for sakskostnader,
- b) avgjørelse av en annen norsk myndighet som har virkning som dom,
- c) vedtatt forelegg etter straffeprosessloven kapittel 20,
- d) voldgiftsdom etter voldgiftsloven og avgjørelser som ellers er tvangskraftige etter voldgiftsloven § 39,
- e) rettsforlik for norsk domstol og stadfestet forlik etter voldgiftsloven § 35,
- f) avgjørelse av utenlandsk domstol eller annen utenlandsk myndighet, utenlandsk offentlig forlik og voldgiftsdom, som etter lov eller overenskomst med fremmed stat vil være bindende og skal kunne fullbyrdes her i riket,
- g) avgjørelse av utenlandsk domstol som vil være bindende her i riket etter tvisteloven § 19-16 annet og tredje ledd,
- h) avgjørelse av internasjonal domstol eller av annen internasjonal myndighet, og forlik inngått for slike domstoler og myndigheter, som etter overenskomst med fremmed stat skal kunne fullbyrdes her i riket.

Når krav på erstatning for sakskostnader i rettergang er fastsatt i et alminnelig tvangsgrunnlag etter annet ledd bokstav a, b, d og e, omfatter grunnlaget også forsinkelsesrente av kravet etter forsinkelsesrenteloven.

Et alminnelig eller særlig tvangsgrunnlag for krav på forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven gir for den del av kravet som har oppstått etter grunnlaget, fordringshaveren rett til dekning etter den rentesats som gjelder etter §§ 3 og 4 i loven. Er det ikke sannsynliggjort om grunnlaget gir rett til alminnelig forsinkelsesrente eller forsinkelsesrente i forbrukerforhold, beregnes kravet etter laveste sats.

Særlige tvangsgrunnlag er tvangsgrunnlagene nevnt i §§ 7-2, 8-2, 9-2, 10-2, 11-2, 12-2 og 13-2.

0 Endret ved lover 27 nov 1992 nr. 110 (ikr. 1 jan 1994), 14 mai 2004 nr. 25 (ikr. 1 jan 2005 iflg. res. 14 mai 2004 nr. 751), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127, 15 juni 2018 nr. 37 (ikr. 1 juli 2018 iflg. res. 15 juni 2018 nr. 887).

II. Innvendinger mot tvangsgrunnlaget m m

§ 4-2. Innvendinger mot tvangsgrunnlaget

Mot et alminnelig tvangsgrunnlag kan det under tvangsfullbyrdelsen ikke settes fram andre innvendinger enn at

- (a) grunnlaget ikke skriver seg fra en domstol eller en annen instans som kan fatte en avgjørelse av den aktuelle art,
- (b) grunnlaget er tvetydig eller selvmotsigende, eller at det for øvrig på grunn av sitt innhold ikke kan fullbyrdes.

Mot et krav som er fastslått i et alminnelig tvangsgrunnlag kan det bare gjøres gjeldende innvendinger som støtter seg til omstendigheter som er oppstått så sent at de ikke kunne ha vært påberopt før avgjørelsen.

Mot et særlig tvangsgrunnlag eller et krav som er fastsatt i et særlig tvangsgrunnlag, kan det fremsettes enhver innvending som kunne ha vært satt fram under et søksmål.

For innvendinger mot et krav som er fastslått i voldgiftsdom, gjelder voldgiftsloven kapittel 10.

0 Endret ved lov 14 mai 2004 nr. 25 (ikr. 1 jan 2005 iflg. res. 14 mai 2004 nr. 751).

§ 4-3. Motregning

Etter at tvangsfullbyrdelse er begjært, kan motregning bare erklæres dersom motkravet er erkjent eller det foreligger tvangsgrunnlag for motkravet overfor saksøkeren, og betingelsene for motregning er til stede. Disse begrensningene i motregningsadgangen gjelder ikke ved fravikelse etter § 13-2 tredje ledd bokstav a.

III. Materielle vilkår for tvangskraft

§ 4-4. Forfall m m

Tvangsfullbyrdelse av et krav kan ikke begjæres før kravet er forfalt og mislighold har inntrådt.

Er kravet betinget av en samtidig motytelse fra saksøkeren, er det tilstrekkelig at saksøkeren tilbyr motytelsen før fullbyrdelsen gjennomføres.

§ 4-5. Sikkerhetsstillelse

Kan saksøkeren ikke kreve tvangfullbyrdelse uten å stille sikkerhet, eller kan saksøkte avverge fullbyrdelse ved å stille sikkerhet, er det tilstrekkelig at sikkerheten stilles før fullbyrdelsen gjennomføres.

IV. Personlige vilkår for tvangskraft

§ 4-6. Hvem som kan begjære tvangfullbyrdelse

Tvangfullbyrdelse kan bare begjæres av den som i tvangsgrunnlaget er nevnt som berettiget, herunder gruppemedlem som er omfattet av avgjørelse i gruppesøksmål, eller som lovlig har ervervet kravet.

Når tvangsgrunnlaget er avgjørelse i gruppesøksmål etter tvisteloven § 35-7, og slutningen angir framgangsmåten for direkte oppfyllelse overfor gruppemedlemmene, kan tvangfullbyrdelse også begjæres av den som var grupprepresentant i saken.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 4-7. Hvem begjæring om tvangfullbyrdelse kan rettes mot – hovedregelen

Et tvangsgrunnlag er bare tvangsgrunnlag overfor den som i tvangsgrunnlaget er nevnt som forpliktet, hvis ikke annet følger av §§ 4-8 til 4-11.

§ 4-8. Tvangfullbyrdelse overfor arving og gjenlevende ektefelle

Et tvangsgrunnlag overfor en person som senere er avgått ved døden, er også tvangsgrunnlag overfor den avdødes arving som har overtatt ansvaret for den avdødes forpliktelser, og overfor gjenlevende ektefelle i uskifte. Et tvangsgrunnlag rettet mot en avdød i egenskap av eier av et formuesgode, er tvangsgrunnlag også overfor en legatar.

Et tvangsgrunnlag overfor en avdød er også tvangsgrunnlag overfor avdødes dødsbo som skiftes offentlig i den utstrekning det er adgang til tvangfullbyrdelse mot slike boer.

0 Endret ved lov 2 des 1994 nr. 63 (ikr. 1 jan 1995).

§ 4-9. Tvangfullbyrdelse under konkurs

Et tvangsgrunnlag overfor en person hvis bo senere er tatt under konkursbehandling, er også tvangsgrunnlag overfor konkursboet forutsatt at kravet har rettsvern.

§ 4-10. Tvangfullbyrdelse i selskapsforhold og eierseksjonssameier

Et tvangsgrunnlag overfor et selskap er også tvangsgrunnlag overfor en selskapsdeltaker som er ansvarlig for selskapets forpliktelser etter selskapsloven § 2-4 eller annen bestemmelse om direkte ansvar i selskapsforhold.

Et alminnelig tvangsgrunnlag overfor seksjonseierne i saker som nevnt i eierseksjonsloven § 60 annet ledd er tvangsgrunnlag overfor den enkelte seksjonseier for ansvar etter eierseksjonsloven § 30.

0 Endret ved lover 23 mai 1997 nr. 31 (ikr. 1 jan 1998), 16 juni 2017 nr. 65 (ikr. 1 jan 2018 iflg. res. 15 sep 2017 nr. 1393).

§ 4-11. *Tvangsfullbyrdelse av tinglige krav overfor erverver*

Et tvangsgrunnlag for tvangsdekning av en panterett i et formuesgode er også tvangsgrunnlag overfor den som senere erverver det pantbeheftede formuesgodet, hvis ikke panteretten er falt bort etter reglene om erverv i god tro.

Andre tvangsgrunnlag som er rettet mot en person i egenskap av eier av fast eiendom, er også tvangsgrunnlag overfor den som senere erverver eiendommen, hvis ikke kravet er falt bort etter reglene om erverv i god tro.

V. Formelle vilkår for tvangskraft

§ 4-12. *Dom*

En dom kan begjæres tvangsfullbyrdet når den er rettskraftig og en eventuell oppfyllelsesfrist er oversittet.

Lyder en dom på betaling av penger, kan utlegg begjæres når oppfyllelsesfristen er oversittet, selv om dommen ikke er rettskraftig. Dersom saksøkte stiller sikkerhet, kan utlegg likevel ikke begjæres før dommen er rettskraftig.

§ 4-13. *Kjennelse*

En kjennelse kan begjæres tvangsfullbyrdet når den er forkynt og en eventuell oppfyllelsesfrist er oversittet.

Lyder en kjennelse på betaling av penger, kan utlegg likevel ikke begjæres før kjennelsen er rettskraftig, dersom saksøkte stiller sikkerhet.

§ 4-14. *Forelegg i straffesak*

Et forelegg kan begjæres tvangsfullbyrdet straks det er vedtatt.

Blir vedtakelsen påanket innen utløpet av ankefristen, kan fullbyrdelse likevel ikke skje før saken er avgjort.

§ 4-15. *Voldgiftsdom*

En voldgiftsdom kan begjæres tvangsfullbyrdet når den er rettskraftig og en eventuell oppfyllelsesfrist er oversittet.

§ 4-16. *Rettsforlik m m*

Et rettsforlik eller et forlik under voldgift kan begjæres tvangsfullbyrdet når oppfyllelsesfristen er oversittet.

§ 4-17. *Utenlandsk tvangsgrunnlag*

Et utenlandsk tvangsgrunnlag som nevnt i § 4-1 annet ledd bokstavene f og g kan begjæres tvangsfullbyrdet når det er tvangskraftig i opphavsstaten.

Et utenlandsk tvangsgrunnlag som nevnt i § 4-1 annet ledd bokstav h kan begjæres fullbyrdet når de vilkår som følger av overenskomsten er oppfylt. § 5-12 og § 6-5 gjelder bare i den utstrekning overenskomsten gir adgang til det. Det samme gjelder § 8-2 tredje ledd annet punktum, § 10-2 annet ledd annet punktum, § 11-2 annet ledd annet punktum og § 12-2 annet ledd annet punktum dersom det er tatt utlegg på grunnlag av et slikt tvangsgrunnlag.

0 Endret ved lov 27 nov 1992 nr. 110 (ikr. 1 jan 1994).

§ 4-18. Særlige tvangsgrunnlag

Et særlig tvangsgrunnlag kan begjæres tvangsfullbyrdet når to uker er gått etter at saksøkeren har sendt skriftlig varsel til saksøkte. I varselet, som tidligst kan sendes på forfallsdagen, skal det gjøres oppmerksom på at fullbyrdelse vil bli begjært dersom kravet ikke blir oppfylt.

Varsel kan unnlates dersom

- a) saksøkte ikke har kjent oppholdssted,
- b) saksøkte ikke har kjent fullmektig med kjent oppholdssted som kan motta varsel på saksøktes vegne, og
- c) saksøkte og fullmektig heller ikke har kjent kontaktinformasjon for elektronisk varsling som nevnt i § 1-10 annet ledd.

Namsmyndigheten kan frita saksøkeren for varslingsplikten dersom det er grunn til å frykte at fullbyrdelsen ellers ville bli vanskeliggjort. Er det urimelig å kreve at saksøker skal varsle elektronisk, har kjent kontaktinformasjon som nevnt i første punktum bokstav c ikke betydning.

Unnlates varsel etter annet ledd, kan fullbyrdelse begjæres når to uker er gått fra forfallstiden.

Varsel kan ikke frafalles på forhånd.

Lyder et vedtak om administrativ sanksjon på betaling av penger, kan utlegg begjæres når oppfyllelsesfristen er oversittet. Utleggstrekk kan likevel ikke besluttes før vedtaket er endelig. Tvangsdekning etter reglene i lovens kapittel 8 til 12 kan ikke begjæres før vedtaket er endelig.

0 Endret ved lover 31 mars 2017 nr. 14 (ikr. 18 april 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 414), 27 mai 2016 nr. 15 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 9 juni 2017 nr. 713).

§ 4-19. Varslingsplikt i særlige tilfeller

Er tvangsfullbyrdelse ikke begjært innen ett år etter at det ble adgang til det, kan begjæring ikke settes fram før to uker etter at saksøkeren har sendt varsel til saksøkte. Det skal i varselet gjøres oppmerksom på at fullbyrdelse vil bli begjært dersom kravet ikke blir oppfylt. § 4-18 annet og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

Første ledd gjelder tilsvarende dersom en sak som er utsatt, begjæres fortsatt senere enn ett år etter utsettelsen.

Kapittel 5. Alminnelige regler om saksbehandlingen i saker for namsmannen

§ 5-1. Prosessdyktighet og prosessfullmektig

Om partsevne, prosessdyktighet og stedfortredere gjelder tvisteloven kapittel 2 tilsvarende.

Om prosessfullmektig gjelder tvisteloven kapittel 3 tilsvarende. Dessuten kan en inkassobevillingshaver hos en inkassator som driver inkassovirksomhet i medhold av inkassobevilling etter inkassoloven, være prosessfullmektig etter samme regler som advokater under tvangsfullbyrdelse i inkassooppdrag som inkassatoren har for parten. Videre kan den som har rett til å drive rettshjelpsvirksomhet etter domstoloven § 218 annet ledd nr. 1 til 3, være prosessfullmektig under tvangsfullbyrdelse i rettshjelpsoppdrag som vedkommende har for parten. For prosessfullmektig etter tredje punktum gjelder tvisteloven § 12-1 på tilsvarende måte som for advokater.

- 0 Endret ved lover 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 5-2. Begjæring om tvangsfullbyrdelse

Begjæring om tvangsfullbyrdelse skal inneholde:

- (a) opplysning om hva slags tvangsfullbyrdelse som begjæres,
- (b) saksøkerens og saksøktes navn og adresse,
- (c) dersom saksøkeren bruker prosessfullmektig, prosessfullmektigens navn og adresse,
- (d) bestemt betegnelse av kravet, og for pengekrav særskilt angivelse av hovedkrav og grunngitte tilleggskrav,
- (e) bestemt betegnelse av tvangsgrunnlaget, og dessuten de opplysninger namsmannen ellers trenger for å avgjøre om det er adgang til å ta begjæringen til følge.

Begjæring kan fremsettes så vel muntlig som skriftlig. En skriftlig begjæring skal være undertegnet. En muntlig begjæring nedtegnes av namsmannen og undertegnes av saksøkeren.

Skriftlige tvangsgrunnlag skal legges ved i gjenpart eller original hvis ikke annet er bestemt. Saksøkeren trenger ikke legge fram bevis for at grunnlaget ikke er angrepet. Dersom tvangsgrunnlaget er en utenlandsk avgjørelse som nevnt i § 4-1 annet ledd bokstav f, skal det legges ved dokumentasjon for at avgjørelsen kan fullbyrdes i vedkommende fremmede stat, og de øvrige dokumenter som overenskomsten med den fremmede stat bestemmer. Er grunnlaget en avgjørelse som nevnt i § 4-1 annet ledd bokstav g, skal det legges ved dokumentasjon for at avgjørelsen er tvangskraftig. Dersom tvangsgrunnlaget er et utenlandsk tvangsgrunnlag som nevnt i § 4-1 annet ledd bokstav h, vedlegges de dokumenter som overenskomsten bestemmer. Om oversettelse av dokumenter gjelder domstoloven § 136 tilsvarende.

Kongen kan gi nærmere regler om bruk av skjemaer.

- 0 Endret ved lov 27 nov 1992 nr. 110 (ikr. 1 jan 1994).

§ 5-3. Namsmannens ansvar for opplysning av saken

Namsmannen skal av eget tiltak påse at denne er kompetent til å behandle saken, at partene har partsevne og er prosessdyktige, og dessuten at det foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag for kravet. Det påhviler ellers partene å gjøre rede for de faktiske forhold og bevis som kan være av betydning for namsmannens avgjørelser under fullbyrdelsen.

Namsmannen skal gi partene og andre interesserte den veiledning som er nødvendig for å forebygge eller rette feil og forsømmelser.

§ 5-4. Foreløpig prøving av begjæringen

Når en begjæring om tvangsfullbyrdelse innkommer til namsmannen, skal denne snarest mulig foreta en foreløpig prøving av begjæringen. Dersom namsmannen av eget tiltak skal nekte fullbyrdelsen fremmet, treffer namsmannen straks avgjørelse om det.

Dersom feilen kan rettes, skal saksøkeren få en frist til å rette feilen. Blir feilen ikke rettet, skal fullbyrdelsen nektes fremmet uten at begjæringen blir forelagt for saksøkte.

§ 5-5. Overføring av sak

Er en begjæring om tvangsfullbyrdelse satt fram for en namsmann som ikke er kompetent, kan namsmannen istedenfor å nekte fullbyrdelsen fremmet, overføre saken til den namsmyndigheten som er stedlig og saklig kompetent. Det samme gjelder om det senere viser seg at fullbyrdelsen ikke kan gjennomføres i namsmannens distrikt. Ved overføringen skal namsmannen oversende saksdokumentene og gi de nødvendige opplysninger om saken og dessuten underrette saksøkeren om overføringen.

En namsmann som mottar en sak ved overføring, overtar saken i den stilling den sto for den foregående namsmann. Namsmann som mottar saken kan likevel gjenta skritt som den foregående namsmann har foretatt, og er ikke bundet av dennes avgjørelser i større utstrekning enn denne selv er.

§ 5-6. Innvendinger og begjæringer

Innvendinger og begjæringer under saken kan settes fram både muntlig og skriftlig. Settes de fram muntlig, skal namsmannen skrive dem ned. Innvendinger og begjæringer som settes fram under en forretning eller et møte, bør avgjøres med det samme.

Innvendinger kan settes ut av betraktning hvis de ikke blir satt fram så snart det er anledning til det. Innvendinger mot at saksøkerens krav består eller mot størrelsen av kravet kan likevel ikke settes ut av betraktning. Det samme gjelder innvendinger mot at det foreligger tvangsgrunnlag eller mot at de materielle og personlige vilkår for tvangskraft er oppfylt.

§ 5-7. Bevisførsel

Namsmannen kan av eget tiltak innhente uttalelser fra partene og andre og kan oppfordre dem til å skaffe bevis. Namsmannen avgjør om en opplysning skal forelegges for partene og interesserte før avgjørelse blir truffet.

Namsmannen kan ikke pålegge andre enn partene å gi opplysninger eller legge fram bevis, om ikke annet er bestemt. Offentlige tjenestemenn og andre som handler på vegne av stat eller kommune, plikter likevel å gi opplysning om forhold de er blitt kjent med i sin stilling eller sitt verv, dersom det kan skje uten å krenke taushetsplikt de har etter lov, forskrift eller instruks.

§ 5-8. Partenes møteplikt, rett til å være til stede

Partene har bare plikt til å være til stede ved en forretning eller et møte når namsmannen pålegger dem det. Uteblir en part som plikter å være til stede, avgjør namsmannen om forretningen eller møtet skal holdes eller utsettes. Dersom saksøkeren uteblir uten at det er opplyst eller sannsynlig at vedkommende har gyldig fravær, kan saken heves.

Alle som har en rett som blir berørt av det som skal foretas, har rett til å være til stede ved namsmannens forretninger og møter. Andre har ikke rett til å være til stede om ikke namsmannen tillater det. Den som opptrer forstyrrende, kan vises bort.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 5-9. Saksøktes opplysningsplikt m m

Når namsmannen gir pålegg om det, har saksøkte plikt til å gi de opplysninger som er nødvendige for tvangsfullbyrdelsen og som saksøkte har adgang til. Når et formuesgode er besluttet tvangssolgt, har saksøkte plikt til å gi slike opplysninger også etter forespørsel fra en medhjelper.

I den utstrekning det er nødvendig for fullbyrdelsen, kan namsmannen kreve å få adkomst til bolig, forretningslokaler eller annen eiendom som saksøkte helt eller delvis eier eller besitter. Når et formuesgode er besluttet tvangssolgt, har saksøkte og besitteren plikt til å gi medhjelper og andre etter namsmannens eller medhjelperens bestemmelse adkomst til salgsgjenstanden. Namsmannen kan bestemme at saksøkte ikke skal ha anledning til å være til stede når de som er interessert i å kjøpe gis adgang til å besiktige salgsgjenstanden.

§ 5-10. *Bruk av makt og plikt til varsomhet under fullbyrdelsen*

Dersom tvangsfullbyrdelse møter motstand, eller en person som er varslet om en tvangsforretning unnlater å være til stede for å åpne, kan namsmannen bruke nødvendig makt. Namsmannen kan om nødvendig kreve bistand fra politiet.

Under tvangsfullbyrdelsen skal det vises den hensynsfullhet og varsomhet som forholdene tillater. Det skal tas hensyn til saksøktes interesser og ønsker i den utstrekning forholdene tillater det. Fullbyrdelse skal ikke foretas i større omfang enn nødvendig. En sak om tvangsdekning skal heves dersom fortsatt gjennomføring vil medføre kostnader som vil overstige det som vil komme inn ved dekningen.

Bare dersom det er påtrengende nødvendig, kan tvangsforretninger holdes om natten eller på helligdager. Saksøkeren kan i påtrengende tilfeller kreve at fullbyrdelsen gjennomføres utenfor kontortiden.

§ 5-11. *Utsettelse*

Namsmannen kan beslutte å utsette tvangsfullbyrdelsen dersom saksøkeren begjærer det og hensynet til saksøkte ikke taler imot. Ved tvangsfullbyrdelse i henhold til et særlig tvangsgrunnlag, kan det dessuten etter begjæring fra saksøkte gis utsettelse dersom det er reist søksmål om kravet. Er det særlige tvangsgrunnlaget et forvaltningsvedtak, gjelder det samme også dersom vedtaket er påklaget til overordnet forvaltningsorgan. Utsettelse kan gjøres avhengig av at det blir stilt sikkerhet. De skritt som er nødvendige for å hindre at fullbyrdelsen forspilles, kan alltid foretas.

Utsettelse gis så vidt mulig på bestemt tid. Er fullbyrdelsen utsatt på ubestemt tid, fortsettes den ikke uten begjæring fra saksøkeren. Går det mer enn to år fra fullbyrdelsen ble utsatt, må begjæring om fullbyrdelse inngis på nytt.

Blir fullbyrdelsen utsatt, skal partene og andre som er varslet om fullbyrdelsen underrettes.

§ 5-12. *Utsettelse ved betalingsvansker*

Dersom saksøkte i en sak om tvangsdekning er kommet i forbigående betalingsvansker på grunn av sykdom, arbeidsløshet eller andre særlige forhold, kan namsmannen etter begjæring fra saksøkte beslutte utsettelse av saken når saksøkte betaler en femtedel av saksøkerens samlede krav og forplikter seg til å betale det resterende i månedlige avdrag etter namsmannens bestemmelse. Før namsmannen beslutter utsettelse, skal saksøkeren gis anledning til å uttale seg. Dersom et avdrag ikke betales i rett tid, bortfaller utsettelsen. Ny utsettelse kan bare gis dersom det foreligger særlige grunner.

Blir fullbyrdelsen utsatt, skal partene og andre som er varslet om fullbyrdelsen underrettes.

§ 5-13. Når avgjørelser skal grunngis og meddeles

Dersom namsmannen nekter å ta en begjæring om tvangsfullbyrdelse til følge, skal saksøkeren gis skriftlig meddelelse. Det skal redegjøres kort for grunnen. Samme meddelelse gis til saksøkte dersom fullbyrdelsen nektes fremmet etter at saksøkte har vært underrettet, og til tredjeperson som har kommet med innvendinger mot fullbyrdelsen.

Dersom namsmannen tar en begjæring om tvangsdekning til følge etter at saksøkte eller tredjeperson har fremsatt innvendinger, skal vedkommende varsles om det før dekningen gjennomføres.

§ 5-14. Adgang til å unnlate å gi meddelelse, fullbyrdelse mot ukjent eier

Selv om namsmannen etter loven er pålagt å gi noen en meddelelse, kan tvangsfullbyrdelsen likevel gjennomføres uten meddelelse dersom vedkommende ikke har kjent oppholdssted eller kjent fullmektig med kjent oppholdssted.

Foreligger det tvangsgrunnlag for fullbyrdelse mot en person i egenskap av eier av et formuesgode eller en annen gjenstand, hindres ikke gjennomføringen av at eieren er ukjent.

§ 5-15. Omgjøring

Namsmannen kan av eget tiltak omgjøre en beslutning om fremme av tvangsfullbyrdelsen, valg av gjennomføringsmåte og andre avgjørelser i den grad fullbyrdelsen ikke er avsluttet eller en tredjepersons rett er til hinder for omgjøringen. Om retting av namsmannens avgjørelser gjelder tvisteloven § 19-8 første ledd tilsvarende.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 5-16. Klage

Namsmannens avgjørelser og handlemåte under tvangsfullbyrdelsen kan påklages til tingretten av alle som rammes, i den grad fullbyrdelsen ikke er avsluttet. Klagen settes fram for namsmannen. Klagen kan fremsettes så vel muntlig som skriftlig. En skriftlig klage skal være undertegnet. En muntlig klage nedtegnes av namsmannen og undertegnes av klageren. Klagen har ikke oppsettende virkning om ikke namsmannen eller retten bestemmer det. Klage over namsmannens avgjørelse om fravikelse etter § 13-2 tredje ledd bokstavene a og b har oppsettende virkning. Namsmannen eller retten kan bestemme at klagen likevel ikke skal ha oppsettende virkning dersom den er åpenbart grunnløs.

Finner namsmannen klagen berettiget, skal namsmannen omgjøre sin avgjørelse dersom det er adgang til det. Ellers forelegges klagen sammen med de tilhørende dokumenter og opplysninger uten opphold for tingretten i rettskretsen der saksøkte bor. Hvis namsmannens stedlige kompetanse bygger på annet grunnlag enn saksøktes bosted, forelegges klagen for tingretten i rettskretsen som saken har slik tilknytning til. Om rettens behandling av klagen gjelder saksbehandlingsreglene i kapittel 6.

Etter at saken er avsluttet, kan saksøkeren påklage en beslutning om å nekte å ta en begjæring om tvangsfullbyrdelse til følge eller om å heve en sak, såfremt klagen fremsettes innen en måned etter at saksøkeren ble underrettet om beslutningen. Namsmannens avgjørelse av krav om sakskostnader kan påklages innen en måned etter underretningen om avslutningen av saken. Det samme gjelder dersom namsmannen har unnlatt å ta stilling til kostnadskravet.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 11 mai 2017 nr. 26 (ikr. 1 juni 2017 iflg. res. 11 mai 2017 nr. 563).

§ 5-17. Heving av sak

En sak som er til behandling hos namsmannen skal heves:

- (a) når saksøkte oppfyller saksøkerens krav, eller kravet på annen måte faller bort,
- (b) når saksøkeren begjærer det, og
- (c) når tvangsgrunnlaget oppheves, faller bort eller kjennes ugyldig.

En sak om tvangssalg kan likevel ikke heves etter at bindende salgsavtale er inngått, hvis ikke kjøperen samtykker. Etter at kjøperen har betalt kjøpesummen, kan saken ikke heves.

En sak om tvangsdekning eller om utlevering av løsøre eller verdipapir som er reist for kompetent namsmann, skal heves dersom gjennomføringen er umulig fordi pantet eller gjenstanden ikke kan finnes, med mindre saken overføres til annen namsmyndighet etter § 5-5.

Når en sak heves, skal det gis meddelelse til partene og andre som er underrettet om fullbyrdelsen.

§ 5-18. Overgang av kravet under saken

Dersom saksøkerens krav går over til en annen under saken, har erververen rett til å tre inn i saken slik den står. Trenger erververen tid til å områ seg, skal utsettelse gis. Vil ikke erververen tre inn i saken, skal den heves.

§ 5-19. Namsboken, innsyn m m

For forretninger og møter under en sak skal det føres en bok med opplysning om sted, tid, partene, hvem som var til stede og hva som i det vesentlige skjedde. Det skal gå fram om det ble ytet eller tilbudt oppfyllelse av eller for saksøkte. Boken underskrives av namsmannen.

Alle som har en rett som blir berørt, har rett til på namsmannens kontor å undersøke namsboken og dokumenter som angår saken, og kan kreve gjenpart. Det samme gjelder andre når begge parter samtykker.

Kongen kan gi bestemmelser om føring, arkivering, oppbevaring og tilintetgjøring av namsbøker og andre dokumenter.

Kapittel 6. Saksbehandlingen i saker for tingretten

0 Overskriften endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 6-1. Forholdet til andre regler

Tvisteloven første, fjerde og femte del, med unntak for kapittel 4, 16 III og IV og 20, samt kapittel 8 gjelder for tingretten.

Kapittel 5 i loven her gjelder tilsvarende for tingretten. Det gjelder likevel ikke § 5-1, § 5-7 annet ledd, § 5-8 annet ledd, § 5-13 annet ledd, § 5-15, § 5-16 og § 5-17 første ledd annet og tredje punktum. § 5-14 gjelder tilsvarende også når loven her foreskriver forkynnelse. I saker om tvangsdekning i fast eiendom, borettslagsandel eller adkomstdokument til leierett eller boret til bolig, kan retten i særlige tilfeller beslutte utsettelse etter § 5-12 selv om saksøkte ikke betaler en femtedel av saksøkerens samlede krav dersom tvangsdekningen vil medføre at saksøkte taper retten til nødvendig bolig for seg og sin familie.

Om rettsbøker for tingrettens rettsmøter gjelder tvisteloven kapittel 13 II og 14. Om innføring i rettsbok og opptak av forklaringer gjelder samme regler som under hovedforhandling.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 626), 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 875), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 6-2. Prosessfullmektig

Inkassobevillingshaver hos en inkassator som driver inkassovirksomhet i medhold av inkassobevilling etter inkasloven, kan være prosessfullmektig etter samme regler som advokater under tvangsfullbyrdelse i inkassooppdrag som inkassatoren har for parten. Videre kan den som har rett til å drive rettshjelpsvirksomhet etter domstoloven § 218 annet ledd nr. 1 til 3, være prosessfullmektig under tvangsfullbyrdelse i rettshjelpsoppdrag som vedkommende har for parten. For prosessfullmektig etter annet punktum gjelder tvisteloven § 12-1 på tilsvarende måte som for advokater. Reglene i første til tredje punktum gjelder ikke ved behandling av tvister ved allmennprosess.

- 0 Endret ved lover 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 6-3. Tingrettens avgjørelser

Tingrettens avgjørelser treffes ved kjennelse når fullbyrdelsen nektes fremmet, heves eller utsettes, ved avgjørelse av tvist eller når det ellers er bestemt i tvisteloven eller loven her. Nektes fullbyrdelsen fremmet før begjæringen er forelagt for saksøkte, treffes avgjørelsen ved beslutning. Når det ikke er tvist, kan en kjennelse meddeles på den måten som retten finner hensiktsmessig i det enkelte tilfellet.

Før retten avsier en kjennelse, skal den så vidt mulig gi partene anledning til å uttale seg. Dette kan unnlates før retten avsier kjennelse om heving etter begjæring fra saksøkeren eller på grunn av saksøkerens forhold.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 6-4. Omgjøring

Retten kan av eget tiltak omgjøre en beslutning om fremme av tvangsfullbyrdelsen, valg av gjennomføringsmåte og andre avgjørelser i den grad fullbyrdelsen ikke er avsluttet eller en tredjepersons rett ikke er til hinder for omgjøringen. Første punktum gjelder ikke avgjørelser truffet under behandling ved allmennprosess.

Når et utleggspant påberopes som tvangsgrunnlag i en sak om tvangsdekning for retten, kan retten etter begjæring oppheve utleggspantet i samme utstrekning som ved klage. Det samme gjelder når et utleggspant påberopes som tvangsgrunnlag i en sak om tvangsdekning for namsmannen, og det i denne saken settes fram klage for retten.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 21 des 2007 nr. 127 (ikr. 1 jan 2008).

§ 6-5. Utsettelse og sikkerhetsstillelse ved innvendinger mot fullbyrdelsen

Inntil retten kan avgjøre en innvending, kan den beslutte at fullbyrdelsen helt eller delvis skal utsettes mot eller uten at saksøkte stiller sikkerhet, eller at fullbyrdelsen bare kan gjennomføres dersom saksøkeren stiller sikkerhet. Retten kan også mot eller uten sikkerhet oppheve tvangsskritt som er foretatt. Rettens avgjørelser etter denne paragrafen kan ikke angripes.

Så lenge en avgjørelse om å fremme fullbyrdelsen ikke er rettskraftig, kan retten bestemme at fullbyrdelsen ikke skal gjennomføres eller bare kan gjennomføres mot sikkerhet.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 6-6. Behandling av tvister ved allmennprosess.

Reiser saksøkte innvending mot at tvangsfullbyrdelsen gjennomføres, kan retten beslutte at tvisten skal behandles ved allmennprosess dersom det er hensiktsmessig på grunn av de faktiske og rettslige spørsmål som tvisten reiser. Reiser saksøkte innvendingen før det er besluttet at fullbyrdelsen skal gjennomføres, avgjør retten hvilken av partene som skal reise søksmålet. Reises innvendingen etter at det er besluttet at tvangsfullbyrdelsen skal gjennomføres, skal saksøkte pålegges å reise søksmålet. Første til tredje punktum gjelder tilsvarende når en tredjeperson reiser innvending mot at tvangsfullbyrdelsen gjennomføres.

Partene i tvisten skal gis adgang til å uttale seg før retten beslutter at en tvist skal behandles ved allmennprosess. I beslutningen skal retten fastsette innen hvilken frist søksmålet må reises. Beslutningen kan ikke angripes.

Ved behandling ved allmennprosess kan det krav innvendingen bygger på, bringes inn til avgjørelse dersom kravet kan bringes inn for norsk domstol. Megling i forliksrådet foretas ikke.

Er saksøkte eller en tredjeperson pålagt å reise søksmålet, kan retten beslutte at fullbyrdelsen skal gjennomføres uten hensyn til innvendingen dersom vedkommende oversitter fristen for å reise søksmål eller utilbørlig forsinker saken. Er saksøkeren pålagt å reise søksmålet, og denne oversitter søksmålsfristen eller utilbørlig forsinker saken, kan retten, uten å ta stilling til tvisten, beslutte at fullbyrdelsen ikke skal gjennomføres.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

Kapittel 7. Utlegg

I. Begjæring om utlegg

§ 7-1. Innledning

Den som har et pengekrav mot en annen kan begjære utlegg for kravet når det foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag.

Utlegg kan tas i ethvert formuesgode som tilhører saksøkte og som det etter dekningsloven kapittel 2 kan tas beslag i. Utlegg tas ved at det stiftes panterett for kravet (utleggspant). I lønnskrav og andre pengekrav som nevnt i dekningsloven § 2-7 tas utlegg ved pålegg om trekk (utleggstrekk).

§ 7-2. Tvangsgrunnlag

Tvangsgrunnlag for utlegg er foruten de alminnelige tvangsgrunnlagene:

- a) Gjeldsbrev som lyder på en bestemt pengesum og som inneholder vedtakelse av at gjelden kan inndrives uten søksmål. Gjeldsbrevet er tvangsgrunnlag overfor utstederen når vedkommendes underskrift er bekreftet av to myndige vitner eller i samsvar med forskrift gitt av Kongen. Gjeldsbrevet er også tvangsgrunnlag overfor enhver som ved påskrift på gjeldsbrevet har påtatt seg selvskyldneransvar ved en overdragelse eller stilt seg som selvskyldnerkausjonist eller som kausjonist på forfallsvilkår som nevnt i finansavtaleloven § 71, forutsatt at påskriften inneholder vedtakelse av inndrivning uten søksmål, og at vedkommendes underskrift er bekreftet som nevnt ovenfor.
- b) Veksler for krav som nevnt i vekselloven §§ 47 til 49 jf § 77.
- c) Sjekker for krav som nevnt i sjekkeloven §§ 44 til 46.
- d) Beslutning om tvangsmulkt, administrativ sanksjon eller disiplinærstraff truffet av offentlig myndighet med hjemmel i lov. Beslutningen er også tvangsgrunnlag for renter og utenrettslige inndrivingskostnader.
- e) Krav som etter særlig lovbestemmelse er tvangsgrunnlag for utlegg.
- f) Skriftlig meddelelse som fordringshaveren selv har sendt skyldneren og som viser kravets grunnlag og omfang.
- g) Elektronisk gjeldserklæring som lyder på en bestemt pengesum, når erklæringen er avgitt til foretak med rett til å drive finansieringsvirksomhet etter finansforetaksloven § 2-1 eller til institusjon som nevnt i finansforetaksloven § 1-6 første ledd, og erklæringen inneholder vedtakelse av at gjelden kan inndrives uten søksmål, samt elektronisk erklæring om kausjonsansvar som selvskyldner eller på forfallsvilkår som nevnt i finansavtaleloven § 71 for en slik forpliktelse når kausjonserklæringen er avgitt til foretak eller institusjon som nevnt og inneholder vedtakelse av inndrivelse uten søksmål.

Tvangsgrunnlag som nevnt i første ledd er også tvangsgrunnlag for utenrettslige inndrivingskostnader og renter med mindre annet følger av lov eller tvangsgrunnlaget.

- 0 Endret ved lover 25 juni 1999 nr. 46 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 25 juni 1999 nr. 702), 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901), 31 mars 2017 nr. 14 (ikr. 18 april 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 414), 27 mai 2016 nr. 15 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 9 juni 2017 nr. 713).

§ 7-3. Kompetent namsmyndighet

Begjæring om utlegg skal settes fram for namsmannen i det distriktet der saksøkte har alminnelig verneting.

Med unntak for begjæring om utlegg etter § 7-2 bokstav f kan en begjæring om utlegg også settes fram for namsmannen i et annet distrikt hvor saksøkte har formuesgoder når:

- a) det er sannsynlig at det ikke vil være tilstrekkelige eller hensiktsmessige formuesgoder å ta utlegg i i det distrikt der saksøkte har alminnelig verneting,
- (b) utlegg søkes i et formuesgode som saksøkeren har panterett eller tilbakeholdsrett i for sitt krav, og dette befinner seg i distriktet,
- (c) saksøkte er næringsdrivende og har forretnings- eller driftssted i distriktet,
- d) saksøkte ikke har kjent alminnelig verneting i riket,
- (e) saksøkte har samtykket etter at kravet ble misligholdt, eller
- (f) tvangsfullbyrdelsen ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort.

For saksøkte som har kjent alminnelig verneting i riket, kan utleggstrekk bare besluttes av namsmannen i det distrikt der saksøkte har alminnelig verneting.

Dersom det begjæres utlegg på grunnlag av et utenlandsk tvangsgrunnlag som nevnt i § 4-1 annet ledd bokstav f til h, skal begjæringen settes fram for tingretten istedenfor namsmannen. Retten forelegger begjæringen for saksøkte etter § 7-6. Etter utløpet av fristen avgjør retten om begjæringen skal tas til følge og sender i tilfelle saken til namsmannen for gjennomføring.

- 0 Endret ved lover 27 nov 1992 nr. 110 (ikr. 1 jan 1994), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 89 (ikr. 1 nov 2005 iflg. res. 28 okt 2005 nr. 1242), 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 7-4. Kumulasjon

Saksøkeren kan i samme begjæring kreve utlegg for flere pengekrav mot samme saksøkte. Det kan i samme begjæring kreves utlegg mot flere saksøkte når de er forpliktet i fellesskap og det kan begjæres utlegg mot alle i samme distrikt.

I samme begjæring kan det ikke kreves utlegg etter tvangsgrunnlag som nevnt i § 7-2 bokstav f og etter et alminnelig tvangsgrunnlag.

0 Endret ved lov 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901).

§ 7-5. Begjæringens innhold

Foruten å oppfylle kravene i § 5-2 skal utleggsbegjæringen opplyse om saksøktes fødselsdato. For juridiske personer som er registrert i Foretaksregisteret, skal foretaksnummeret opplyses.

En begjæring om utlegg etter § 7-2 bokstav f skal i tillegg oppfylle kravene til forliksklager i tvisteloven § 6-3. Begjæringen skal opplyse om saksøker ønsker behandling i forliksrådet dersom saksøkte reiser innvendinger mot kravet.

0 Endret ved lover 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901), 17 juni 2005 nr.

90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 7-6. Foreleggelse av begjæringen

Finner namsmannen at begjæringen kan tas til følge, skal begjæringen meddeles saksøkte med oppfordring om innen to uker å uttale seg om forhold av betydning for om utlegg skal tas, og om valg av gjenstand for utlegget. Saksøkte skal i oppfordringen gjøres oppmerksom på hvilke kostnader som er påløpt, på at ytterligere kostnader vil påløpe om utlegg blir tatt, og på at utlegg kan unngås ved at kravet med renter og kostnader betales innen fristen etter første punktum. Det kan samtidig opplyses om tid og sted for avholdelse av utleggsforretning.

Ved begjæring om utlegg etter § 7-2 bokstav f skal saksøkte dessuten oppfordres til å opplyse om sitt standpunkt til saksøkerens krav. Saksøkte skal også oppfordres til å opplyse om vedkommende ønsker at namsmannen anmoder saksøkeren om å sette seg i forbindelse med saksøkte med sikte på å finne frem til en nedbetalingsordning eller en annen minnelig løsning. Saksøkte skal opplyses om at saken vil bli behandlet i forliksrådet eller hevet dersom det reises innvendinger mot kravet og saksøkte ikke har bedt namsmannen anmode saksøkeren om å sette seg i forbindelse med saksøkte. Dersom saksøkte samtidig varsles om tid og sted for avholdelse av utleggsforretning, skal det opplyses at berammelsen faller bort dersom saksøkte reiser innvendinger mot kravet eller ber namsmannen anmode saksøkeren om å sette seg i forbindelse med saksøkte.

Vil tvangsfullbyrdelsen ellers bli vesentlig vanskeliggjort, kan meddelelse til saksøkte unnlates. Dette gjelder likevel ikke ved begjæring om utlegg etter § 7-2 bokstav f.

0 Endret ved lov 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901).

§ 7-7. Beslutning om å holde utleggsforretning. Behandling i forliksrådet m.m.

Når saksøkte har uttalt seg eller fristen for å uttale seg har løpt ut, avgjør namsmannen om utleggsforretning skal holdes.

Ved begjæring om utlegg etter § 7-2 bokstav f skal namsmannen anmode saksøkeren om å sette seg i forbindelse med saksøkte dersom saksøkte har bedt om det innen fristen etter § 7-6. Samtidig skal saksøkeren gis de opplysninger namsmannen finner å kunne gi. Har

saksøkte ikke bedt namsmannen om det, skal saken behandles i forliksrådet dersom saksøkte har reist innvendinger mot saksøkerens krav og saksøkeren i begjæringen har opplyst at behandling i forliksrådet i så fall ønskes. Dersom saksøkte har reist innvendinger mot kravet, og saksøkeren ikke har ønsket behandling i forliksrådet, skal namsmannen heve saken. Saksøktes innvendinger legges ved underretningen til saksøkeren. Saksøkeren kan ombestemme seg med hensyn til behandling i forliksrådet dersom melding om det kommer fram til namsmannen før innkalling til forliksrådet eller meddelelse om heving er sendt. Dersom saksøkeren ikke har bedt om annet innen en måned etter at namsmannen anmodet saksøkeren om å sette seg i forbindelse med saksøkte, skal namsmannen behandle saken etter tredje og fjerde punktum i leddet her.

Avsluttes en sak som er behandlet i forliksrådet etter annet ledd, med en kjennelse eller dom i forliksrådet som pålegger innklagede en betalingsplikt overfor klageren, kan klageren innen en måned etter utløpet av dennes frist for å overprøve avgjørelsen uten oppfriskning ved begjæring til namsmannen kreve at utleggssaken skal fortsette. Avsluttes saken med rettsforlik i forliksrådet, kan slikt krav fremmes innen en måned etter at forliket er inngått.

0 Endret ved lover 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 7-8. Flere begjæringer mot samme saksøkt

Dersom namsmannen har mottatt flere begjæringer om utlegg mot samme saksøkte, gjennomføres utleggsforretningene i den rekkefølgen begjæringene er kommet inn. Rekkefølgen kan fravikes dersom gjennomføringen av en utleggsforretning ellers ville bli forsinket av grunner som bare vedrører en annen sak.

II. Gjennomføring av utleggsforretning

§ 7-9. Stedet for utleggsforretningen

En utleggsforretning skal holdes på saksøktes bopel eller forretnings- eller driftssted. En utleggsforretning der det tas utleggspant i løsøre som ikke er realregistrert eller i verdipapirer, skal likevel holdes der formuesgodet er. En utleggsforretning der det blir tatt utlegg i andre formuesgoder, kan holdes på namsmannens kontor eller på et annet sted i namsmannens distrikt.

En utleggsforretning kan holdes på namsmannens kontor eller på et annet sted i namsmannens distrikt:

- (a) når det tas utleggspant i løsøre som ikke er realregistrert eller i verdipapirer, og løsøret eller verdipapiret blir holdt skjult eller stadig flyttet eller det allerede er tatt utleggspant i det,
- (b) når det ikke blir tatt utlegg forutsatt at det er overveiende sannsynlig at saksøkte ikke har formuesgoder det kan tas utlegg i, og namsmannen i anledning saken har oppsøkt saksøktes bopel eller forretnings- eller driftssted, og
- (c) når saksøkte ikke har bopel eller forretnings- eller driftssted i distriktet.

§ 7-10. Varsel om utleggsforretningen

Før utleggsforretningen holdes, skal saksøkte gis meddelelse om tid og sted for forretningen. Dette gjelder likevel ikke dersom namsmannen finner saksøkte eller en myndig person i saksøktes husstand på stedet, dersom fullbyrdelsen ville bli vesentlig vanskeliggjort om slik meddelelse ble gitt, eller dersom forretningen holdes på namsmannens kontor etter § 7-9 annet ledd bokstav b.

Saksøkeren skal gis meddelelse om tid og sted for utleggsforretningen dersom denne har bedt om å bli varslet. Slik meddelelse kan unnlates når forretningen holdes på namsmannens kontor etter § 7-9 annet ledd bokstav b.

Ved begjæring om utlegg etter § 7-2 bokstav f kan varsel til saksøkte om forretningen bare unnlates dersom namsmannen finner saksøkte på stedet.

0 Endret ved lov 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901).

§ 7-11. Innledning av utleggsforretningen

Utlegsforretningen begynner med at saksøkte oppfordres til å betale saksøkerens krav etter tvangsgrunnlaget med sakskostnader. Dersom saksøkte ikke betaler, skal namsmannen gjøre oppmerksom på bestemmelsene i dekningsloven kapittel 2 om hva som kan unntas fra utlegg. Saksøkte skal gis anledning til å uttale seg om valget av utleggsgjenstand. Dersom saksøkte ikke er til stede, skal en myndig person i husstanden som er til stede, gis anledning til å uttale seg.

Namsmannen skal ta imot betaling eller avdrag på saksøkerens vegne når det tilbys. Er tvangsgrunnlaget et verdipapir som ikke er innsendt tidligere, varsler namsmannen saksøkeren om betalingen og pålegger denne å fremlegge dokumentet. Betalingen påføres dokumentet før beløpet betales til saksøkeren.

Før utlegg blir tatt i et formuesgode, skal namsmannen i rimelig utstrekning undersøke om andre har rettigheter i formuesgodet.

Ved begjæring om utlegg etter § 7-2 bokstav f gjelder § 7-7 annet ledd tredje til sjette punktum tilsvarende dersom saksøkte reiser innvendinger mot kravet før utlegg er tatt. Namsmannen kan beslutte at utleggsforretningen likevel skal gjennomføres dersom innvendingen er åpenbart grunnløs.

0 Endret ved lov 25 juni 2004 nr. 53 (ikr. 1 jan 2006 iflg. res. 19 aug 2005 nr. 901).

§ 7-12. Tredjepersons opplysningsplikt

For å undersøke hvilke formuesgoder saksøkte har, kan namsmannen pålegge tredjepersoner å gi opplysninger om krav som saksøkte har mot dem, og om formuesgoder som de har i sin besittelse og som saksøkte eier. Namsmannen kan i rimelig utstrekning også pålegge tredjepersoner å gi opplysninger om krav som saksøkte i løpet av de siste 2 årene har hatt mot dem og om hvordan kravet falt bort, og om formuesgoder som de i løpet av de siste 2 årene har hatt i sin besittelse og som saksøkte da eide og om hvordan besittelsen opphørte. Arbeidsgiver plikter å gi opplysninger om saksøktes lønns- og ansettelsesforhold og om pålagte trekk i lønnen. Opplysningsplikten gjelder uten hinder av taushetsplikt. Tvisteloven kapittel 22 gjelder tilsvarende.

Klage til tingretten over pålegg etter første ledd har oppsettende virkning. Namsmannen eller tingretten kan bestemme at klagen likevel ikke skal ha oppsettende virkning dersom den er åpenbart grunnløs.

0 Endret ved lover 11 juni 1993 nr. 83 (ikr. 1 aug 1993), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 7-13. Formuesgoder hos saksøkte som påstås eiet av en tredjeperson

Utlegg kan tas i ikke-realregistrert løsøre og verdipapirer som er i saksøktes besittelse, dersom det ikke sannsynliggjøres at en annen er eier. Det samme gjelder realregistrerte formuesgoder, finansielle instrumenter registrert i et verdipapirregister, aksjer og adkomstdokumenter til leierett eller boret til husrom som saksøkte er registrert eller meldt som eier av.

Er ikke-realregistrert løsøre eller verdipapirer i sambesittelse mellom saksøkte og en eller flere andre, kan utlegg tas i hele formuesgodet dersom det ikke sannsynliggjøres at en annen helt eller delvis er eier.

Dersom saksøkte er gift eller lever i et ekteskapslignende forhold som har vart i minst to år, eller hvor samboeren har, har hatt eller venter barn med saksøkte, kan utlegg tas i en ideell halvdel av felles bolig ervervet under samlivet, hvis ikke et annet eierforhold blir sannsynliggjort. At bare den ene part er registrert eller meldt som eier, er ikke i seg selv tilstrekkelig til å sannsynliggjøre partens enerett.

0 Endret ved lover 13 juni 1997 nr. 44 (ikr. 1 jan 1999 iflg. res. 17 juli 1998 nr. 615), 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI, 5 juli 2002 nr. 64 (ikr. 1 jan 2003 iflg. vedtak 20 des 2002 nr. 1627), 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 875), 19 des 2008 nr. 112 (ikr. 1 juli 2009 iflg. res. 19 des 2008 nr. 1528).

§ 7-14. Formuesgoder hos en tredjeperson

Utlegg kan tas i ikke-realregistrert løsøre og verdipapirer som er i en tredjepersons besittelse, dersom det er sannsynlig at saksøkte er eier. Det samme gjelder realregistrerte formuesgoder, finansielle instrumenter registrert i et verdipapirregister, aksjer og adkomstdokumenter til leierett eller boret til husrom som en tredjeperson er registrert eller meldt som eier av.

0 Endret ved lover 13 juni 1997 nr. 44 (ikr. 1 jan 1999 iflg. res. 17 juli 1998 nr. 615), 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI, 5 juli 2002 nr. 64 (ikr. 1 jan 2003 iflg. vedtak 20 des 2002 nr. 1627), 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 875).

§ 7-15. Utlegg i usikre krav og i deler av formuesgoder m m

Dersom det finnes andre formuesgoder det kan tas tilfredsstillende utlegg i, skal det ikke tas utlegg i omtvistede eller usikre krav eller rettigheter, i fysiske eller ideelle deler av et formuesgode eller i formuesgoder som det vil være vanskelig å søke tvangsdekning i.

Det skal ikke tas utleggspant i enkelte gjenstander i et pantsatt tingsinnbegrep, jf panteloven §§ 3-4 til 3-13. Det skal heller ikke tas utleggspant i en enkeltfordring som inngår i pant etter panteloven § 4-10.

§ 7-16. Utlegg i formuesgoder saksøkeren har panterett eller tilbakeholdsrett i

Er saksøkerens krav sikret ved panterett eller tilbakeholdsrett i et formuesgode, kan saksøkeren kreve utlegg i dette formuesgodet dersom ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov.

§ 7-17. Utleggspant umiddelbart i forbindelse med utbetaling av lønn m v

Utleggspant skal ikke tas i saksøktes lønn eller andre ytelser som nevnt i dekningsloven § 2-7 umiddelbart i forbindelse med utbetalingen.

§ 7-18. Beslutning om utleggspant

Utleggspant stiftes ved at namsmannen fører inn i namsboken at det for saksøkerens krav etter tvangsgrunnlaget med sakskostnader er tatt utlegg i et eller flere bestemte formuesgoder.

Namsmannen verdsetter de formuesgodene det tas utlegg i. Formuesgodene verdsettes til det beløp som de antas å ville innbringe ved tvangsdekning. Verdsettingen føres inn i namsboken. Verdsetting er ikke nødvendig når det er åpenbart at tvangsdekning vil gi saksøkeren full dekning.

Begrensede rettigheter i formuesgodet som namsmannen kjenner til, skal anmerkes i namsboken. For rettigheter som er registrert i et offentlig register, er det tilstrekkelig at namsboken nevner i hvilket register rettighetene er registrert.

Når det blir tatt utlegg i en hovedgjenstand med tilbehør, behøver ikke tilbehøret oppregnes enkeltvis. Verdsettingen skjer samlet for hovedgjenstand og tilbehør. Tilsvarende gjelder ved utlegg i tingsinnbegrep eller i enkle krav etter panteloven § 4-10.

§ 7-19. Underretning om utleggspant

Når det er tatt utleggspant, skal namsmannen gjøre saksøkte kjent med utlegget og med at det er forbudt å forføye over det utlagte formuesgodet i strid med saksøkerens panterett, og med at saksøkeren har rett til å begjære tvangsdekning to uker etter at utleggsforretningen er holdt. Dersom utlegget skal registreres i Løsøreregisteret, skal det opplyses om det i namsboken. Saksøkte skal gis utskrift av namsboken. I tilfeller som nevnt i § 7-14, skal namsmannen også gi slik underretning og utskrift av namsboken til vedkommende tredjeperson.

Namsmannen skal gi saksøkeren utskrift av namsboken. Dersom namsmannen etter § 7-20 skal sørge for at utlegget blir registrert i et annet register enn Løsøreregisteret, gis saksøkeren i stedet underretning om utlegget ved at registeret sender utskriften av namsboken med påtegning om registreringen til saksøkeren.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 89 (i.kr. 1 mars 2009 iflg. res. 27 feb 2009 nr. 237, i.kr. 15 des 2011 iflg. res. 9 des 2011 nr. 1194, i.kr. 11 juni 2012 iflg. res. 8 juni 2012 nr. 496 og i.kr. 16 mars 2013 iflg. res. 15 mars 2013 nr. 273).

§ 7-20. Avslutning av forretning for utleggspant

Ved utlegg i et formuesgode som er registrert i et realregister, i en registrert særlig rett i et slikt formuesgode eller i en ideell andel i et slikt formuesgode eller en slik rett, sender namsmannen omgående utskrift av namsboken til registrering i realregisteret. Tilsvarende gjelder ved utlegg i utinglyst rettighet i fast eiendom. For tilbehør til fast eiendom, gjelder annet ledd tilsvarende.

Ved utlegg i løsøre som ikke er realregistrert, kan namsmannen ta løsøret i forvaring eller på annen måte frata saksøkte rådigheten over det som angitt i panteloven § 3-2 annet og tredje ledd, dersom det er grunn til å frykte at saksøkte vil forføye over det i strid med saksøkerens panterett. Tiltak etter første punktum skal føres inn i namsboken. Dersom saksøkeren ikke har begjært tvangsdekning innen en måned etter å ha fått underretning om utlegget, kan namsmannen av eget tiltak oppheve tiltak etter første punktum. Dersom saksøkeren ikke har begjært tvangsdekning innen fristen etter tredje punktum, skal tiltaket oppheves dersom saksøkte begjærer det og det ikke lenger er grunn til å tro at saksøkte vil forføye over løsøret i strid med saksøkerens panterett.

Ved utlegg i verdipapirer tar namsmannen papirene i forvaring eller fratar på annen måte saksøkte rådigheten over dem som angitt i panteloven § 3-2 annet og tredje ledd dersom det lar seg gjøre. Ved utlegg i penger tar namsmannen pengene i forvaring. Norske penger som er tatt i forvaring, plasseres til best mulig rente i norsk bank. Utenlandske penger veksles bare om til norske penger dersom saksøkte samtykker.

Ved utlegg i finansielle instrumenter som er registrert i et verdipapirregister, registrerer namsmannen omgående at bare namsmannen kan disponere kontoen.

Ved utlegg i aksjer som ikke er registrert i et verdipapirregister, underretter namsmannen, dersom det lar seg gjøre, snarest selskapet og forbyr selskapet å betale eller yte til saksøkte.

Ved utlegg i et innløsningspapir som ikke er verdipapir, underretter namsmannen snarest den forpliktete og forbyr denne å betale eller yte til saksøkte. Namsmannen tar dessuten innløsningspapiret i forvaring eller fratar på annen måte saksøkte rådigheten over papiret som angitt i panteloven § 3-2 annet og tredje ledd dersom det lar seg gjøre.

Ved utlegg i adkomstdokumenter til leierett eller boret til husrom underretter namsmannen vedkommende utleier eller selskap, jf. panteloven § 5-8. Namsmannen tar dessuten dokumentet i forvaring eller fratar på annen måte saksøkte rådigheten som angitt i panteloven § 3-2 annet og tredje ledd dersom det lar seg gjøre.

Ved utlegg i enkle krav underretter namsmannen dersom det lar seg gjøre snarest den forpliktete og forbyr denne å betale eller yte til saksøkte.

Ved utlegg i immaterialrettigheter som det finnes særskilt register for, sender namsmannen omgående utskrift av namsboken til registrering i registeret.

Ved utlegg i elsertifikater registrerer namsmannen omgående i elsertifikatregisteret at bare namsmannen kan disponere over elsertifikater det er tatt utlegg i.

Ved utlegg i andre formuesgoder enn nevnt i første ledd, sørger namsmannen omgående for at utlegget blir registrert i Løsøreregisteret.

Dersom et formuesgode befinner seg hos en tredjeperson, kan namsmannen pålegge vedkommende å utlevere formuesgodet dersom ikke tredjepersonen har en rett til å sitte med formuesgodet som har bedre prioritet enn saksøkerens panterett.

- 0 Endret ved lover 13 juni 1997 nr. 44 (ikr. 1 jan 1999 iflg. res. 17 juli 1998 nr. 615), 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI, 5 juli 2002 nr. 64 (ikr. 1 jan 2003 iflg. vedtak 20 des 2002 nr. 1627), 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 875), 17 juni 2005 nr. 89, se denne (ikr. 1 mars 2009 iflg. res. 27 feb 2009 nr. 237, ikr. 15 des 2011 iflg. res. 9 des 2011 nr. 1194, ikr. 11 juni 2012 iflg. res. 8 juni 2012 nr. 496 og ikr. 16 mars 2013 iflg. res. 15 mars 2013 nr. 273), 24 juni 2011 nr. 39 (ikr. 1 jan 2012 iflg. res. 16 des 2011 nr. 1244), 23 jan 2015 nr. 4 (ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 12 mai 2015 nr. 494).

§ 7-21. *Beslutning og underretning om utleggstrekk*

Når det tas utleggstrekk, skal namsmannen fastsette trekkets størrelse og i hvilken periode trekk skal gjennomføres. Trekkperioden kan ikke overstige to år regnet fra dagen for beslutningen om utleggstrekk dersom ikke annet følger av dekningsloven § 2-7 tredje ledd. Beslutningen føres inn i namsboken sammen med en nøyaktig beregning av saksøkerens krav med sakskostnader og renter fram til utleggsdagen og nøyaktige opplysninger om beregningen av renter fra utleggsdagen.

Namsmannen underretter den trekkpliktige om plikten til å foreta trekk. I namsboken skal det opplyses at utleggstrekket vil bli registrert i Løsøreregisteret. Partene og den trekkpliktige gis utskrift av namsboken. Namsmannen sørger omgående for at utleggstrekket blir registrert i Løsøreregisteret. Får trekket bedre prioritet enn et trekk som allerede løper og som er besluttet av en annen namsmyndighet, skal denne namsmyndigheten underrettes.

Før utleggstrekk nedlegges, skal namsmannen undersøke om det allerede løper trekk mot skyldneren. Utleggstrekk kan ikke besluttes etter et alminnelig tvangsgrunnlag før grunnlaget er rettskraftig.

- 0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 89, se denne, (ikr. 1 mars 2008 iflg. res. 15 feb 2008 nr. 136, ikr. 15 des 2011 iflg. res. 9 des 2011 nr. 1194, ikr. 11 juni 2012 iflg. res. 8 juni 2012 nr. 496 og ikr. 16 mars 2013 iflg. res. 15 mars 2013 nr. 273).

§ 7-22. Den trekkpliktiges oppgaver ved utleggstrekk

Den trekkpliktige skal foreta trekk i samsvar med namsmannens beslutning. Trukket beløp skal utbetales til saksøkeren når ikke annet er fastsatt. Forfaller ytelsene oftere enn en gang i måneden, kan trukkede beløp utbetales månedsvis dersom ikke namsmannen har bestemt at de skal utbetales straks.

Den trekkpliktige skal underrette namsmannen og den som trukkede beløp skal utbetales til, dersom saksøktets krav mot den trekkpliktige faller bort i trekkperioden. Skyldes bortfallet at saksøkte har skiftet arbeidsgiver, skal underretningen så vidt mulig inneholde opplysning om nytt arbeidssted. Har saksøkte flyttet, skal det så vidt mulig opplyses om saksøktets nye bosted.

Dersom et trekkpålegg ikke blir etterkommet eller beløp som er trukket ikke blir utbetalt, er den trekkpliktige ansvarlig for beløpet. Unnlatelse av å foreta trekk medfører likevel ikke ansvar når det godtgjøres at forholdet ikke skyldes forsømmelighet eller mangel på tilbørlig aktsomhet fra den trekkpliktige eller noen i dennes tjeneste. Den trekkpliktiges ansvar er tvangsgrunnlag for utlegg.

0 Endret ved lov 17 des 1993 nr. 130 (ikr. 1 jan 1994).

§ 7-23. Endring av utleggstrekk og skifte av arbeidsgiver eller alminnelig verneting.

Dersom det inntrer vesentlige endringer i saksøktets økonomiske forhold, kan partene begjære regulering av utleggstrekket.

Dersom saksøkte skifter arbeidsgiver, kan namsmannen etter begjæring fra saksøkeren pålegge den nye arbeidsgiveren trekkplikt for resten av trekkperioden. Er den nye lønnen vesentlig forskjellig fra den tidligere, skal namsmannen vurdere om trekket bør reguleres. Første og annet punktum gjelder tilsvarende for andre ytelser som nevnt i dekningsloven § 2-7.

Dersom saksøkte har flyttet til et annet distrikt, treffes avgjørelser som nevnt i første og annet ledd av namsmannen i det nye distriktet. Saken overføres til denne etter reglene i § 5-5.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 7-24. Endring av utleggstrekk som følge av senere trekkpålegg

Dersom det i en ytelse blir besluttet et nytt trekk med bedre prioritet, skal den namsmyndighet som har besluttet det første trekket, av eget tiltak ta opp spørsmålet om regulering av trekket når den blir oppmerksom på forholdet. Etter at partene er gitt anledning til å uttale seg, avgjør namsmyndigheten om trekket skal opprettholdes, nedsettes, utsettes eller falle bort. Partene og den trekkpliktige underrettes om avgjørelsen.

§ 7-25. Avslutning av en sak der det ikke blir tatt utlegg

Når det ikke blir tatt utlegg fordi saksøkte ikke har formuesgoder eller lønn eller andre pengekrav som nevnt i dekningsloven § 2-7 som det kan tas utlegg i, avsluttes saken ved at namsmannen gir begge parter utskrift av namsboken som viser utfallet og hva som er foretatt. I namsboken skal det opplyses at utleggsforretningen vil bli registrert i Løsøreregisteret. Namsmannen sørger omgående for at utleggsforretningen blir registrert i Løsøreregisteret. Tredje punktum gjelder ikke for særnamsmyndigheter som ikke har kompetanse til å gjennomføre forretning for utleggspant i enhver type formuesgode.

- 0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 89, se denne (ikr. 1 mars 2008 iflg. res. 15 feb 2008 nr. 136, ikr. 15 des 2011 iflg. res. 9 des 2011 nr. 1194, ikr. 11 juni 2012 iflg. res. 8 juni 2012 nr. 496 og ikr. 16 mars 2013 iflg. res. 15 mars 2013 nr. 273).

III. Klage, bortfall og opphevelse av utlegg mv.

- 0 Overskriften endret ved lov 17 juni 2005 nr. 89 (ikr. 1 mars 2008 iflg. res. 15 feb 2008 nr. 136).

§ 7-26. Klage

Når det er tatt utleggspant, kan klage til tingretten etter § 5-16 settes fram så lenge tvangsdekning ikke er begjært. Når det er tatt utleggstrekk, kan klage settes fram så lenge trekkperioden ikke er utløpt. Partene kan likevel ikke klage over valg av utleggsgjenstand senere enn en måned etter at de ble underrettet om utlegget.

- 0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 7-27. Erklæring om bortfall

Dersom et utlegg er falt bort, plikter saksøkeren skriftlig å gi avkall på sin rett etter utlegget.

§ 7-28. Beslutning om opphevelse av utlegg

Er det krav som er sikret ved utlegget, dekket eller opphørt på annen måte, eller er tvangsgrunnlaget opphevet, falt bort eller kjent ugyldig, skal namsmannen på begjæring treffe beslutning om opphevelse av utlegget. Viser det seg at utlegg er tatt i større omfang enn nødvendig, fordi saksøkte har betalt avdrag eller tvangsgrunnlaget er blitt begrenset, skal namsmannen på begjæring treffe beslutning om delvis opphevelse.

Før namsmannen treffer beslutning etter første ledd, skal saksøkeren gis anledning til å uttale seg. Partene gis meddelelse om beslutningen. Beslutning om opphevelse eller delvis opphevelse av utlegg kan ikke gjennomføres før klagefristen etter § 5-16 er løpt ut. Klage har oppsettende virkning.

§ 7-29. Beslutning om opphør av registreringer av «intet til utlegg»

Er det krav som ble søkt inndrevet i en sak som ble avsluttet ved intet til utlegg, dekket eller bortfalt på annen måte, eller er tvangsgrunnlaget opphevet, falt bort eller kjent ugyldig, skal namsmannen på begjæring treffe beslutning om at registreringen i Løsøreregisteret av beslutningen om intet til utlegg skal slettes. § 7-28 annet ledd gjelder tilsvarende.

- 0 Tilføyd ved lov 17 juni 2005 nr. 89, se denne, (ikr. 1 mars 2008 iflg. res. 15 feb 2008 nr. 136, ikr. 15 des 2011 iflg. res. 9 des 2011 nr. 1194, ikr. 11 juni 2012 iflg. res. 8 juni 2012 nr. 496 og ikr. 16 mars 2013 iflg. res. 15 mars 2013 nr. 273).

Kapittel 8. Tvangsdekning i løsøre

I. Begjæring om tvangssalg

§ 8-1. Innledning.

Den som har panterett i løsøre som ikke er realregistrert, eller i en ideell del av slikt løsøre, kan begjære tvangssalg av pantet etter dette kapitlet når det foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag. For løsøre beheftet med salgspant kan tvangsdekning også skje ved tilbakelevering etter kapittel 9. Tvangsdekning på grunnlag av salgspant i forbrukerkjøp kan bare skje etter kapittel 9.

Den som har pant i lagrede reservedeler som omfattes av rettigheter i luftfartøy, kan begjære særskilt tvangssalg av reservedelene eller deler av dem etter dette kapitlet. Salg kan bare begjæres når saksøkeren har tvangskraftig grunnlag for sitt krav og dessuten minst to uker før begjæringen har varslet samtlige kjente rettighetshavere i reservedelene om at salg vil bli krevet dersom ikke kravet oppfylles eller utløsning finner sted. § 4-18 annet til fjerde ledd gjelder tilsvarende.

0 Endret ved lov 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI.

§ 8-2. Tvangsgrunnlag

Grunnlag for tvangssalg etter dette kapitlet er foruten de alminnelige tvangsgrunnlag:

- (a) avtale om pant som har rettsvern etter panteloven kapittel 3, en skadesløspantsettelse likevel bare når kravets omfang er fastsatt ved dom eller annet tvangsgrunnlag,
- (b) utlegg som har rettsvern etter panteloven kapittel 5, og
- (c) lovbestemt panterett.

Grunnlag for særskilt tvangssalg av lagrede reservedeler som omfattes av rettigheter i luftfartøy, er grunnlagene som nevnes i § 11-2.

For utlegg etter første ledd bokstav b som er stiftet av namsmyndighetene, kan salg begjæres uten forutgående varsel etter § 4-18, men ikke før to uker etter at underretning om utlegget ble sendt saksøkte. Dersom tvangsgrunnlaget for utlegget er et alminnelig tvangsgrunnlag, må dessuten dette grunnlaget ha blitt rettskraftig. Selv om vilkårene ikke er oppfylt, kan salg begjæres dersom fullbyrdelsen ellers ville bli vesentlig vanskeliggjort.

0 Endret ved lov 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI.

§ 8-3. Kompetent namsmyndighet

Begjæring om tvangssalg settes fram for namsmannen i det distriktet der løsøret er eller ventes å komme i nær fremtid. Befinner løsøret seg i flere distrikter, kan begjæringen settes fram i hvilket som helst av distriktene.

Dersom salg begjæres på grunnlag av utenlandsk tvangsgrunnlag som nevnt i § 4-1 annet ledd bokstav f og g, gjelder § 7-3 tredje ledd tilsvarende.

§ 8-4. Hvem begjæringen skal rettes mot

Begjæringen om tvangssalg skal rettes mot den som eier løsøret. Er løsøret i en tredjepersons besittelse, skal begjæringen rettes også mot denne. Er saksøkeren i tvil om hvem som er eier, kan begjæringen rettes mot flere.

Dersom løsøret er eiet av en annen enn hovedskyldneren for kravet, skal begjæringen rettes også mot hovedskyldneren.

§ 8-5. Kumulasjon

Saksøkeren kan i samme begjæring kreve dekning for flere pantekrav i samme løsøregjenstand.

Det kan i samme begjæring kreves dekning i flere løsøregjenstander som hefter for samme pantekrav dersom det kan begjæres dekning i alle gjenstandene i samme distrikt. Under samme vilkår kan det i samme begjæring også kreves dekning etter kapitlene 9 og 10 i andre formuesgoder.

På grunnlag av tvangsgrunnlag som nevnt i § 8-2 første ledd bokstav a og c kan det i samme begjæring kreves dekning i flere løsøreobjekter som hefter for forskjellige pantekrav, dersom det kan begjæres dekning i alle gjenstandene i samme distrikt, og de faktiske og rettslige grunnlag for pantekravene er de samme eller vesentlig likeartet.

0 Endret ved lov 11 juni 1993 nr. 83 (ikr. 1 aug 1993).

§ 8-6. Begjæringens innhold

Foruten å oppfylle kravene i § 5-2 skal salgsbegjæringen opplyse om rettigheter i løsøret som saksøkeren kjenner til. Så vidt mulig skal det opplyses om den effektive gjelden og rente som påløper for alle de rettighetshavere som har bedre prioritet enn saksøkeren i løsøret.

Utskrift fra Løsøregisteret legges ved begjæringen. Utskriften skal være tatt etter at grunnlaget ble tvangskraftig og ikke mer enn tre måneder før begjæringen settes fram. Dersom tvangsgrunnlaget er et utlegg registrert i Løsøregisteret, behøver ikke utskrift legges ved dersom heftelsene er påført det registrerte dokument.

Ved særskilt tvangssalg av lagrede reservedeler som omfattes av rettigheter i luftfartøy, skal det isteden legges ved attest fra realregisteret om eierforholdet og registrerte heftelser. § 11-6 annet ledd annet og tredje punktum gjelder tilsvarende.

0 Endret ved lov 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI.

§ 8-7. Foreleggelse av begjæringen for saksøkte

Finner namsmannen at begjæringen kan tas til følge, skal begjæringen meddeles saksøkte med oppfordring om innen to uker å uttale seg om forhold av betydning for gjennomføringen av tvangssalget. Saksøkte skal samtidig oppfordres til å opplyse om det finnes rettigheter i løsøret som ikke går fram av Løsøregisteret eller begjæringen, eller om det finnes tilbehørgjenstander som eies av andre eller som er beheftet særskilt. Saksøkte skal samtidig gjøres oppmerksom på hvilke kostnader som har påløpt, at ytterligere kostnader vil påløpe dersom salget blir gjennomført, og at tvangssalg kan unngås ved at kravet med renter og kostnader blir betalt innen fristen etter første punktum. Finner namsmannen grunn til det, kan det samtidig opplyses om tid og sted for avhenting av det som skal selges.

Etter at begjæringen er forelagt saksøkte, må løsøret ikke flyttes fra riket eller innretning på norsk kontinentalsokkel uten namsmannens samtykke. I meddelelsen skal det opplyses om dette.

Dersom det er nødvendig for å forebygge verdiforringelse, kan varslingsfristen etter første ledd forkortes eller foreleggelse helt unnlates.

§ 8-8. Foreleggelse av begjæringen for andre

Namsmannen kan gi meddelelse som nevnt i § 8-7 til den som kan antas helt eller delvis å eie løsøret uten å være saksøkt.

§ 8-9. Beslutning om tvangssalg

Når saksøkte og de som er underrettet etter § 8-8 har uttalt seg, eller fristen for å uttale seg er løpt ut, avgjør namsmannen om tvangssalg skal gjennomføres.

Dersom tvangsgrunnlaget er et omsetningsgjeldsbrev som ikke tidligere er innsendt, skal namsmannen pålegge saksøkeren å fremlegge dokumentet. Blir ikke det gjort, skal saken heves.

§ 8-10. Tvangssalgets omfang ved pant i ideelle andeler

Selv om saksøkeren bare har pant i en ideell del av løsøret, kan namsmannen beslutte at salget skal omfatte hele gjenstanden dersom det blir gitt samtykke av saksøkte eller en annen sameier som har rett til å kreve sameiet oppløst ved tvangssalg.

§ 8-11. Flere gjenstander

Dersom det i en begjæring er krevet salg av flere løsøregjenstander etter § 8-5 annet ledd, kan gjenstandene selges samlet dersom dette gir størst utbytte. Er det mulighet for at et samlet salg vil føre til salg av gjenstander ut over det som er nødvendig for at alle rettighetshavere i gjenstandene skal få dekning, skal gjenstandene selges enkeltvis hvis ikke saksøkte samtykker i et samlet salg.

Skal gjenstandene selges enkeltvis og det er mulig at saksøkeren vil få dekning uten at alt selges, bestemmer namsmannen rekkefølgen ved salget.

0 Endret ved lov 11 juni 1993 nr. 83.

II. Gjennomføring av tvangssalget

§ 8-12. Salgsmåte

Tvangssalget gjennomføres på den måte som antas å gi størst utbytte. Namsmannen kan overlate til en medhjelper å stå for salget.

Det kan bestemmes at salget skal skje ved en auksjon som namsmannen holder, jf avsnitt III.

§ 8-13. Særskilt om salg ved medhjelper

Namsmannen avgjør om medhjelperen skal ha adgang til å inngå bindende salgsvtale. Dersom medhjelperen ikke har adgang til å inngå bindende avtale, innhenter medhjelperen bud og forelegger det for namsmannen til godkjenning. Det samme kan medhjelperen gjøre også ellers.

Namsmannen avgjør om medhjelperen skal motta kjøpesummen og kan i tilfelle pålegge medhjelperen å holde kjøpesummen adskilt fra egne midler. Namsmannen kan bestemme at medhjelperen skal utbetale kjøpesummen til parter og rettighetshavere når det finnes ubetenkelig. Dersom medhjelperen ikke skal gjøre dette, skal kjøpesummen innbetales til namsmannen med fradrag for medhjelperens godtgjørelse.

Dersom medhjelperen antar at en annen fremgangsmåte enn salg gjennom medhjelperen sannsynligvis vil gi større utbytte, skal namsmannen underrettes. Medhjelperens krav på godtgjørelse dekkes etter § 8-19 annet ledd, selv om tvangssalget gjennomføres på annen måte.

§ 8-14. Avhenting av løsøret

Besitter saksøkte løsøret, skal namsmannen om nødvendig hente det eller på annen måte sikre det mot rettsstridig forføyning fra saksøktes side, hvis ikke særlige forhold tilsier at det forblir i saksøktes besittelse inntil salget er gjennomført. Dersom fullbyrdelsen ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort, kan løsøret avhentes også før tvangssalg er besluttet.

Avhenting kan bare skje etter forhåndsvarsel til saksøkte. Forhåndsvarsel er ikke nødvendig dersom namsmannen finner saksøkte eller en myndig person i saksøktes husstand på stedet, eller dersom fullbyrdelsen ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort.

Har saksøkeren eller en tredjeperson på saksøkerens vegne løsøret i sin besittelse, kan namsmannen pålegge saksøkeren å bringe det til et fastsatt sted. Dersom pålegget ikke blir etterkommet, skal saken heves.

§ 8-15. Salgsvilkår

Det skal gjøres oppmerksom på at salget er et tvangssalg og at kjøperen har begrenset adgang til å påberope mangler. Dersom kjøpesummen skal betales til namsmannen, skal kjøperen gjøres oppmerksom på dette. Det skal ellers gjøres oppmerksom på heftelser som kjøperen skal overta i tillegg til kjøpesummen etter § 8-16 første ledd tredje punktum. Det kan fastsettes nærmere salgsvilkår.

§ 8-16. Forholdet til bedre prioriterte rettighetshavere

Salget kan bare gjennomføres dersom den pris som oppnås dekker alle heftelser med bedre prioritet enn saksøkerens krav. For beregning av foranstående pengeheftelser gjelder § 8-19 annet og tredje ledd tilsvarende. Foranstående heftelser som ikke er pengeheftelser, skal overtas av kjøperen utenfor kjøpesummen hvis ikke rettighetshaveren samtykker i at heftelsen gjøres om i penger. Dersom det viser seg at den nødvendige pris ikke kan oppnås, skal namsmannen heve saken.

Uansett pris kan et salg gjennomføres dersom foranstående rettighetshavere har samtykket i salget, eller saksøkeren har stilt sikkerhet for deres krav.

Dersom løsøret besittes av en bedre prioritert panthaver, kan tvangssalg bare gjennomføres dersom gjenstanden stilles til disposisjon for den som forestår salget. Er det stilt sikkerhet for panthaverens krav, plikter vedkommende å utlevere gjenstanden til den som forestår salget.

§ 8-17. Virkningen av salget

Ved inngåelsen av salgsvtalen blir kjøperen eier av gjenstanden hvis ikke annet følger av avtalen. Risikoen for salgsgjenstanden går likevel først over ved levering. Blir salgsgjenstanden ikke hentet eller mottatt til rett tid, og beror dette på forhold på kjøperens side, går risikoen over på kjøperen når gjenstanden er stilt til kjøperens rådighet.

Ved betalingen av kjøpesummen kan kjøperen kreve salgsgjenstanden utlevert. Ved betalingen bortfaller alle begrensede rettigheter i salgsgjenstanden. Dette gjelder likevel ikke foranstående heftelser som ikke er pengeheftelser når de skal overtas av kjøperen utenfor kjøpesummen eller er beskyttet etter § 8-21 tredje ledd.

Når kjøpesummen er betalt, gir namsmannen på begjæring av kjøperen eller saksøkte skriftlig erklæring om salget.

Dersom det solgte løsøre besittes av noen av partene, eller av en person som er varslet etter § 8-8, og det viser seg at vedkommende etter salget ikke er villig til å oppgi besittelsen, kan kjøperen på grunnlag av salget og uten gebyr kreve tvangfullbyrdelse etter kapittel 13.

§ 8-18. Mislighold fra kjøperen

Dersom kjøpesummen ikke blir betalt innen betalingsfristen, plikter kjøperen å betale forsinkelsesrente etter lov om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd første punktum.

Oversitter kjøperen betalingsfristen, skal den som står for salget straks varsle kjøperen om at kjøpet vil bli hevet dersom kjøpesummen med renter ikke er betalt innen en frist på minst to uker. Oversittes denne fristen, skal kjøpet heves og salget fortsettes.

Blir salg gjennomført etter opphevelsen, er kjøperen ansvarlig for forskjellen overfor rettighetshavere som ville fått bedre dekning ved det første salget enn ved det siste, dersom ikke misligholdet skyldtes en uforutsett hindring utenfor kjøperens kontroll. Krav mot kjøperen etter dette leddet gjøres gjeldende ved søksmål for de alminnelige domstoler. Søksmålet kan reises i den rettskrets der namsmannen har sitt kontor.

0 Endret ved lov 11 juni 1993 nr. 83.

§ 8-19. Avslutningen av salget

Salget avsluttes ved at kjøpesummen utbetales til de berettigede.

Rettsgebyret og godtgjørelse til oppnevnt medhjelper dekkes forlods av kjøpesummen. Deretter dekkes panthavere og andre innehavere av begrensede rettigheter etter prioritet. Før resten i tilfelle utbetales til eieren, undersøkes i Løsøreregisteret om det er stiftet ytterligere heftelser i salgsgjenstanden før bindende salgssavtale ble inngått.

Er et krav betinget, skal en del av kjøpesummen avsettes til eventuell dekning av kravet. En del av kjøpesummen kan avsettes til dekning av omstridte eller usikre krav. Avsatte beløp plasseres på best mulige rentebærende vilkår i norsk bank inntil det er avgjort hvordan de skal fordeles.

Ble tvangssalget begjært etter et alminnelig tvangsgrunnlag som hadde foregrepet tvangskraft, kan saksøkerens del av kjøpesummen bare utbetales før grunnlaget er blitt rettskraftig hvis saksøkte samtykker. Tilsvarende gjelder når salget er begjært etter § 8-2 tredje ledd tredje punktum.

For pantekrav som er knyttet til et verdipapir, skal det ikke utbetales del av kjøpesummen før panthaveren har fremlagt dokumentet. Ved utbetaling skal beløpet noteres på dokumentet. Gir dokumentet uttrykk for at kravet er sikret ved panterett i løsøret, skal det også noteres at panteretten er falt bort som følge av tvangssalget.

§ 8-20. Mangler

En mangel foreligger når:

- (a) gjenstanden ikke svarer til opplysninger om vesentlige forhold som den som står for salget har gitt og som kan antas å ha innvirket på kjøpet,
- (b) den som står for salget har forsømt å gi opplysning om vesentlige forhold som vedkommende måtte kjenne til og som kjøperen hadde grunn til å regne med å få, såfremt unnlatsen kan antas å ha innvirket på kjøpet, eller
- (c) gjenstanden er i vesentlig dårligere stand enn kjøperen hadde grunn til å regne med.

Dersom gjenstanden har mangler, kan kjøperen kreve prisavslag. Kjøperen kan ikke heve kjøpet på grunn av mangler etter at kjøpesummen er betalt. Erstatning kan bare kreves av den som står for salget dersom denne har utvist skyld eller det foreligger annet særskilt rettsgrunnlag. Krav om prisavslag eller erstatning gjøres gjeldende ved søksmål. Søksmålet reises for tingretten for den rettskrets der namsmannen har sitt kontor, eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven. Ved søksmål om prisavslag saksøkes de som har fått del i den del av kjøpesummen som rammes av prisavslaget.

Kjøpesummen må betales selv om prisavslag kreves med mindre kjøperen hever kjøpet. Dersom kjøperen krever at den del av kjøpesummen som rammes av kravet om prisavslag, ikke skal utbetales til de berettigede, skal denne delen av kjøpesummen holdes tilbake. Dersom retten etter begjæring fra en av de berettigede finner kravet om prisavslag åpenbart grunnløst, skal likevel hele kjøpesummen utbetales. Dersom kjøperen ikke har reist søksmål om prisavslag innen to måneder regnet fra forfallstidspunktet for kjøpesummen, skal den tilbakeholdte del av kjøpesummen ikke lenger holdes tilbake.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 8-21. Rettsmangler

Dersom løsøret før tvangssalget helt eller delvis var eiet av en person som ikke var saksøkt og heller ikke ble varslet etter § 8-8, er vedkommendes eiendomsrett fortsatt i behold hvis ikke eiendomsretten er falt bort ved overtakelsen av løsøret etter reglene om erverv i god tro. Tvist om eiendomsretten avgjøres ved søksmål. Søksmålet reises for tingretten for den rettskrets der namsmannen har sitt kontor, eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven.

Dersom kjøperen må gi fra seg løsøret, kan denne av enhver som har fått del i kjøpesummen, kreve tilbake det vedkommende har fått. Etter at kjøpesummen er betalt, kan kjøperen ikke heve kjøpet på grunn av rettsmangelen. Erstatning kan bare kreves av den som står for salget dersom denne har utvist skyld eller det foreligger annet særskilt rettsgrunnlag. Krav på tilbakebetaling eller erstatning gjøres gjeldende ved søksmål. Søksmålet reises for tingretten for den rettskrets der namsmannen har sitt kontor, eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven.

Kjøpesummen må betales selv om det er fare for at kjøperen må gi fra seg løsøret til en tredjeperson etter første ledd. Dersom kjøperen krever at kjøpesummen ikke skal utbetales til de berettigede, skal kjøpesummen holdes tilbake. Dersom retten etter begjæring fra en av de berettigede finner at det åpenbart ikke er fare for at kjøperen må gi fra seg løsøret, skal kjøpesummen likevel utbetales. Dersom kjøperen ikke har reist søksmål mot tredjepersonen innen to måneder regnet fra forfallstidspunktet for kjøpesummen, skal kjøpesummen ikke lenger holdes tilbake.

Dersom noen før salget hadde en bedre prioritert heftelse som ikke er pengeheftelse og som det ikke ble tatt forbehold om ved salget, er heftelsen i behold så langt den ikke faller bort etter reglene i godtroervertsloven. Er heftelsen i behold, gjelder § 8-20 annet og tredje ledd tilsvarende.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 8-22. Uriktig utbetaling av kjøpesummen

En innehaver av en begrenset rettighet i løsøret som er forbigått ved utbetalingen av kjøpesummen, kan kreve fra enhver rettighetshaver det vedkommende har fått for meget.

Skyldes forbigåelsen at saksøkeren har unnlatt å gjøre oppmerksom på en rettighet saksøkeren kjente til, eller at saksøkeren forsettlig eller uaktsomt har gitt uriktige opplysninger om størrelsen av foranstående rettighetshaveres krav, er saksøkeren ansvarlig for den forbigåtte rettighetshavers tap.

Krav etter denne paragrafen gjøres gjeldende ved søksmål for de alminnelige domstoler.

III. Særregler for auksjoner holdt av namsmannen

§ 8-23. Stedet for auksjonen m m

Auksjonsmøtet holdes fortrinnsvis i et lokale som vanligvis nyttes til auksjoner. Dersom det anses hensiktsmessig, kan auksjonsmøtet isteden holdes et annet sted. Auksjon kan bare holdes på saksøktets bopel dersom saksøkte samtykker eller det på grunn av løsorets art vil vanskeliggjøre salget å holde auksjonen et annet sted.

Under auksjonen skal vanligvis løsoret være til stede. Dette er likevel ikke nødvendig hvis muligheten for å besiktige gjenstandene må antas å være uten betydning for den prisen som oppnås, eller hvis det vil være særlig vanskelig å bringe løsoret til et egnet auksjonssted.

§ 8-24. Varsel og kunngjøring

Partene skal gis meddelelse om tid og sted for auksjonen dersom de har bedt om det eller namsmannen finner grunn til det.

Minst tre dager før auksjonen holdes, skal namsmannen kunngjøre tid og sted i en avis eller et blad som er alminnelig lest blant dem som kan tenkes å være interessert i løsoret. Det skal opplyses at salget er et tvangssalg og gis en alminnelig angivelse av det som skal selges. Særlig verdifulle gjenstander skal fremheves, og det skal opplyses hvor løsoret kan besiktiges.

§ 8-25. Auksjonsmøtet

Auksjonsmøtet er offentlig. Den som opptrer forstyrrende, kan vises ut.

Auksjonen starter med at namsmannen nevner i korthet hva som skal selges, vilkårene for salget og at namsmannen ikke plikter å godta noen av budene. Det skal også nevnes at løsoret selges med begrenset adgang til å påberope mangler. Dersom det ikke før oppropet er tatt forbehold om frist for å godta budene, er bud som ikke godtas i auksjonsmøtet, ikke lenger bindende.

Namsmannen oppfordrer deretter de tilstedeværende om å gi bud. Når ingen flere bud blir gitt, skal namsmannen gjentatte ganger høyt og tydelig kunngjøre det siste budet og si fra at oppropet vil slutte dersom ikke flere bud blir gitt. Blir det da ikke gitt flere bud, avsluttes oppropet.

Kapittel 9. Tvangsdekning i løsøre ved tilbakelevering til salgspanthaver

I. Begjæring om tilbakelevering

§ 9-1. Innledning

Den som har salgspant i løsøre som ikke kan realregistreres, kan begjære pantet tilbakelevert etter dette kapitlet når det foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag og vilkårene for krav etter finansavtaleloven § 52 er oppfylt. Ved kjøp på kreditt i forbrukerforhold kan saksøkte kreve at saksøkeren tar tingen tilbake etter reglene i dette kapitlet før saksøkeren på annen måte søker dekning for kravet. Dette gjelder likevel ikke når tingen ikke finnes hos saksøkte, eller når det er fare for at saksøkeren ikke vil få full dekning ved å ta tingen tilbake på grunn av at tingen har vært utsatt for uvanlig verdiminking som skyldes saksøkte eller forhold som saksøkte har risikoen for.

0 Endret ved lov 7 mai 2010 nr. 15 (ikr. 11 juni 2010 iflg. res. 7 mai 2010 nr. 653).

§ 9-2. Tvangsgrunnlag

Grunnlag for tilbakelevering er foruten de alminnelige tvangsgrunnlag avtale om salgspant når panteretten har rettsvern etter panteloven § 3-17 og avtalen inneholder opplysninger som nevnt i finansavtaleloven § 46 a første ledd bokstav f til h og k til o.

Ved kjøp på kreditt i forbrukerforhold må dessuten bestemmelsene om minste kontantinnsats etter finansavtaleloven § 56 b være overholdt.

Kongen kan i forskrift tilpasse vilkårene i paragrafen her for avtaler som er inngått i et annet nordisk land.

0 Endret ved lover 25 juni 1999 nr. 46 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 25 juni 1999 nr. 702), 7 mai 2010 nr. 15 (ikr. 11 juni 2010 iflg. res. 7 mai 2010 nr. 653), 31 mars 2017 nr. 14 (ikr. 18 april 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 414).

§ 9-3. Namsmyndighet, begjæring, foreleggelse, beslutning om tilbakelevering

Om namsmyndighet, innholdet av begjæringen, foreleggelse og beslutning om tilbakelevering gjelder §§ 8-3 til 8-9, unntatt § 8-5 tredje ledd, tilsvarende. Begjæringen skal inneholde en utregning og oppstilling over det saksøkeren vil godskrive seg etter § 9-8 første ledd. Ønsker saksøkeren at rettsvitner skal delta i verdsettingen, skal begjæringen gi opplysning om det.

0 Endret ved lover 11 juni 1993 nr. 83, 24 juni 2011 nr. 31.

II. Gjennomføring av tilbakeleveringen

§ 9-4. Forberedelse

Når tilbakelevering er besluttet, kan namsmannen hente det som skal tilbakeleveres dersom det finnes hensiktsmessig å holde tilbakeleveringsforretningen på annet sted enn der løsøret er. Dersom fullbyrdelsen ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort, kan løsøret avhentes eller på annen måte sikres mot rettsstridig forføyning fra saksøktes side før tilbakelevering er besluttet.

Avhenting kan bare skje etter forhåndsvarsel til saksøkte. Varselet kan gis ved foreleggelsen av begjæringen. Forhåndsvarsel er likevel ikke nødvendig dersom namsmannen finner saksøkte eller en myndig person i saksøktes husstand på stedet, eller dersom fullbyrdelsen vil bli vesentlig vanskeliggjort om meddelelse gis.

§ 9-5. Stedet for og varsel om forretningen

Tilbakeleveringsforretningen holdes på det stedet hvor løsøret befinner seg.

Partene skal gis meddelelse om tid og sted for forretningen. Meddelelse til saksøkte kan gis ved foreleggelsen av begjæringen. Saksøkte behøver ikke varsles dersom fullbyrdelsen dermed vil bli vesentlig vanskeliggjort. I særlige tilfeller kan forretningen holdes også uten at begjæringen er forelagt for saksøkte.

§ 9-6. Innledning av forretningen

Tilbakeleveringsforretningen begynner med at namsmannen regner ut saksøkerens krav med renter og kostnader. Deretter oppfordres saksøkte, om denne er til stede, til å betale beløpet. § 7-11 annet ledd gjelder tilsvarende.

Dersom saksøkte er til stede og ikke betaler, skal namsmannen gjøre saksøkte kjent med dennes rettigheter etter denne lov.

0 Endret ved lov 24 juni 2011 nr. 31.

§ 9-7. Verdsetting

Ved tilbakelevering skal saksøkte godskrives den verdi tingen har, når den blir tatt tilbake. Med tingens verdi forstås den verdi som kan innvinnes ved salg av tingen på hensiktsmessig måte, eventuelt etter en rimelig reparasjon.

Verdien av løsøret fastsettes av namsmannen og eventuelle rettsvitner. Namsmannen kan oppnevne ett eller to rettsvitner med særlige kunnskaper til å ta del i verdsettingen dersom det finnes nødvendig. Partene kan kreve at ett eller to rettsvitner deltar.

Ved uenighet om verdien, fastsettes den ved stemmeflerhet. Deltar bare ett rettsvitne i verdsettingen, er namsmannens stemme avgjørende.

I namsboken skal det tas inn en kort redegjørelse for de forhold som har vært lagt til grunn for verdsettingen.

0 Endret ved lov 7 mai 2010 nr. 15 (ikr. 11 juni 2010 iflg. res. 7 mai 2010 nr. 653).

§ 9-8. Det økonomiske oppgjøret og tilbakeleveringen

Saksøkeren kan ved tilbakeleveringen godskrive seg

- a) den gjenstående del av kreditten (summen av kredittbeløpet og kredittkostnader),
- b) forsikringspremie som saksøkte plikter å betale, og som ikke inngår i kredittkjøpsprisen,
- c) rente som saksøkte plikter å betale ved forsinket betaling av forfalte beløp, og
- d) de kostnader som er nødvendige for å få tingen tilbake.

Dersom løsørets verdi er større enn saksøkerens krav, skal saksøkte ved tilbakeleveringen ha utbetalt forskjellen. Dersom løsørets verdi er mindre enn saksøkerens krav, kan saksøkeren kreve forskjellen.

Etter verdsettingen skal namsmannen ta løsøret fra saksøkte og levere det til saksøkeren. Er løsørets verdi større enn saksøkerens krav, kan løsøret ikke utleveres til saksøkeren før saksøkeren har innbetalt forskjellen til namsmannen.

Dersom det er rettighetshavere i løsøret som har bedre prioritet enn saksøkeren, kan løsøret heller ikke utleveres til saksøkeren uten at denne innbetaler til namsmannen dennes tilgodehavende eller stiller sikkerhet for deres krav.

0 Endret ved lov 7 mai 2010 nr. 15 (ikr. 11 juni 2010 iflg. res. 7 mai 2010 nr. 653).

§ 9-9. Underretning

Namsmannen skal gi partene meddelelse om verdsettingen dersom de er til stede og ellers snarest mulig etter at forretningen er holdt. Saksøkeren skal gis meddelelse om at innbetaling etter § 9-8 må skje innen utløpet av klagefristen etter § 9-12 første punktum. Dersom saksøkeren ikke har gjort dette og heller ikke har påklaget namsmannens beslutning, skal saken heves. Har namsmannen tatt løsøret i forvaring, skal det leveres tilbake til saksøkte.

§ 9-10. Virkningen av tilbakeleveringen

Når løsøret er verdsatt og levert til saksøkeren, blir saksøkeren eier av løsøret og risikoen går over på denne. Fra samme tidspunkt faller alle begrensede rettigheter i løsøret bort.

Namsmannen gir på begjæring partene skriftlig erklæring om tilbakeleveringen.

§ 9-11. Utbetaling av innbetaling fra saksøkeren

Av innbetaling fra saksøkeren etter § 9-8 dekkes først eventuelle andre panthavere og innehavere av begrensede rettigheter i løsøret etter prioritet. Før en eventuell restsum utbetales til eieren, undersøker namsmannen i Løsørerregisteret om det er ytterligere heftelser i løsøret.

Utbetaling til panthavere kan ikke foretas før klagefristen etter § 9-12 første punktum er løpt ut. Klage har oppsettende virkning.

§ 8-22 gjelder tilsvarende.

§ 9-12. Særregler for klage

Klage til tingretten etter § 5-16 kan settes fram inntil en måned etter at partene fikk meddelelse om utfallet av forretningen. Dette gjelder selv om forretningen er avsluttet.

Verdsettingen etter § 9-7 kan bare angripes når angrepet gjelder en formuesverdi på minst 20.000 kroner eller gjelder saksbehandlingen eller rettsanvendelsen. Tvisteloven kapittel 17 og § 29-13 første ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

Erklærer saksøkte eller saksøker før løsøret er tilbakelevert, at den skjønsmessige side av verdsettingen etter § 9-7 vil bli påklaget, kan namsmannen bestemme at løsøret midlertidig skal tas i forvaring om ikke dette allerede er gjort.

Foretar retten ny verdsetting, skal to skjønnsmedlemmer ta del i verdsettingen. Når en part krever det og retten anser det påkrevd, skal fire skjønnsmedlemmer delta.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 9-13. Begrensning i ankeadgangen.

Rettens verdsetting av løsøret etter § 9-12 kan bare angripes når angrepet gjelder saksbehandlingen eller rettsanvendelsen.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

Kapittel 10. Tvangsdekning i finansielle instrumenter, pengekrav m m

- 0 Overskriften endret ved lov 5 juli 2002 nr. 64 (ikr. 1 jan 2003 iflg. vedtak 20 des 2002 nr. 1627).

I. Begjæring om tvangsdekning

§ 10-1. Innledning

Den som har panterett i et formuesgode som verken er løsøre eller realregistrert, eller i en ideell del av et slikt formuesgode, kan begjære tvangsdekning i pantet etter dette kapitlet når det foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag.

For tvangsdekning i adkomstdokumenter til leierett eller borett til husrom gjelder kapittel 12.

§ 8-1 annet ledd gjelder tilsvarende.

- 0 Endret ved lover 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI, 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 875).

§ 10-2. Tvangsgrunnlag

Grunnlag for tvangsdekning etter dette kapitlet er foruten de alminnelige tvangsgrunnlag:

- (a) avtale om pant som har rettsvern etter panteloven kapittel 4, en skadesløspantsettelse likevel bare når kravets omfang er fastsatt ved dom eller annet tvangsgrunnlag,
- (b) utlegg som har rettsvern etter panteloven kapittel 5, og
- (c) lovbestemt panterett som har rettsvern.

For utlegg etter første ledd bokstav b som er stiftet av namsmyndighetene, kan dekning begjæres uten forutgående varsel etter § 4-18, men ikke før to uker etter at underretning om utlegget ble sendt saksøkte. Dersom tvangsgrunnlaget for utlegget er et alminnelig tvangsgrunnlag, må dessuten dette grunnlaget ha blitt rettskraftig. Selv om vilkårene ikke er oppfylt, kan dekning begjæres dersom fullbyrdelsen ellers ville bli vesentlig vanskeliggjort.

§ 10-3. Namsmyndighet, begjæring, foreleggelse, beslutning om tvangsdekning

Om namsmyndighet, innholdet av begjæringen, foreleggelse og beslutning om dekning gjelder §§ 8-3 til 8-11, unntatt § 8-5 tredje ledd, tilsvarende. Ved begjæring om dekning i en immaterialrettighet som er registrert i et særskilt register eller i en lisens som gjelder en slik rettighet, kan begjæringen likevel alltid inngis i distriktet der registeret føres. Dersom tvangsgrunnlaget er et namsutlegg, kan begjæringen også inngis i det distriktet hvor utlegget er tatt, forutsatt at utleggsobjektet etter § 1-9 fortsatt må anses for å være i område underlagt norsk jurisdiksjon. Ved begjæring om dekning i finansielle instrumenter som er registrert i et verdipapirregister eller immaterialrettigheter som kan registreres i særskilt register, skal utskrift fra vedkommende register legges ved begjæringen istedenfor utskrift fra Løsøreregisteret.

Tvangsdekningen gjennomføres i samsvar med avsnitt II til VI, og for øvrig på den måte som antas å ville gi størst utbytte.

- 0 Endret ved lover 11 juni 1993 nr. 83, 5 juli 2002 nr. 64 (ikr. 1 jan 2003 iflg. vedtak 20 des 2002 nr. 1627), 23 jan 2015 nr. 4 (ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 12 mai 2015 nr. 494), se dens VII.

II. Tvangsdekning i finansielle instrumenter

- 0 Overskriften endret ved lov 5 juli 2002 nr. 64 (ikr. 1 jan 2003 iflg. vedtak 20 des 2002 nr. 1627).

§ 10-4. Dekningsmåte

Tvangsdekning i omsettelige verdipapirer som nevnt i verdipapirhandelloven § 2-2 annet ledd og i finansielle instrumenter som er registrert i et verdipapirregister, skjer ved salg av formuesgodet gjennom medhjelper. Som medhjelper oppnevnes et verdipapirforetak. Foretaket inngår bindende salgavtale i eget navn, og gjennomfører salget etter de regler som gjelder og på den måte som er vanlig ved frivillig omsetning. For øvrig gjelder § 8-13 annet og tredje ledd tilsvarende.

Ved tvangsdekning i pengekrav som faller inn under første ledd, kan det i stedet besluttes at kravet skal anvises til innkreving etter avsnitt III.

I særlige tilfelle kan det besluttes at tvangsdekningen skal gjennomføres på annen måte. Avsnitt VI gjelder da tilsvarende.

- 0 Endret ved lover 7 juni 1996 nr. 25 (ikr. 31 des 1996), 19 juni 1997 nr. 79 (ikr. 1 des 1997), 5 juli 2002 nr. 64 (ikr. 1 jan 2003 iflg. vedtak 20 des 2002 nr. 1627), 29 juni 2007 nr. 75 (ikr. 1 nov 2007 iflg. res. 29 juni 2007 nr. 752), 15 juni 2018 nr. 37 (ikr. 1 juli 2018 iflg. res. 15 juni 2018 nr. 887).

§ 10-5. Forberedelse av salget

Når tvangssalg av finansielle instrumenter er besluttet, skal namsmannen registrere at

bare namsmannen kan disponere kontoen hvis dette ikke allerede er gjort.

Når tvangssalg av verdipapirer er besluttet, skal saksøkeren pålegges å bringe verdipapirene til namsmannen eller medhjelperen hvis dette ikke allerede er gjort. Namsmannen skal dersom det er nødvendig, med bindende virkning for saksøkte og de som er varslet etter § 8-8, gi verdipapiret de påskrifter og avgi de erklæringer som trengs for å gjennomføre salget.

0 Endret ved lov 5 juli 2002 nr. 64 (ikr. 1 jan 2003 iflg. vedtak 20 des 2002 nr. 1627).

§ 10-6. Nærmere om salget

§§ 8-16 til 8-22 gjelder tilsvarende så langt de passer.

Når verdipapirforetaket får ansvar overfor kjøperen etter verdipapirhandelloven § 12-1, kan foretaket søke regress hos dem som har fått utbetalt noe av kjøpesummen såfremt ansvaret ikke skyldes forhold på foretakets side. Regressen er begrenset til det vedkommende har mottatt. Krav etter dette leddet gjøres gjeldende for de alminnelige domstoler.

0 Endret ved lover 7 juni 1996 nr. 25 (ikr. 31 des 1996), 19 juni 1997 nr. 79 (ikr. 1 des 1997), 22 apr 2016 nr. 3 (ikr. 22 apr 2016 iflg. res. 22 apr 2016 nr. 407).

III. Tvangsdekning i pengekrav

§ 10-7. Dekningsmåte

Tvangsdekning i pengekrav som ikke faller inn under avsnitt II, skjer ved at kravet anvises saksøkeren til innkreving. Er kravet større enn saksøkerens krav, eller er det begrensede rettigheter i kravet med bedre prioritet enn saksøkerens panterett, kan namsmannen sette som vilkår for anvisningen at saksøkeren stiller sikkerhet for det som tilkommer saksøkte og foranstående rettighetshavere. Stilles det ikke sikkerhet, skal kravet anvises til innkreving med forbehold om at den forpliktete skal betale til namsmannen. Ved anvisning anses tvangsfullbyrdelsen først for avsluttet når det anviste beløpet er utbetalt til saksøkeren.

Forfaller kravet først om lengre tid, eller er det avhengig av en motytelse fra saksøkte som saksøkte ikke frivillig yter, eller vil inndrivingen medføre uforholdsmessige vansker eller kostnader, kan namsmannen beslutte at tvangsdekningen skal gjennomføres på annen måte. Avsnitt VI gjelder da tilsvarende.

0 Endret ved lov 15 juni 2018 nr. 37 (ikr. 1 juli 2018 iflg. res. 15 juni 2018 nr. 887).

§ 10-8. Underretning om anvisningen m m

Namsmannen skal underrette saksøkte om anvisningen.

Dersom kravet er anvist med forbehold om at betalingen skal skje til namsmannen, skal den forpliktete underrettes om dette. Gjeldsbrevloven § 27 gjelder tilsvarende.

Anvises et krav som er knyttet til et verdipapir eller et innløsningspapir, skal det overleveres til saksøkeren med påtegning om anvisningen. Er kravet anvist med forbehold, skal det nevnes i påtegningen at betaling bare skal skje til namsmannen.

§ 10-9. Virkningen av anvisningen

Saksøkeren har rett til å si opp kravet og drive det inn rettslig. Er det anvist uten forbehold, kan saksøkeren også kvittere for betaling, og den forpliktete kan med befriende virkning betale til saksøkeren. Dette gjelder likevel ikke hvis anvisningen er opphevet og dette er kommet til den forpliktedes kunnskap.

Saksøkte plikter å utlevere til saksøkeren alle dokumenter som trengs for å gjøre kravet gjeldende. Nekter saksøkte å utlevere dokumentene, kan saksøkeren på grunnlag av anvisningen og uten gebyr kreve dokumentene utlevert etter kapittel 13.

Er kravet avhengig av at saksøkte som motytelse utleverer et formuesgode, plikter saksøkte etter eget valg å utlevere dette til saksøkeren, den forpliktete eller namsmannen hvis ikke formuesgodet er unntatt fra utlegg, eller en bedre rett er til hinder. Nekter saksøkte å utlevere formuesgodet, kan saksøkeren kreve utlevering etter kapittel 13.

Reiser saksøkeren søksmål til innkreving, skal saksøkeren underrette saksøkte om søksmålet med oppfordring om å tre inn i saken som partshjelper. Utfallet av søksmålet har virkning for og imot saksøkte og rettighetshavere i kravet.

Den som mottar betalingen fra den forpliktete, fordeler den mellom partene og rettighetshaverne. § 8-22 første ledd gjelder tilsvarende.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 10-10. Saksøkerens ansvar

Saksøkeren er ansvarlig for tap som voldes saksøkte og rettighetshavere i kravet som følge av at saksøkeren opptrer uaktsomt under innkrevingen.

§ 10-11. Opphevelse av anvisningen

Opptrer saksøkeren uaktsomt under innkrevingen, kan saksøkte og rettighetshavere i kravet kreve at anvisningen blir opphevet. Saksøkeren skal få adgang til å uttale seg før namsmannen avgjør spørsmålet om opphevelse.

Når anvisningen faller bort, gjelder § 10-9 annet og tredje ledd tilsvarende for saksøkerens plikt til å levere fra seg dokumenter og formuesgoder som er mottatt.

IV. Tvangsdekning i penger

§ 10-12. Dekningsmåte

Norske gangbare penger som forvares av namsmannen, eller som er plassert etter § 7-20 tredje ledd, sørger namsmannen for å utbetale til saksøkeren.

Utenlandske gangbare penger utbetaler namsmannen dersom saksøkeren er villig til å motta dem etter utbetalingsdagens kurs. Er saksøkeren ikke det, veksler namsmannen pengene i bank og foretar deretter utbetaling.

V. Tvangsdekning i immaterialrettigheter

0 Overskriften tilføyd ved lov 23 jan 2015 nr. 4 (ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 12 mai 2015 nr. 494).

§ 10-13. Dekningsmåte

Blir det søkt tvangsdekning i immaterialrettigheter, bestemmer namsmannen, etter særskilt å ha forelagt dekningsalternativene for partene, på hvilken måte dekningen skal skje. Det kan besluttes salg, at det skal utstedes lisenser eller at inntekter etter allerede etablerte lisenser skal tilfalle saksøkeren.

Det kan besluttes at salg skal skje etter reglene for frivillig omsetning. Namsmannen kan overlate til en medhjelper å stå for salget. § 8-13 gjelder i så fall tilsvarende. Det kan også besluttes salg ved auksjon holdt av namsmannen etter reglene i kapittel 8 avsnitt III.

Når dekningen skal skje ved utstedelse av lisenser eller at inntekter etter allerede etablerte lisenser skal tilfalle saksøkeren, kan namsmannen beslutte at rådigheten over rettigheten skal overlates til saksøkeren eller en bestyrer for utøvelse i samsvar med bestemmelser som namsmannen fastsetter. Saksøkeren eller bestyreren skal gi namsmannen revidert regnskap en gang i året, og i alle tilfeller når utøvelsen opphører. Namsmannen skal forelegge regnskapet for saksøkte. Andre rettighetshavere kan kreve kopi av regnskapet.

0 Tilføyd ved lov 23 jan 2015 nr. 4 (ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 12 mai 2015 nr. 494), se dens VII.

VI. Tvangsdekning i andre formuesgoder

0 Endret ved lov 23 jan 2015 nr. 4 (ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 12 mai 2015 nr. 494), endrer avsnittsnummer fra V til VI.

§ 10-14. Dekningsmåte

Blir det søkt tvangsdekning i andre formuesgoder enn de som er nevnt foran, bestemmer namsmannen, etter særskilt å ha forelagt dekningsalternativene for partene, på hvilken måte dekningen skal skje. Det kan besluttes salg, utleie, at en fordring skal anvises saksøkeren til innkreving eller, når det er lovlig adgang til det, at rettigheten skal utøves ved en bestyrer etter regler som namsmannen fastsetter. Det kan også besluttes at formuesgodet skal selges ved en auksjon holdt av namsmannen etter reglene i kapittel 8 avsnitt III.

0 Endret ved lov 23 jan 2015 nr. 4 (ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 12 mai 2015 nr. 494), endret paragrafnummer til § 10-14.

Kapittel 11. Tvangsdekning i realregistrerte formuesgoder

I. Begjæring om tvangsdekning

§ 11-1. Innledning

Den som har panterett i et formuesgode som er registrert i et realregister, i en registrert særlig rett i et slikt formuesgode eller i en ideell andel i et slikt formuesgode eller en slik rett, kan begjære tvangsdekning ved tvangssalg eller tvangsbruk etter reglene i dette kapitlet når det foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag. Tvangsdekning på grunnlag av panterett i registrert panterett skjer likevel etter reglene i kapittel 10. Tvangssalg gjennomføres etter reglene i avsnitt II og III og tvangsbruk etter reglene i avsnitt IV.

Den som har tinglyst utleggspant i en utinglyst rettighet i fast eiendom, kan også begjære dekning etter dette kapitlet.

Den som har registrert en sikkerhetsrett i mobilt løsøre etter Cape Town-konvensjon 16. november 2001 om internasjonale sikkerhetsretter i mobilt løsøre og protokoll 16. november 2001 om særlige forhold for luftfartøysløsøre, kan begjære dekning etter konvensjonens og protokollens regler eller etter reglene i dette kapitlet.

Tvangsbruk kan nektes når det av særlige grunner vil påføre saksøkte eller rettighetshavere i formuesgodet vesentlig skade eller ulempe, og panthaveren må antas å være like godt tjent med å kreve tvangssalg.

Tvangsbruk kan ikke gjennomføres for andel i borettslag og for akvakulturtillatelser.

0 Endret ved lover 17 juni 2005 nr. 79 (ikr. 1 jan 2006), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 626), 12 nov 2010 nr. 58 (ikr. 1 apr 2011 iflg. meddelelse fra Justisdepartementet 28 mars 2011 nr. 322), 22 apr 2016 nr. 3 (ikr. 22 apr 2016 iflg. res. 22 apr 2016 nr. 407).

§ 11-2. Tvangsgrunnlag

Grunnlag for tvangsdekning etter dette kapitlet er foruten de alminnelige tvangsgrunnlag:

- (a) registrert avtalepant, registrert skadesløsbrev likevel bare når kravets omfang er fastsatt ved dom eller annet tvangsgrunnlag,
- (b) registrert utlegg,
- (c) lovbestemt panterett for skatt eller avgifter til stat eller kommune, for sameiets krav etter sameieforholdet i seksjonssameier, lovbestemt pant etter akvakulturloven § 20, og for borettslagets krav etter andelslagsforholdet i borettslag,
- (d) registrert lovbestemt panterett,
- (e) registrert internasjonal sikkerhetsrett i mobilt løsøre, jf. lov om internasjonale sikkerhetsretter.

For utlegg etter første ledd bokstav b som er stiftet av namsmyndighetene, kan dekning begjæres uten forutgående varsel etter § 4-18, men ikke før to uker etter at underretning om utlegget ble sendt saksøkte. Dersom tvangsgrunnlaget for utlegget er et alminnelig tvangsgrunnlag, må dessuten dette grunnlaget ha blitt rettskraftig. Selv om vilkårene ikke er oppfylt, kan dekning begjæres dersom fullbyrdelsen ellers ville bli vesentlig vanskeliggjort.

- 0 Endret ved lover 23 mai 1997 nr. 31 (ikr. 1 jan 1998), 17 juni 2005 nr. 79 (ikr. 1 jan 2006), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 626), 12 nov 2010 nr. 58 (ikr. 1 apr 2011 iflg. meddelelse fra Justisdepartementet 28 mars 2011 nr. 322).

§ 11-3. Kompetent namsmyndighet

Begjæring om tvangsdekning i fast eiendom, og begjæring om tvangssalg av borettslagsandel som er registrert i grunnboken, skal settes fram for tingretten i den krets der eiendommen eller boligen ligger.

Begjæring om tvangsdekning i skip og luftfartøy skal settes fram for tingretten i den krets der skipet eller luftfartøyet er eller ventes å komme i nær fremtid. Dersom begjæringen gjelder tvangsbruk av norsk skip eller luftfartøy, skal begjæringen isteden settes fram for tingretten ved det alminnelige verneetinget til den som er registrert som eier, eller til en representant som kan motta søksmål på vedkommendes vegne.

Begjæring om tvangsdekning i akvakulturtillatelsen skal settes fram for tingretten ved det alminnelige verneetinget til den som er registrert som innehaver. Dersom innehaveren av tillatelsen ikke har alminnelig verneeting i Norge, settes begjæringen fram for tingretten for den kommunen som tillatelsen er knyttet til i akvakulturregisteret.

Begjæring om tvangsdekning i kraftledninger skal settes fram for tingretten i en krets der ledningen går. For kraftledninger som opprinnelig ble registrert av en tingrett, settes begjæringen fram for denne tingretten.

Begjæring om tvangsdekning i andre realregistrerte formuesgoder skal settes fram for tingretten i den krets der formuesgodet er registrert.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 79 (ikr. 1 jan 2006), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 626), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, 31 mars 2017 nr. 14 (ikr. 18 april 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 414).

§ 11-4. Hvem begjæringen skal rettes mot

Begjæringen om tvangsdekning skal rettes mot den som er registrert som eier av formuesgodet. Begjæringen kan i tillegg rettes mot den som kan antas helt eller delvis å eie formuesgodet. Har saksøkeren kunnskap om at en annen helt eller delvis eier formuesgodet, skal begjæringen rettes også mot denne.

Dersom formuesgodet er eiet av en annen enn hovedskyldneren for kravet, skal begjæringen rettes også mot hovedskyldneren.

§ 11-5. Kumulasjon

Saksøkeren kan i samme begjæring kreve dekning for flere pantekrav i samme realregistrerte formuesgode.

Det kan i samme begjæring kreves dekning i flere realregistrerte formuesgoder som hefter for samme pantekrav dersom det kan begjæres dekning i alle formuesgodene i samme krets. Under samme vilkår kan det i samme begjæring også kreves dekning etter kapittel 12.

Hefter flere faste eiendommer som ligger i forskjellige kretser for samme pantekrav, kan det i samme begjæring kreves dekning i alle eiendommene dersom saksøkeren ikke har adgang til å begjære separat dekning i de enkelte eiendommer. Begjæringen kan i tilfelle settes fram i hvilken som helst av kretsene.

§ 11-6. Begjæringens innhold

Foruten å oppfylle kravene i § 5-2, skal begjæringen opplyse om registerbetegnelsen og hvor formuesgodet befinner seg, samt om uregistrerte rettigheter i formuesgodet som saksøkeren kjenner til. Det bør dessuten gis opplysninger om formuesgodets art, størrelse og vedlikehold m m.

Attest fra realregisteret om eierforholdet og registrerte heftelser legges ved begjæringen. Attesten skal ikke være utstedt mer enn tre måneder før begjæringen settes fram. For tvangsgrunnlag som nevnt i § 11-2 første ledd bokstavene a, b og d må attesten dessuten være utstedt tidligst ved registreringen av panteretten.

§ 11-7. Foreleggelse av begjæringen for saksøkte

Finner retten at begjæringen kan tas til følge, skal begjæringen forkynnes for saksøkte med oppfordring om innen en måned å uttale seg om forhold av betydning for gjennomføringen av tvangsdekningen. Saksøkte skal samtidig gjøres oppmerksom på hvilke kostnader som er påløpt, at ytterligere kostnader vil påløpe dersom dekningen blir gjennomført, og at tvangsdekning kan unngås ved at kravet med renter og kostnader blir betalt innen fristen etter første punktum.

Dersom tvangsdekning i fast eiendom eller i borettslagsandel som er registrert i grunnboken kan medføre at saksøkte taper retten til nødvendig bolig for seg og sin familie, skal saksøkte gjøres oppmerksom på reglene i dekningsloven § 2-10 og på at begjæring om erstatningsbolig må settes fram innen fristen etter første ledd.

Ved tvangssalg av skip eller luftfartøy skal det gis opplysning om forbudet etter § 11-10 første ledd. Forbudet forkynnes også for skipsfører eller luftfartøysjef.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 626).

§ 11-8. Foreleggelse av begjæringen for andre

Retten kan forkynne underretning som nevnt i § 11-7 for den som kan antas helt eller delvis å eie formuesgodet uten å være saksøkt.

Ved tvangsdekning i fast eiendom eller i borettslagsandel som er registrert i grunnboken som tjener som bolig for saksøktes ektefelle, skal det gis en meddelelse med innhold som nevnt i § 11-7 til ektefellen dersom begjæringen ikke er forkynt for vedkommende etter første ledd. Det samme gjelder andre myndige personer i saksøktes husstand som retten kjenner til.

Retten kan varsle sosialkontoret når det er grunn til det.

Retten kan forelegge begjæringen for namsmannen til uttalelse om hvordan tvangsdekningen bør gjennomføres og andre forhold av betydning.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 626).

§ 11-9. *Beslutning om å gjennomføre tvangsdekning*

Når saksøkte og de som er underrettet etter § 11-8 har uttalt seg, eller fristen for å uttale seg er løpt ut, avgjør retten om tvangsdekning skal gjennomføres. En avgjørelse om tvangsbruk treffes ved kjennelse. Beslutes tvangsbruk, skal retten samtidig fastsette når tvangsbruken skal begynne og treffe avgjørelser som nevnt i §§ 11-55 og 11-56.

Dersom det ved tvangsdekning i fast eiendom eller i borettslagsandel som er registrert i grunnboken er krevet erstatningsbolig etter dekningsloven § 2-10, avgjør retten ved kjennelse om saksøkeren skal pålegges å skaffe erstatningsbolig. Ved tvangssalg må bud ikke stadfestes før det enten er skaffet en erstatningsbolig som retten har godtatt, eller det rettskraftig er fastslått at saksøkeren ikke har plikt til å skaffe erstatningsbolig. Ved tvangsbruk kan fravikelse ikke kreves før vilkårene etter annet punktum er oppfylt.

Retten sørger for at avgjørelse om at tvangsdekning skal gjennomføres, blir anmerket i realregisteret. Realregisteret skal bekrefte at anmerkningen er registrert og samtidig opplyse om hvem som er hjemmelshaver til formuesgodet og i tilfelle om tvangsdekning allerede er besluttet på grunnlag av en annen begjæring. Innehas hjemmelen av en person som ikke er saksøkt og heller ikke tidligere er varslet etter § 11-8 første ledd, skal retten varsle vedkommende etter § 11-8 første ledd og deretter avgjøre om tvangsdekningen kan gjennomføres mot vedkommende. Heves saken uten gjennomføring av tvangsdekning, skal retten sørge for at anmerkningen blir slettet straks avgjørelsen er rettskraftig.

Dersom tvangsgrunnlaget er et omsetningsgjeldsbrev som ikke tidligere er innsendt, skal retten pålegge saksøkeren å fremlegge dokumentet. Blir ikke det gjort, skal saken heves.

0 Endret ved lover 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 626).

§ 11-10. *Hvor skip og luftfartøy skal være under tvangssalg*

Et skip eller luftfartøy som er i rettskretsen når begjæringen om tvangssalg blir forelagt for saksøkte eller som senere kommer til rettskretsen, må ikke forlate rettskretsen. Et skip eller luftfartøy som er i riket når begjæringen om tvangssalg blir forelagt for saksøkte eller som senere kommer til riket, må ikke forlate riket. Er skipet eller luftfartøyet utenfor riket når tvangssalg besluttet, skal saksøkte i avgjørelsen pålegges å bringe det til et angitt sted i riket. Etter ankomsten dit gjelder forbudet i første punktum. Skip som er i virksomhet på norsk kontinentalsokkel, kan tillates å fortsette virksomheten på sokkelen.

Retten kan bestemme at skipet eller luftfartøyet skal være på et nærmere bestemt sted. Retten skal i så fall ta skips- eller flydokumentene i forvaring og varsle tollmyndighetene. Retten kan oppnevne en tredjeperson til å føre tilsyn med formuesgodet og kan også iverksette andre tiltak for å sikre at det ikke flyttes. Etter at saksøkeren har hatt anledning til å uttale seg, kan retten tillate at skipet eller luftfartøyet på nærmere vilkår flyttes fra rettskretsen eller settes i virksomhet i eller utenfor riket.

Bud må ikke stadfestes uten at skipet eller luftfartøyet da befinner seg i riket. Dette gjelder likevel ikke for skip som er i virksomhet på norsk kontinentalsokkel.

Pålegg etter paragrafen her skal også forkynnes for skipsføreren eller luftfartøysjefen.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-11. Flere begjæringer

Mottar retten flere begjæringer om tvangsdekning i samme formuesgode, skal alle behandles. En begjæring om tvangsbruk skal likevel ikke tas til følge dersom tvangsbruken vil komme i strid med en tvangsbruk som er besluttet på grunnlag av en panterett med bedre prioritet.

Saksøkeren i et senere besluttet tvangssalg kan kreve å tre inn som saksøker i et tidligere besluttet salg. Et senere besluttet tvangssalg kan ikke gjennomføres på annen måte før et tidligere besluttet tvangssalg i tilfelle er rettskraftig hevet. Retten underretter saksøkeren om det tidligere besluttede salget. Krav om inntreden fremsettes for retten, som varsler medhjelperen eller den namsmyndighet som skal holde auksjon. En saksøker som har trådt inn etter foreleggelsen etter § 11-29 eller etter auksjonsmøtet, får likevel ikke stilling som saksøker dersom et av budene blir stadfestet.

0 Endret ved lover 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

II. Gjennomføring av tvangssalg

§ 11-12. Salgsmåte

Retten avgjør på grunnlag av hva som antas å gi størst utbytte om tvangssalget skal gjennomføres med bistand av en medhjelper etter bestemmelsene i dette avsnittet eller om det skal gjennomføres ved en auksjon holdt av namsmyndigheten etter bestemmelsene i avsnitt III.

Ved salg ved medhjelper avgjør retten om medhjelperen skal motta og utbetale kjøpesummen, eller om retten skal gjøre det. Mottar medhjelperen kjøpesummen, skal den holdes adskilt fra medhjelperens egne midler.

Ved salg ved medhjelper av registrert andel i borettslag som er tilknyttet et boligbyggelag, kan boligbyggelaget oppnevnes som medhjelper.

0 Endret ved lover 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 626).

§ 11-13. Nærmere om salg ved medhjelper

Medhjelperen bør rådføre seg med partene, rettighetshaverne og retten i viktige spørsmål som angår gjennomføring av salget. Spørsmål om lovligheten av bestemte salgsvilkår kan medhjelperen la utstå til budene forelegges for retten. Når partene ber om det, kan medhjelperen oppta forhandlinger med sikte på å unngå tvangssalg.

Er omsetningen av formuesgodet underlagt konsesjon, skal namsmyndigheten bringe på det rene den høyeste pris som vil bli akseptert før formuesgodet blir lagt ut for salg. Den myndighet som avgjør konsesjonsspørsmålet, har plikt til å gi retten bindende uttalelse om høyeste pris som vil bli godkjent.

Dersom medhjelperen kommer til at en annen fremgangsmåte enn salg gjennom medhjelperen sannsynligvis vil gi større utbytte, skal retten underrettes. Medhjelperens krav på godtgjørelse dekkes etter § 11-36 annet ledd, selv om tvangssalget gjennomføres på annen måte.

0 Endret ved lover 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-14. Fravikelse av fast eiendom

Er det nærliggende fare for at en fast eiendom ellers vil bli forringet eller salgsarbeidet vanskeliggjort, kan retten etter begjæring fra saksøkeren eller en annen panthaver ved kjennelse bestemme at eiendommen skal fravikes. Rettens kjennelse er tvangsgrunnlag for fravikelse etter kapittel 13. § 13-6 gjelder ikke.

Flytter ikke saksøkte frivillig, må den som har begjært fravikelse, forskuttere utgiftene til gjennomføring av fravikelsen innen en frist medhjelperen fastsetter. Medhjelperen begjærer fravikelse etter kapittel 13. For utgiftene til fravikelsen har panthaveren panterett som bestemt i panteloven § 1-5 bokstav a og får stilling som saksøker under tvangssalget. Selv om panthaveren har bedre prioritet, kan denne ikke begjære stadfestelse uten at budet dekker alle heftelser med bedre prioritet enn den best prioriterte av den opprinnelige saksøker og saksøkere som har trådt inn etter § 11-11. Panthaveren kan heller ikke begjære stadfestelse før det er skaffet en erstatningsbolig som retten har godtatt, dersom den opprinnelige saksøkeren og i tilfelle dessuten også saksøkere som er trådt inn etter § 11-11, er pålagt å skaffe erstatningsbolig.

Er det krevet erstatningsbolig, kan fravikelse ikke gjennomføres før det enten er skaffet en erstatningsbolig som retten har godtatt, eller det rettskraftig er fastslått at saksøkeren ikke har plikt til å skaffe erstatningsbolig.

Bestemmelsene i paragrafen her gjelder tilsvarende ved tvangssalg av borettslagsandel som er registrert i grunnboken.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 6 juni 2003 nr. 39 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 626).

§ 11-15. Omsorg for formuesgodet

Medhjelperen skal så langt det er mulig påse at formuesgodet ikke forringes under salget. Dersom det er behov for tiltak som ikke kan utsettes uten fare for skade på formuesgodet, eller for tiltak som det er naturlig å foreta forut for salg for å bedre prisen, som rydding, rengjøring og enkelt vedlikehold, skal medhjelperen varsle saksøkeren og andre panthavere som kan tenkes å ville begjære tiltaket. Etter begjæring fra en panthaver kan medhjelperen iverksette tiltaket. Utgiftene til tiltaket skal forskutteres av den som har begjært det iverksatt. § 11-14 annet ledd tredje til femte punktum gjelder tilsvarende. Om oppbevaring av løsøre som fjernes gjelder § 13-11 annet til fjerde ledd tilsvarende.

Medhjelperen kan iverksette tiltak som nevnt i første ledd selv om ingen panthaver har begjært det eller forskuttert utgiftene. Medhjelperen kan kreve sine utgifter dekket av kjøpesummen i samsvar med § 11-36 annet ledd fjerde punktum og har rett til å begjære stadfestelse i samme utstrekning som om utgiftene var dekket av en panthaver, jf § 11-14 annet ledd fjerde og femte punktum.

Finner medhjelperen under tvangssalg av fast eiendom at eiendommen bør fravikes, gir medhjelperen underretning til tingretten, saksøkeren og andre panthavere som kan tenkes å ville begjære fravikelse. Finner medhjelperen under tvangssalg av skip og luftfartøy at skipet eller luftfartøyet bør settes fast, gir medhjelperen underretning til tingretten og saksøkeren.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-16. Varsling av parter og rettighetshavere

Medhjelperen skal så langt det er mulig straks underrette partene, personer som er varslet etter § 11-8, og kjente rettighetshavere om tvangssalget med opplysning om hvem som er saksøker og hvilket krav tvangssalget er begjært for.

Saksøkte skal oppfordres til innen en frist fastsatt av medhjelperen å opplyse om det finnes rettigheter i formuesgodet som ikke går fram av realregisteret, og om det finnes tilbehørgjenstander som eies av andre eller som er beheftet særskilt. Unnlater saksøkte å opplyse om slike heftelser som saksøkte kjenner til, blir saksøkte ansvarlig overfor rettighetshaveren og kjøperen for tap unnlatelsen medfører.

Saksøkeren og andre panthavere skal oppfordres til innen en frist fastsatt av medhjelperen å gi opplysning om størrelsen av pantkravet med renter og kostnader. En panthaver som unnlater å gi slike opplysninger innen fristen, er ansvarlig for økning i godtgjørelsen til medhjelperen som skyldes merarbeid som følge av unnlatelsen. Ved fordelingen av kjøpesummen dekkes økningen av panthaverens del av kjøpesummen.

Andre rettighetshavere skal oppfordres til å gi de opplysninger som trengs for utarbeidelsen av salgsoppgaven og utkast til fordelingskjennelse.

I underretningen skal medhjelperen gjøre oppmerksom på følgen av å unnlate å gi opplysninger.

0 Endret ved lover 11 mars 1994 nr. 3, 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366).

§ 11-17. Innhenting av opplysninger

Medhjelperen skal forberede salget ved å foreta slike undersøkelser og å innhente slik dokumentasjon som er vanlig ved frivillig omsetning gjennom megler. Innhentet dokumentasjon skal være tilgjengelig for parter og rettighetshavere på medhjelperens kontor. For kjøpsinteresserte skal innhentet dokumentasjon være tilgjengelig som vanlig ved frivillig omsetning.

§ 11-18. Salg av tilbehør, ideell del m m

Salget skal omfatte både hovedgjenstanden og tilhørende ting og rettigheter som omfattes av panteretten. Selv om saksøkeren bare har pant i en ideell del av formuesgodet, kan retten beslutte at salget skal omfatte hele formuesgodet dersom det blir gitt samtykke av saksøkte eller en annen sameier som har rett til å kreve sameiet oppløst ved tvangssalg.

Ved salg av fast eiendom kan en saksøker som også har panterett i driftstilbehør som nevnt i panteloven § 3-4, kreve at salget skal omfatte driftstilbehøret dersom samlet salg antas å gi størst samlet utbytte og det for driftstilbehøret foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag som nevnt i loven her § 8-2. Kravet må fremsettes i begjæringen om tvangssalg. § 8-6 første og annet ledd, § 8-7 første ledd annet punktum og annet ledd og § 8-8 gjelder tilsvarende.

Salg av luftfartøy skal også omfatte lagrede reservedeler som omfattes av panterett i luftfartøyet, når reservedelene befinner seg i riket. Saksøkeren kan likevel i begjæringen kreve at luftfartøyet skal selges uten reservedelene dersom de bedre prioriterte panthavere ikke har pant i reservedelene og det må antas at samlet salg vil redusere saksøkerens eller etterstående panthaveres dekningsmulighet. Skal luftfartøyet selges uten reservedelene, kan saksøkeren innen en frist som medhjelperen setter, kreve at også reservedelene selges under forfølgningen. Selges luftfartøyet og reservedelene sammen, fordeles hele kjøpesummen under ett.

Den som har panterett i et luftfartøy med prioritet etter saksøkerens krav, og i tillegg panterett i lagrede reservedeler som ikke omfattes av bedre prioriterte panthaveres panterett, kan kreve at salget skal omfatte også reservedelene. Begjæring må fremsettes så tidlig at medhjelperen kan avvertere samlet salg av luftfartøyet og reservedelene. Hele kjøpesummen fordeles i tilfelle under ett.

- 0 Endret ved lover 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-19. Salg av flere formuesgoder

Når det under tvangssalget skal selges flere realregistrerte formuesgoder, skal formuesgodene selges enkeltvis. Ved tvangssalg av en fast eiendom som er blitt oppdelt i flere faste eiendommer etter at pantekravet ble stiftet, kan eiendommene selges under ett når det gir størst utbytte.

Når formuesgodene selges enkeltvis og det er mulig at saksøkeren vil få full dekning uten at alle selges, skal retten fastsette en rekkefølge for salgene. Formuesgoder som tilhører hovedskyldneren, skal selges først. Ved tvangssalg av en fast eiendom som er blitt oppdelt etter at pantekravet ble stiftet, selges av eiendommer som tilhører andre enn hovedskyldneren, fortrinnsvis de sist utskilte eiendommene først.

Er en fast eiendom blitt oppdelt i flere faste eiendommer etter at pantekravet ble stiftet, og enkelte av eiendommene tilhører hovedskyldneren for pantekravet, kan retten avvise en begjæring om tvangssalg av bare enkelte av eiendommene dersom den ikke omfatter hovedskyldnerens eiendommer.

- 0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-20. Forholdet til bedre prioriterte heftelser

Salget kan bare gjennomføres dersom alle heftelser med bedre prioritet enn saksøkerens krav blir dekket. For beregning av foranstående pengeheftelser gjelder § 11-36 annet og tredje ledd tilsvarende. Lovbestemt pant tas det bare hensyn til i den utstrekning det er klart at kravet består. Foranstående heftelser som ikke er pengeheftelser, skal overtas av kjøperen utenfor kjøpesummen.

Dersom medhjelperen mener at det ikke kan oppnås bud som tilfredsstillende første ledd, skal medhjelperen underrette saksøkeren og tingretten. I underretningen skal det opplyses om at innsigelser mot at saken heves, må fremsettes direkte for tingretten innen to uker fra avsendelsen av underretningen. Etter utløpet av fristen skal retten heve saken dersom den finner det klart at det ikke kan oppnås bud som tilfredsstillende første ledd.

- 0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-21. Forholdet til heftelser med samme eller dårligere prioritet

Pengeheftelser med prioritet ved siden av eller etter saksøkerens krav, dekkes etter prioritet så langt kjøpesummen rekker.

Andre heftelser enn pengeheftelser som har prioritet ved siden av eller etter saksøkerens krav, overtas av kjøperen utenfor kjøpesummen hvis den ikke er satt til side. Heftelsen skal settes til side i den utstrekning det er nødvendig for å gi dekning til heftelser med bedre eller lik prioritet. Den settes til side ved at bud stadfestes etter at det ved foreleggelsen av bud m m for rettighetshaverne er opplyst at heftelsen skal settes til side, jf § 11-29 første ledd bokstav d. Så langt kjøpesummen rekker, har rettighetshaveren etter prioritet krav på erstatning for heftelsens verdi. For å avklare om formuesgodet kan bli solgt med plikt for kjøperen til å overta heftelsen, kan medhjelperen innhente alternative bud.

§ 11-22. *Det personlige ansvar for heftelsene*

Har saksøkte personlig ansvar for en heftelse som fortsatt skal bestå, blir også kjøperen personlig ansvarlig. Når fordringshaveren godkjenner kjøperen som ny skyldner, blir saksøkte fri sitt ansvar i samme omfang.

§ 11-23. *Utøvelse av forkjøpsrett*

En forkjøpsrett som ikke er satt til side etter § 11-21 annet ledd, kan gjøres gjeldende når stadfestelseskjennelsen er rettskraftig. En forkjøpsrett som gjøres gjeldende, er uten innvirkning på tvangssalgskjøperens rettigheter og plikter i henhold til tvangssalget.

§ 11-24. *Salgsoppgave*

Medhjelperen skal utforme en skriftlig salgsoppgave om formuesgodet som gis til kjøpsinteresserte før bud inngis. Oppgaven skal så langt det er mulig inneholde de opplysninger som det er vanlig å gi ved frivillig omsetning gjennom megler. Har medhjelperen ikke hatt anledning til å innhente bestemte opplysninger eller til å kontrollere dem, skal det gis opplysning om grunnen til det.

Salgsoppgaven skal opplyse om at salget er et tvangssalg, og om at kjøperen har begrenset adgang til å påberope mangler. Videre skal det gå fram hvem kjøpesummen skal betales til. Det skal fastsettes hvem som skal bære utgiftene ved tiltredelsen og overtakelsen av formuesgodet. Det skal opplyses om heftelser som ikke er pengeheftelser og som fortsatt skal bestå. Krever erverv av formuesgodet konsesjon, skal det opplyses at kjøperen bærer risikoen for at konsesjon blir gitt. For odelseiendommer skal det opplyses at kjøperen bærer risikoen for odelsløsning.

Salgsoppgaven skal for øvrig gi de nødvendige opplysninger om salgsordningen etter denne loven og dessuten inneholde eventuelle utfyllende salgsvilkår som medhjelperen har fastsatt.

§ 11-25. *Avertering, visning og sikkerhet for bud*

Medhjelperen skal avertere formuesgodet på den måte som er vanlig ved frivillig omsetning gjennom megler. Kjøpsinteresserte skal gis adgang til å besiktige formuesgodet i samsvar med vanlig praksis ved frivillig omsetning, jf § 5-9 annet ledd.

Medhjelperen kan kreve at en byder legger fram en finansieringsplan. Finner ikke medhjelperen planen tilfredsstillende, kan medhjelperen pålegge byderen å stille sikkerhet for budet innen en frist medhjelperen fastsetter. Gjør ikke byderen det, kan budet settes ut av betraktning.

§ 11-26. *Budenes bindende virkning*

Det kan bare tas hensyn til bud som er bindende for byderen i minst seks uker. Med rettens samtykke kan det likevel tas hensyn til bud med kortere bindingstid ned til 15 dager. Et bud som ikke lenger er bindende, kan bare stadfestes dersom byderen samtykker. Et bud er ikke bindende for byderen når det følger av alminnelige avtalerettslige regler at byderen er ubundet.

Stadfester retten et bud, løses samtidig andre bydere fra sine bud. Nekter retten ved kjennelse å stadfeste noe bud, løses samtlige bydere fra sine bud. En byder løses dessuten fra sitt bud dersom saksøkeren gir avkall på adgangen til å begjære det stadfestet.

0 Endret ved lover 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-27. *Betalingsfrist og oppgjørsdag*

Kjøpesummen skal betales innen en oppgjørsdag som er tre måneder regnet fra den dag medhjelperen forelegger bud m m for rettighetshaverne og retten etter § 11-29. Betalingsplikten inntreder likevel ikke før to uker etter at stadfestelseskjennelsen er rettskraftig. Del av kjøpesummen som etter fordelingskjennelsen dekker en pengeheftelse som kjøperen skal overta etter avtale med rettighetshaveren, innbetales ikke. Kjøpesummen plasseres til best mulig rente i norsk bank inntil den utbetales.

Betales hele eller en del av kjøpesummen etter oppgjørsdagen, men innen to uker etter at stadfestelsen er rettskraftig, betales et rentetillegg fastsatt av Kongen. Betales ikke kjøpesummen, eventuelt med tillegg av renter etter første punktum, innen betalingsfristen etter første ledd, gjelder § 11-32.

0 Endret ved lover 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-28. *Saksøkerens begjæring om stadfestelse av bud*

Når medhjelperen har mottatt ett eller flere bud som bør godtas, skal medhjelperen straks forelegge budene for saksøkeren med spørsmål om saksøkeren vil begjære noen av dem stadfestet. Foruten for den opprinnelige saksøkeren skal budene forelegges for den som har trådt inn som saksøker etter § 11-11, og den som har stilling som saksøker etter §§ 11-14 eller 11-15. Saksøkeren skal snarest mulig underrette medhjelperen om stadfestelse begjæres eller om grunnen til at stadfestelse ikke begjæres.

Saksøkeren må ikke uten saklig grunn begjære stadfestelse av et bud når et høyere bud kan stadfestes. Saksøkeren må heller ikke uten saklig grunn forbigå bud fra en etterstående panthaver som har gitt likt bud med en annen. Er saksøkeren i tvil om hvilket av flere bud som skal velges, kan saksøkeren overlate valget mellom disse til tingretten.

Dersom saksøkeren har begjært tvangssalg for flere pantekrav, skal det opplyses hvilket krav som er grunnlag for begjæringen om stadfestelse.

En begjæring om stadfestelse kan trekkes tilbake inntil budet er stadfestet.

Unnlater saksøkeren å begjære stadfestelse i tide, eller oppgir saksøkeren en grunn for ikke å begjære stadfestelse som medhjelperen mener ikke er rimelig, skal medhjelperen straks varsle saksøkeren om forholdet. Unnlater saksøkeren deretter å begjære stadfestelse innen en kort frist medhjelperen har fastsatt, skal medhjelperen underrette tingretten og samtidig varsle saksøkeren om at innsigelser mot at saken heves, må fremsettes direkte for tingretten innen to uker fra avsendelsen av varselet. Etter utløpet av fristen skal retten heve saken dersom saksøkeren ikke hadde rimelig grunn for ikke å begjære stadfestelse.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-29. *Foreleggelse av bud m m for rettighetshaverne og tingretten*

Dersom saksøkeren begjærer bud stadfestet, skal medhjelperen sende tingretten, partene, kjente rettighetshavere og bydere som har gitt bud som er begjært stadfestet, skriftlig melding med:

- (a) opplysning om hvem som er saksøker og hvilket krav tvangssalget er begjært for,
- (b) opplysning om hvilket bud som er begjært stadfestet og om det er stilt eller krevet sikkerhet for budet,
- (c) gjenpart av salgsoppgaven,

- (d) fortegnelse over heftelser som ikke er pengeheftelser og som skal settes til side,
- (e) opplysning om hvorvidt høyere bud enn det som er begjært stadfestet, er avvist på grunn av manglende sikkerhet eller andre forhold, og
- (f) utkast til kjennelse om fordelingen av kjøpesummen.

I underretningen skal det opplyses om at innsigelser mot stadfestelse eller mot utkastet til fordelingskjennelse må være kommet fram til tingretten innen to uker fra avsendelsen av underretningen.

Dersom medhjelperen finner at et bud som bare er bindende i kort tid bør godtas, kan budet m m forelegges for rettighetshaverne og retten samtidig som budet forelegges for saksøkeren med forespørsel om begjæring om stadfestelse. I underretningen til rettighetshaverne og retten skal det opplyses at saksøkeren ikke har vært forelagt budet tidligere, og dessuten gis opplysninger som nevnt i første ledd bokstav b om budet og opplysninger som nevnt i første ledd bokstav e om andre bud. Saksøkeren skal snarest mulig underrette både medhjelperen og retten om budet begjæres stadfestet.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-30. Tingrettens stadfestelse

Etter at fristen for å fremsette innvendinger mot stadfestelse er utløpt, skal tingretten ved kjennelse snarest mulig avgjøre om bud skal stadfestes.

Retten skal nekte et bud stadfestet dersom:

- (a) det er sannsynlig at fornyede salgsforsøk vil lede til større utbytte,
- (b) budet ikke dekker samtlige heftelser med bedre prioritet enn saksøkerens krav,
- (c) budet ikke er bindende for byderen etter alminnelige avtalerettslige regler,
- (d) saksøkte har oppfylt saksøkerens krav, eller saken av annen grunn skal heves etter § 5-17 jf § 6-1,
- (e) budet er inngitt i strid med § 2-11,
- (f) det foreligger en annen feil som ikke er avhjulpet og som ikke settes ut av betraktning etter § 5-6 annet ledd, når feilen åpenbart har hatt betydning for salget.

Nekter retten stadfestelse, skal saken heves dersom nektelsen skyldes forhold som ikke kan avhjelpes eller retten finner det klart at det ikke kan oppnås bud som dekker samtlige heftelser med bedre prioritet enn saksøkerens krav. Saken skal også heves dersom begjæringen om stadfestelse trekkes tilbake uten rimelig grunn.

Ved stadfestelse av bud ved tvangssalg av tillatelser som er registrert i Petroleumsregisteret, skal det i stadfestelseskjennelsen tas inn som betingelse for ervervet at byderen får konsesjon. Har ikke byderen fått konsesjon innen tre måneder fra stadfestelseskjennelsen, kan partene, rettighetshaverne og byderen begjære at tingretten ved kjennelse tar stilling til om stadfestelseskjennelsen skal oppheves. Virkningene av stadfestelsen etter § 11-31 og byderens plikt til å betale kjøpesummen inntreer først når konsesjon er gitt.

0 Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 20, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-31. Virkningen av stadfestelsen

Når et bud er stadfestet, overtar kjøperen risikoen for formuesgodet på oppgjørsdagen. Når kjøperen dessuten har betalt kjøpesummen, eventuelt med tillegg av renter, blir kjøperen eier av formuesgodet og overtar retten til avkastningen. Tiltrer kjøperen formuesgodet før oppgjørsdagen etter annet ledd, blir kjøperen eier og overtar risikoen og retten til avkastningen på det tidspunkt formuesgodet tiltres.

Dersom det er fare for at saksøkte urettmessig vil forføye over formuesgodet til skade for kjøperen, kan retten på begjæring ved kjennelse beslutte at kjøperen skal få tiltre formuesgodet før oppgjørsdagen straks kjøpesummen er betalt. Dersom formuesgodet allerede er fraveket, kan medhjelperen på begjæring bestemme at kjøperen skal få tiltre formuesgodet straks kjøpesummen er betalt.

Når kjøperen er blitt eier av formuesgodet, kan kjøperen på grunnlag av stadfestelseskjennelsen og uten gebyr begjære tvangsfullbyrdelse etter kapittel 13 dersom saksøkte eller en person som er varslet etter § 11-8 første ledd, ikke frivillig fraviker formuesgodet. Det samme gjelder når kjøperen er gitt adgang til å tiltre formuesgodet før oppgjørsdagen, og kjøpesummen er betalt.

Når kjøperen er blitt eier, faller samtlige pengeheftelser i formuesgodet bort unntatt pengeheftelser som kjøperen skal overta etter avtale med rettighetshaveren. Fra samme tidspunkt bortfaller heftelser som er satt til side etter § 11-21 annet ledd.

Når kjøper av akvakulturtillatelse har betalt kjøpesummen, eventuelt med tillegg av renter, skal retten sørge for at kjøper straks blir innført i akvakulturregisteret.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 79 (ikr. 1 jan 2006).

§ 11-32. Mislighold fra kjøper

Dersom kjøpesummen ikke blir betalt innen betalingsfristen, plikter kjøperen å betale forsinkelsesrente etter lov om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd første punktum.

Oversitter kjøperen betalingsfristen, skal medhjelperen, eller retten dersom den skal motta kjøpesummen, straks varsle kjøperen om at kjøpet vil bli hevet dersom kjøpesummen med renter ikke er betalt innen en frist på minst to uker. Oversittes denne fristen, skal retten ved kjennelse oppheve stadfestelseskjennelsen og deretter underrette medhjelperen om at salget skal fortsettes. Ved opphevelsen faller kjennelsen om fordelingen av kjøpesummen bort.

Er formuesgodet gått tapt eller blitt skadet etter at kjøperen overtok risikoen for det, plikter kjøperen å erstatte tap som skyldes at kjøperen ikke har holdt formuesgodet forsikret mot brann og annen tingsskade i den utstrekning det er vanlig. Blir salg gjennomført etter opphevelsen, er kjøperen ansvarlig for forskjellen overfor rettighetshavere som fikk bedre dekning etter den første fordelingskjennelsen enn etter den siste, dersom ikke misligholdet skyldtes en uforutsett hindring utenfor kjøperens kontroll. Krav mot kjøperen etter dette ledd gjøres gjeldende ved søksmål for de alminnelige domstoler. Søksmålet kan reises i den rettskrets der tvangssalget er gjennomført.

0 Endret ved lover 11 juni 1993 nr. 83, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-33. Utstedelse av skjøte

Når kjøperen er blitt eier av formuesgodet og stadfestelseskjennelsen er blitt rettskraftig, skal retten på kjøperens begjæring utstede skjøte. Skjøtet skal opplyse om pengeheftelser som skal bli stående. Det skal videre inneholde en fortegnelse over heftelser som er satt til side etter § 11-21 annet ledd. Er det begjært oppfriskning mot oversittelse av fristen for å påanke stadfestelseskjennelsen før skjøte er utstedt, skal utstedelsen utstå til angrepet er rettskraftig avgjort.

Kjøperen og medhjelperen kan avtale at medhjelperen skal begjære skjøte utstedt, og at retten skal sende det til medhjelperen. Avtalepart som sikrer lån gitt til kjøperen for erverv av formuesgodet, som medhjelperen har besørget registrert og som er registrert samme dag som skjøtet, går foran alle andre rettsstiftelser som utledes fra kjøperen uansett når de er registrert. Ved tvangssalg av skip gjelder dessuten sjøloven § 24 tredje ledd tredje punktum.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 11-34. Rettsmiddel mot stadfestelsen

En kjennelse som stadfester et bud, kan angripes ved anke. Anke kan bare grunnes på at budet ikke skulle ha vært stadfestet etter § 11-30 annet ledd bokstavene b til f. Anke kan ikke grunnes på innvendinger mot stadfestelse som ikke har vært fremsatt for tingretten. Anke kan likevel grunnes på nye innvendinger dersom det ikke kan legges den ankende til last at innvendingen ikke ble fremsatt tidligere, eller særlige omstendigheter taler for det.

Ankefristen er en måned regnet fra avsigelsen. Det kan ikke begjæres oppfriskning for oversittelse av ankefristen etter at skjøte er registrert eller kjøpesummen er utbetalt. Begjæres det oppfriskning etter at skjøte er utstedt, skal retten straks sørge for at det anmerkes i realregisteret at stadfestelsen er angrepet.

Ankerett har partene, personer som er varslet etter § 11-8 første ledd, kjøperen og rettighetshavere med en rett som salget har grepet inn i. Ankemotpart er enhver annen som er part eller kjøper.

Dersom stadfestelsen av et bud blir opphevet, faller en kjennelse om fordelingen av kjøpesummen bort.

- 0 Endret ved lover 11 mars 1994 nr. 3, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 11-35. Oppgjøret ved opphevelse av stadfestelsen

Dersom stadfestelsen oppheves etter anke, bortfaller virkningene av stadfestelsen når opphevelsen er rettskraftig.

Oppheves stadfestelsen etter at kjøperen har tiltrådt formuesgodet, skal formuesgodet tilbakeføres. På grunnlag av opphevelsen kan det begjæres tvangsfullbyrdelse etter kapittel 13 dersom kjøperen ikke frivillig fraviker formuesgodet.

Oppheves stadfestelsen etter at kjøpesummen er betalt, dekkes lån som skulle ha vært sikret etter § 11-33 annet ledd, før resten av kjøpesummen med renter etter §§ 11-27 og 11-32 betales tilbake til kjøperen. Kjøpesummen tilbakebetales ikke før formuesgodet i tilfelle er tilbakeført.

Kjøperen kan kreve dekning for forsvarlige kostnader til forsikring og omsorg for formuesgodet. Er formuesgodet gått tapt eller blitt skadet etter at kjøperen har overtatt risikoen for det, plikter kjøperen å erstatte tap som skyldes at kjøperen ikke har holdt det forsikret mot brann eller annen tingsskade i den utstrekning det er vanlig. Er formuesgodet gått tapt eller blitt skadet etter at kjøperen har tiltrådt, er kjøperen ansvarlig for tap som skyldes at kjøperen har forsømt å dra slik omsorg for formuesgodet som er rimelig etter forholdene.

Har kjøperen mottatt avkastning eller hatt vesentlig nytte av formuesgodet, plikter kjøperen å betale rimelig vederlag for fordelene.

Krav etter fjerde og femte ledd avgjøres av tingretten ved kjennelse dersom kravene kan avregnes i kjøperens krav på tilbakebetaling av kjøpesummen eller i krav som avregnes i tilbakebetalingskravet. For øvrig gjøres krav etter fjerde og femte ledd gjeldende ved ordinært søksmål etter tvistelovens regler. Søksmålet kan reises i den rettskrets der tvangssalget er gjennomført.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 11-36. Fordelingen av kjøpesummen

Retten skal ved kjennelse fastsette fordelingen av kjøpesummen. Fordelingskjennelsen kan avsies samtidig med stadfestelseskjennelsen, og skal senest avsies innen en uke etter at stadfestelsen er blitt rettskraftig.

Rettsgebyret og godtgjørelse til medhjelperen dekkes forlods av kjøpesummen. Det samme gjelder kostnader ved kjøperens tiltredelse og overtakelse av formuesgodet som kjøperen ikke skal bære selv. Etter prioritet dekkes deretter pengeheftelser og erstatning for ikke-pengeheftelser som er satt til side etter § 11-21 annet ledd. Medhjelperens krav etter § 11-15 annet ledd dekkes foran saksøkerens krav. Heftelsene med renter og kostnader beregnes etter kravenes størrelse på oppgjørsdagen.

Den del av kjøpesummen som dekker et betinget krav, skal i kjennelsen avsettes til dekning av kravet. Til dekning av et omstridt eller usikkert krav kan det avsettes en del. Når det kan avgjøres hvordan den avsatte delen av kjøpesummen skal fordeles, avsier retten på begjæring fordelingskjennelse om fordelingen av denne delen.

- 0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-37. Rettsmiddel mot fordelingen

Fordelingskjennelsen kan angripes ved anke og gjenåpning. Endres fordelingen etter at kjøpesummen er utbetalt, skal de som har fått for meget utbetalt, pålegges å betale det de har fått for meget, til de berettigede. Den som har mottatt betaling i god tro, kan likevel ikke pålegges slik betaling.

- 0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 11-38. Utbetaling av kjøpesummen

Salget avsluttes ved at kjøpesummen utbetales til de berettigede. Kjøpesummen skal utbetales når både fordelingskjennelsen og stadfestelseskjennelsen er rettskraftige. Selv om fordelingskjennelsen er angrepet, skal kjøpesummen utbetales i den utstrekning fordelingen ikke er angrepet. Er det påløpt renter av kjøpesummen, får de berettigede del i rentene etter den enkeltes forholdsmessige del i kjøpesummen. Er det begjært oppfriskning mot oversittelse av fristen for å anke stadfestelseskjennelsen før kjøpesummen er utbetalt, skal utbetalingen utstå til angrepet er rettskraftig avgjort.

For pantekrav som er knyttet til et verdipapir, skal det ikke utbetales del av kjøpesummen før panthaveren har fremlagt dokumentet. Ved utbetaling skal beløpet noteres på dokumentet. Gir dokumentet uttrykk for at kravet er sikret ved panterett i formuesgodet, skal det også noteres at panteretten er falt bort som følge av tvangssalget.

- 0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 11-39. Mangler

En mangel foreligger når:

- (a) formuesgodet ikke svarer til opplysninger om vesentlige forhold som medhjelperen har gitt, og som kan antas å ha innvirket på kjøpet,
- (b) medhjelperen har forsømt å gi opplysning om vesentlige forhold som denne måtte kjenne til og som kjøperen hadde grunn til å regne med å få, såfremt unnlatelsen kan antas å ha innvirket på kjøpet, eller
- (c) formuesgodet er i vesentlig dårligere stand enn kjøperen hadde grunn til å regne med.

Dersom formuesgodet har mangler, kan kjøperen kreve prisavslag. Kjøperen kan ikke heve kjøpet på grunn av mangler. Erstatning kan bare kreves av medhjelperen dersom denne har utvist skyld eller det foreligger annet særskilt rettsgrunnlag. Krav om prisavslag eller erstatning gjøres gjeldende ved søksmål. Søksmålet reises for den tingrett som har behandlet tvangssalget eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven. Ved søksmål om prisavslag saksøkes de som har fått del i den del av kjøpesummen som rammes av prisavslaget.

Kjøpesummen må betales selv om prisavslag kreves. Dersom kjøperen krever at den del av kjøpesummen som rammes av kravet om prisavslag, ikke skal utbetales til de berettigede, skal denne delen av kjøpesummen holdes tilbake hvis ikke retten finner kravet om prisavslag åpenbart grunnløst. Dersom kjøperen ikke har reist søksmål om prisavslag innen to måneder regnet fra forfalltidspunktet for kjøpesummen, skal den tilbakeholdte del av kjøpesummen ikke lenger holdes tilbake.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 11-40. Rettsmangel

Dersom formuesgodet før tvangssalget helt eller delvis var eiet av en person som ikke var saksøkt og heller ikke ble varslet etter § 11-8 første ledd, er vedkommendes eiendomsrett fortsatt i behold hvis ikke eiendomsretten er falt bort ved registrering av skjøtet etter alminnelige regler om godtroerverv. Tvist om eiendomsretten avgjøres ved søksmål. Søksmålet reises for den tingrett som behandlet tvangssalget eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven.

Dersom kjøperen må gi fra seg formuesgodet, kan denne av enhver som har fått del i kjøpesummen, kreve tilbake det vedkommende har fått. Kjøperen kan ikke heve kjøpet på grunn av rettsmangelen. Erstatning kan bare kreves av medhjelperen dersom denne har utvist skyld eller det foreligger annet særskilt rettsgrunnlag. Krav på tilbakebetaling eller erstatning gjøres gjeldende ved søksmål. Søksmålet reises for den tingrett som behandlet tvangssalget eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven.

Kjøpesummen må betales selv om det er fare for at kjøperen må gi fra seg formuesgodet til en tredjeperson etter første ledd. Dersom kjøperen krever at kjøpesummen ikke skal utbetales til de berettigede, skal kjøpesummen holdes tilbake med mindre retten finner at det åpenbart ikke er fare for at kjøperen må gi fra seg formuesgodet. Dersom kjøperen ikke har reist søksmål mot tredjepersonen innen to måneder regnet fra forfalltidspunktet for kjøpesummen, skal kjøpesummen ikke lenger holdes tilbake.

0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 11-41. Partiell rettsmangel

En ikke-pengeheftelse som det ikke er tatt forbehold om i salgsoppgaven, er likevel i behold dersom den ikke er satt til side etter § 11-21 annet ledd og heller ikke er falt bort ved registrering av skjøtet etter alminnelige regler om godtroerverv. Er en ikke-pengeheftelse i behold til tross for at det ikke er tatt forbehold om den i salgsoppgaven, gjelder § 11-39 annet og tredje ledd tilsvarende.

§ 11-42. Saksøkerens ansvar for feil

Dersom saksøkeren har unnlatt å gjøre oppmerksom på en uregistrert rettighet i formuesgodet som saksøkeren kjente til, og rettighetshaveren derved lider tap, er saksøkeren ansvarlig for tapet. Kravet gjøres gjeldende ved søksmål for de alminnelige domstoler. Søksmålet kan reises i den rettskrets der tvangssalget er gjennomført.

III. Auksjonssalg

§ 11-43. Vilkår for auksjonssalg

Dersom salget skal skje ved auksjon holdt av namsmyndigheten, bestemmer retten om denne eller namsmannen skal holde auksjonen. Auksjon over fast eiendom i lensmannsdistrikt holdes i alminnelighet av namsmannen.

Skal namsmannen holde auksjonen, sendes sakens dokumenter til namsmannen, som forbereder og holder auksjonsmøtet.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-44. Forberedelse av auksjonsmøtet, salgets omfang og forholdet til andre heftelser m m

Den namsmyndighet som skal holde auksjonen, skal straks underrette partene og personer som er varslet etter § 11-8 om tvangssalget og samtidig gi saksøkte pålegg som nevnt i § 11-16 annet ledd, jf femte ledd. Namsmyndigheten kan pålegge saksøkeren innen en nærmere bestemt frist å utarbeide en liste over kjente rettighetshavere i formuesgodet og deres adresser. Unnlater saksøkeren det, skal retten heve saken.

§§ 11-18 og 11-19, 11-20 første ledd, 11-21 til 11-23 og 11-27 gjelder tilsvarende. Frist etter § 11-18 annet ledd tredje punktum fastsettes av namsmyndigheten. Formuesgodet ropes opp med plikt for kjøperen til å overta alle heftelser med prioritet ved siden av eller etter saksøkerens krav som ikke er pengeheftelser. Oppnås ikke et bud som gir full dekning for de rettigheter som har bedre eller samme prioritet, ropes formuesgodet opp uten heftelsen. Bud er bindende i seks uker fra auksjonsdagen. For øvrig gjelder § 11-26 første ledd fjerde punktum og annet ledd. Oppgjørsdagen er tre måneder fra auksjonsdagen. Kjøpesummen skal betales til retten. Kjøperen bærer utgiftene ved tiltredelsen og overtakelsen av formuesgodet.

Er omsetningen av formuesgodet underlagt konsesjon, skal namsmyndigheten før auksjonen holdes, bringe på det rene den høyeste pris som vil bli akseptert. Den myndighet som avgjør konsesjonsspørsmålet, har plikt til å gi namsmyndigheten bindende uttalelse om høyeste pris som vil bli godkjent. Namsmyndigheten skal ikke holde auksjonen før klagefristen for denne uttalelsen er utløpt eller klagesaken er avgjort.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-45. Utarbeidelse av auksjonsvilkår

Saksøkeren plikter på namsmyndighetens anmodning å utarbeide et forslag til auksjonsvilkår innen en frist namsmyndigheten fastsetter. Unnlater saksøkeren det, skal retten heve saken.

Auksjonsvilkårene skal gi opplysning om:

- (a) hvilket formuesgode som skal selges og dets registerbetegnelse, hvor formuesgodet befinner seg, saksøkerens og dennes prosessfullmektigs navn og adresse, saksøktes navn og adresse, kravet og dagen for registreringen av grunnlaget,
- (b) at formuesgodet selges med begrenset adgang for kjøperen til å påberope mangler,

- (c) at kjøpesummen skal betales til retten innen tre måneder fra auksjonsdagen,
- (d) at saksøkeren kan kreve at det stilles sikkerhet for bud,
- (e) at kjøperen skal bære utgiftene ved tiltredelsen og overtakelsen av formuesgodet,
- (f) heftelser som ikke er pengeheftelser, og om vilkårene for alternative opprop i tilfelle slike heftelser må settes til side,
- (g) lovens regler om hvor lenge budene er bindende, det personlige ansvar for heftelsene og mislighold fra kjøper.

På grunnlag av saksøkerens forslag til auksjonsvilkår utarbeider namsmyndigheten et skriftlig utkast. Namsmyndigheten kan før auksjonsmøtet innhente uttalelse fra partene og rettighetshaverne om utformingen av auksjonsvilkårene.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-46. Stedet for auksjonen, varsel og kunngjøring

Auksjonsmøtet holdes i et rettslokale eller på et annet egnet sted. Møtet kan holdes utenfor namsmyndighetens distrikt. Partene og kjente rettighetshavere skal med minst to ukers varsel gis meddelelse om tid og sted for auksjonen. For varselet til rettighetshaverne gjelder § 11-16 tredje ledd første punktum og fjerde ledd tilsvarende. Saksøkeren har plikt til å være til stede og skal i varselet gjøres særskilt oppmerksom på dette.

Minst to uker før auksjonen holdes, skal namsmyndigheten kunngjøre tid og sted for auksjonen to ganger i en avis eller et blad som er alminnelig lest blant dem som kan tenkes å være interessert i formuesgodet. Kunngjøringen skal gi opplysninger som nevnt i § 11-45 annet ledd bokstav a. Saksøktets navn og adresse tas ikke med i kunngjøringen. Ved tvangssalg av fast eiendom kan eiendommens adresse unntas. Det skal ellers gis de opplysninger om formuesgodet som det finnes naturlig å gi og som namsmyndigheten har tilgang til. Det skal fremgå at nødvendige opplysninger om salgsordningen kan fås ved henvendelse til namsmyndighetene. Auksjonen kan kunngjøres også på andre måter.

Dersom det før et auksjonsmøte oppdages at første og annet ledd er overtrådt og feilen ikke kan avhjelpest, skal nytt auksjonsmøte berammes.

0 Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 20, 11 mars 1994 nr. 3, 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366).

§ 11-47. Alminnelige regler om auksjonsmøtet

Et auksjonsmøte som tingretten holder er et rettsmøte.

I rettsboken, eller namsboken dersom namsmannen holder auksjonsmøtet, skal de parter og rettighetshavere som møter nevnes. Dessuten føres inn alle bud som auksjonsstyreren finner at det kan bli spørsmål om å stadfeste. Videre føres inn alle erklæringer, påstander, innvendinger, avgjørelser og andre omstendigheter som er av betydning for spørsmålet om stadfestelse eller for en rettighetshavers rett.

Oppstår det tvist om kjensgjerninger av betydning som har inntruffet under auksjonsmøtet, skal opplysning straks søkes ved forklaring av de tilstedeværende, og det nødvendige protokolleres.

Auksjonsmøtet er offentlig. Den som opptrer forstyrrende, kan vises ut. Møtet er ikke offentlig etter at budgivningen er avsluttet.

Sakens dokumenter skal være tilgjengelige for parter, rettighetshavere og kjøpsinteresserte.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-48. Innledningen av auksjonsmøtet

Auksjonsmøtet starter med at auksjonsstyreren nevner det formuesgodet som skal selges, hvem som har begjært tvangssalget og for hvilket krav. Auksjonsstyreren gir de opplysninger som ellers kan være av betydning. Deretter skal utkastet til auksjonsvilkår leses opp. Etter at de tilstedeværende er gitt adgang til å uttale seg, fastsetter auksjonsstyreren vilkårene.

§ 11-49. Budgivningen

Auksjonsstyreren oppfordrer de tilstedeværende til å gi bud.

Et bud skal avvises under budgivningen når:

- (a) det er inngitt i strid med § 2-11,
- (b) det er gitt av en person eller fullmektig som ikke selv har rettslig handledyktighet, eller
- (c) det oppgis å være gitt etter fullmakt og fullmaktsforholdet ikke straks blir godtgjort.

Et bud som er avvist, er ikke bindende.

Det er adgang til å gi bud under bud som allerede er avgitt.

Når ingen flere bud blir gitt, skal auksjonsstyreren gjentatte ganger høyt og tydelig kunngjøre det siste bud og si fra at oppropet vil slutte dersom ikke flere bud blir gitt. Blir det da ikke gitt flere bud, avsluttes oppropet.

§ 11-50. Avslutning av auksjonsmøtet

Er bindende bud gitt, skal auksjonsstyreren oppfordre partene, rettighetshaverne og byderne til å uttale seg om budene. Det skal opplyses at pengeheftelser faller bort i den utstrekning de ikke er dekket av budet. Auksjonsstyreren skal opplyse om at innvendinger kan komme for sent hvis de ikke blir satt fram i auksjonsmøtet og at grunnen for enhver innvending må oppgis.

Saksøkeren skal deretter oppfordres til å begjære et eller flere av budene stadfestet. § 11-28 annet til fjerde ledd gjelder tilsvarende. I forhold til § 11-28 annet ledd første punktum skal av flere like bud det først avgitte anses som det høyeste med mindre budet svarer til en høyeste lovlig pris.

Saksøkeren kan gjøre begjæringen om stadfestelse betinget av at byderen stiller sikkerhet for kjøpesummen. Underretning om at sikkerhet er stillet, må i tilfelle være kommet inn til tingretten innen en måned etter auksjonsdagen.

Saksøkeren kan forbeholde seg en frist til å ta stilling til om bud vil bli begjært stadfestet. Begjæringen må i tilfelle være kommet inn til tingretten innen en måned etter auksjonsdagen. Forbeholder saksøkeren seg frist til å begjære stadfestelse, kan saksøkeren ikke gjøre begjæringen betinget av at byderen stiller sikkerhet.

Er auksjonen holdt av namsmannen, skal sakens dokumenter og utskrift av auksjonsprotokollen straks sendes tilbake til tingretten etter at møtet er holdt. Vedlagt saksdokumentene skal følge et anslag over formuesgodets verdi. Saksdokumentene sendes ikke tilbake dersom det ikke er gitt bindende bud eller saksøkeren har erklært at ingen av budene vil bli begjært stadfestet, og det er uklart om saksøkeren vil kreve ny auksjon.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712).

§ 11-51. Stadfestelse, virkningen av stadfestelse, rettsmiddel mot stadfestelse m m

Når saksøkeren har begjært et bud stadfestet og byderen i tilfelle har stilt sikkerhet, skal retten ved kjennelse snarest mulig avgjøre om budet skal stadfestes. Innen seks uker fra auksjonsdagen kan et bud stadfestes selv om fristene etter § 11-50 tredje og fjerde ledd er oversittet. § 11-30 annet og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

Om virkningen av stadfestelsen gjelder § 11-31 tilsvarende. Beslutning som nevnt i § 11-31 annet ledd annet punktum treffes av tingretten.

Om mislighold fra kjøper gjelder § 11-32 tilsvarende. § 11-32 tredje ledd annet punktum gjelder likevel ikke.

Om utstedelse av skjøte gjelder § 11-33 første ledd tilsvarende. Kjøperen og den som skal yte eller formidler lån til kjøperen for erverv av formuesgodet, kan avtale at denne skal begjære skjøte utstedt, og at tingretten skal sende det til vedkommende. Avtalepart som sikrer lån gitt til kjøperen for erverv av formuesgodet, som vedkommende har besørget registrert, og som er registrert samme dag som skjøtet, går foran alle andre rettsstiftelser som utledes fra kjøperen uansett når de er registrert. Ved tvangssalg av skip gjelder dessuten sjøloven § 24 tredje ledd tredje punktum.

Om rettsmiddel mot stadfestelsen og om oppgjøret ved opphevelse av stadfestelsen gjelder §§ 11-34 og 11-35 tilsvarende.

0 Endret ved lover 11 mars 1994 nr. 3, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-52. Fordelingen av kjøpesummen, rettsmiddel mot fordelingen og utbetalingen

Så snart stadfestelseskjennelsen er avsagt, setter retten opp et utkast til fordeling av kjøpesummen. Utkastet sendes partene og kjente rettighetshavere med oppfordring til å komme med innsigelser innen en frist som retten setter. Fristen bør i alminnelighet ikke være over to uker.

Når fristen er utløpt og kjøperen har betalt kjøpesummen, eventuelt med tillegg av renter, avsier retten kjennelse om fordelingen. Rettsgebyret dekkes forlods. Etter prioritet dekkes deretter pengeheftelser og erstatning for ikke-pengeheftelser som er satt til side etter § 11-21 annet ledd. Heftelsene med renter og kostnader beregnes etter kravenes størrelse på oppgjørsdagen. § 11-36 tredje ledd gjelder tilsvarende.

Om rettsmiddel mot fordelingen gjelder § 11-37 tilsvarende.

Om utbetaling av kjøpesummen gjelder § 11-38 tilsvarende.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-53. Mangler, rettsmangel og saksøkerens ansvar for feil

Om mangler, rettsmangel og saksøkerens ansvar for feil gjelder §§ 11-39 til 11-42 tilsvarende.

§ 11-54. Ny auksjon, heving av saken

Dersom det ikke blir gitt bindende bud eller saksøkeren i auksjonsmøtet erklærer at ingen av budene vil bli begjært stadfestet, kan saksøkeren innen en måned kreve nytt salgsforsøk. Dersom saksøkeren har forbeholdt seg frist til å ta stilling til om bud skal begjæres stadfestet, kan saksøkeren innen fristen i stedet kreve nytt salgsforsøk.

Dersom bud blir begjært stadfestet og retten nekter stadfestelse av en grunn som kan avhjelpest før eller ved ny auksjon, skal saksøkeren gis anledning til å begjære ny auksjon innen en frist retten fastsetter. Dette gjelder likevel ikke dersom begjæringen innkom eller sikkerhet først ble stilt mer enn en måned etter auksjonsdagen.

Det kan bare begjæres ny auksjon en gang. Når retten har nektet stadfestelse etter § 11-30 annet ledd bokstavene a, c, e eller f, kan saksøkeren likevel alltid begjære ny auksjon.

Når avgitte bud ikke er stadfestet, bud ikke lenger er bindende og det ikke lenger kan kreves ny auksjon, skal saken heves.

0 Endret ved lover 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

IV. Gjennomføring av tvangsbruk

§ 11-55. Tvangsbrukens gjenstand og varighet

Tvangsbruken skal gjelde både hovedgjenstanden og tilhørende ting og rettigheter som omfattes av panteretten. Selv om saksøkeren bare har pant i en ideell del av formuesgodet, kan retten beslutte at tvangsbruken skal utvides til å omfatte hele formuesgodet dersom det blir gitt samtykke av saksøkte eller en annen sameier som kan kreve sameiet oppløst ved tvangssalg.

Ved tvangsbruk av fast eiendom kan en saksøker som også har panterett for pantekravet i driftstilbehør som nevnt i panteloven §§ 3-4, 3-8 og 3-9 eller i varelager som nevnt i panteloven § 3-11, kreve at tvangsbruken også skal omfatte disse verdiene dersom verdiene har en naturlig tilknytning til den faste eiendommen, og det for disse verdienes del foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag som nevnt i denne loven § 8-2. Kravet må fremsettes i begjæringen om tvangsbruk. § 8-6 første og annet ledd og § 8-7 første ledd annet punktum og annet ledd gjelder tilsvarende.

Retten bestemmer hvor lenge tvangsbruken skal vare. For skip, luftfartøy og tillatelser som er registrert i Petroleumsregisteret, kan brukstiden ikke settes lengre enn to år. Det kan settes vilkår for tvangsbruken.

0 Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 20, 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-56. Bestyrer

Tvangsbruken skal utøves av en bestyrer oppnevnt av retten. Ved tvangsbruk av tillatelser som er registrert i Petroleumsregisteret, oppnevnes bestyreren av departementet. Bare den som etter gjeldende regler kan eie formuesgodet, kan oppnevnes som bestyrer. Saksøkeren skal gis adgang til å uttale seg om valget av bestyrer, og kan selv oppnevnes. Saksøkte kan ikke oppnevnes som bestyrer dersom saksøkeren har uttalt seg mot det.

Retten kan pålegge bestyreren å stille sikkerhet for mulig ansvar som bestyrer. Dersom saksøkte ber om det, eller retten finner grunn til det, skal retten oppnevne en revisor. Godtgjørelse til bestyrer og revisor fastsettes av retten.

Bestyreren hefter overfor tredjeperson på samme måte som en som bruker formuesgodet for egen regning.

Saksøkeren er ansvarlig for nødvendige utgifter til drift og vedlikehold, medregnet forsikringspremier og godtgjørelse til bestyrer og revisor, og plikter å yte nødvendig forskudd til bestyreren.

0 Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 20, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-57. Formålstjenlig drift

Bestyreren skal sørge for en formålstjenlig drift av formuesgodet. Bestyreren skal dessuten dra forsvarlig omsorg for formuesgodet og holde det forsikret. Ved tvangsbruk som omfatter driftstilbehør som nevnt i panteloven §§ 3-4, 3-8 og 3-9 eller varelager som nevnt i panteloven § 3-11, kan disse verdiene skiftes ut eller selges så langt det er forenlig med en forsvarlig drift.

Bestyreren må ikke inngå avtaler om utleie eller annen bruk av formuesgodet ut over det som er vanlig etter forholdene. En avtale om utleie eller annen bruk kan bare gå ut over den tid som er fastsatt for tvangsbruken dersom det er nødvendig for å oppnå en rimelig avkastning av formuesgodet. Før avtale om utleie eller annen bruk blir inngått, bør pantehaverne underrettes dersom avtalen kan ha betydning for deres rett. Ved tvangsbruk av skip og luftfartøy kan bestyreren ikke slutte avtale om bortfraktning eller bortleie for mer enn ett år om gangen uten samtykke av partene. En avtale som er inngått i strid med reglene i leddet her, er likevel bindende overfor godtroende tredjepersoner.

0 Endret ved lov 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366).

§ 11-58. Tilsidesettelse av andre heftelser enn pengeheftelser

Saksøkeren kan kreve at retten ved kjennelse setter en etterstående heftelse som ikke er pengeheftelse, til side så lenge tvangsbruken varer dersom rettigheten hindrer en formålstjenlig drift. Avgjørelsen kan ikke treffes før det er gått minst to uker etter at tvangsbrukeren har sendt skriftlig melding til rettighetshaveren om at rettigheten vil bli begjært satt til side.

Rettighetshaveren kan hindre tilsidesettelse ved å utløse saksøkeren eller ved å tilby fullt vederlag for den innskrenkning i bruken som rettigheten medfører. Vederlaget fastsettes av retten. I andre tilfeller kan rettighetshaveren kreve at rettigheten ikke settes til side før utløpet av en frist som er passende etter forholdene, slik at rettighetshaveren kan innrette seg etter kravet om at rettigheten må vike.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-59. Fordeling av inntektene m m

Av inntektene dekkes først nødvendige utgifter til drift og vedlikehold, medregnet forsikringspremier og godtgjørelse til utenforstående bestyrer og revisor. Deretter dekkes forfalte krav, medregnet renter og kostnader, som har bedre prioritet enn saksøkerens krav. Etter dette dekkes vederlag til saksøkeren når denne er bestyrer. Deretter dekkes forfalte deler av saksøkerens krav, dersom ikke saksøkeren bestemmer at det isteden skal utbetales til saksøkte eller brukes til å dekke krav med prioritet etter saksøkeren.

Saksøkte er ikke ansvarlig for underskudd ved tvangsbruken.

§ 11-60. Regnskapsplikt

Bestyreren skal til de tider som retten fastsetter og minst en gang i året, gi partene og retten revidert regnskap for driften. Andre rettighetshavere kan kreve gjenpart av regnskapet.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-61. Opphør når saksøkerens krav er dekket, eller når saksøkeren begjærer saken hevet

Når saksøkeren har fått fullt oppgjør for pantekravet, skal tvangsbruken opphøre. Retten treffer avgjørelse om opphør av tvangsbruken ved kjennelse, og sørger for at anmerkningen etter § 11-9 tredje ledd første punktum blir slettet fra realregisteret.

Når saksøkeren begjærer saken hevet, jf § 5-17 første ledd bokstav b, skal saksøkeren på forhånd ha varslet partene og andre som er varslet om tvangsbruken.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-62. Opphør m v ved uforsvarlig utøving av tvangsbruken

Dersom bestyreren opptrer i strid med de plikter som påhviler vedkommende, eller på annen måte opptrer utilbørlig, kan retten ved kjennelse:

- (a) bestemme at tvangsbruken skal opphøre,
- (b) oppnevne ny bestyrer, eller
- (c) gi bestemte forskrifter om hvordan tvangsbruken skal utøves eller inntektene brukes.

Krav etter første ledd kan reises av saksøkte eller en rettighetshaver som kan lide tap eller skade på grunn av forholdet.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 11-63. Opphør av andre grunner

Før øvrig opphører tvangsbruken når:

- (a) tiden for tvangsbruken er ute og retten ikke før utløpet av tiden har forlenget tvangsbruken,
- (b) en kjøper ved tvangssalg er blitt ny eier, eller
- (c) tvangsbruk innledes etter begjæring fra en bedre prioritert panthaver.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

Kapittel 12. Tvangsdekning i adkomstdokument til leierett eller borett til husrom

0 Overskriften endret ved lover 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 875).

I. Begjæring om tvangssalg

§ 12-1. Innledning

Den som har panterett i adkomstdokument til leierett eller borett til husrom, eller i en ideell del av et slikt formuesgode, kan begjære tvangssalg av pantet etter dette kapitlet når det foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag.

0 Endret ved lover 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI, 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 875).

§ 12-2. Tvangsgrunnlag

Grunnlag for tvangssalg etter dette kapitlet er foruten de alminnelige tvangsgrunnlag:

- (a) avtale om pant når panteretten har rettsvern etter panteloven § 4-3, en skadeløspantsettelse likevel bare når kravets omfang er fastsatt ved dom eller annet tvangsgrunnlag,
- (b) utlegg som har rettsvern etter panteloven § 5-8,
- (c) lovbestemt panterett som har rettsvern.

For utlegg etter første ledd bokstav b som er stiftet av namsmyndighetene, kan salg begjæres uten forutgående varsel etter § 4-18, men ikke før to uker etter at underretning om utlegget ble sendt saksøkte. Dersom tvangsgrunnlaget for utlegget er et alminnelig tvangsgrunnlag, må dessuten dette grunnlaget ha blitt rettskraftig. Selv om vilkårene ikke er oppfylt, kan salg begjæres dersom fullbyrdelsen ellers ville bli vesentlig vanskeliggjort.

§ 12-3. Kompetent namsmyndighet

Begjæring om tvangssalg settes fram for tingretten i den krets der husrommet er.

- 0 Endret ved lover 8 jan 1993 nr. 20, 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI, 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 12-4. Begjæringens innhold

Foruten å oppfylle kravene i § 5-2 skal salgsbegjæringen opplyse om rettigheter i adkomstdokumentet som saksøkeren kjenner til. Så vidt mulig skal det opplyses om den effektive gjelden og rente som påløper for alle de rettighetshavere som har bedre prioritet enn saksøkeren i adkomstdokumentet. Dessuten bør det gis opplysning om husrommets art, størrelse, vedlikehold m.m.

Utskrift fra Løsøreregisteret skal legges ved. Utskriften skal være tatt etter at grunnlaget ble tvangskraftig og ikke mer enn tre måneder før begjæringen settes fram. Dersom tvangsgrunnlaget er et utlegg registrert i Løsøreregisteret, behøver ikke utskrift legges ved dersom heftelsene er påført det registrerte dokument.

Om kumulasjon gjelder § 11-5 tilsvarende.

- 0 Endret ved lov 1 juni 2001 nr. 28 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 1 juni 2001 nr. 560), se dens VI.

§ 12-5. Foreleggelse, avgjørelse om tvangssalg m m

Om foreleggelse, avgjørelse om tvangssalg m m gjelder §§ 11-7 til 11-9 og 11-11 tilsvarende.

Dersom salg blir besluttet og adkomstdokumentet ikke tidligere er innsendt, skal retten pålegge saksøkeren å fremlegge dokumentet dersom dette er et innløsningsdokument. Blir dokumentet ikke innlevert, heves saken. Dersom en etterstående panthaver har begjært tvangssalg og en foranstående panthaver har innløsningsdokumentet, plikter denne å utlevere dokumentet til retten hvis det er stilt sikkerhet.

- 0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

II. Gjennomføring av tvangssalget

§ 12-6. Salgsmåte

Tvangssalget gjennomføres etter bestemmelsene i kapittel 11 avsnitt II og III så langt de passer.

Ved salg gjennom medhjelper er fristen etter § 11-26 første ledd første punktum tre uker, jf § 11-29 tredje ledd.

- 0 Endret ved lover 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 21 des 2005 nr. 130 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 30 juni 2006 nr. 875).

§ 12-7. Tredjepersons eiendomsrett, mangler ved salgsgjenstanden og forbigått rettighetshaver

Om tredjepersons eiendomsrett, mangler ved salgsgjenstanden og forbigått rettighetshaver gjelder §§ 8-20 til 8-22.

Kapittel 13. Tvangsfullbyrdelse av krav på annet enn penger

I. Begjæring om tvangsfullbyrdelse

§ 13-1. Innledning

Den som har et krav som går ut på annet enn betaling av penger, kan begjære tvangsfullbyrdelse etter dette kapitlet når det foreligger tvangskraftig tvangsgrunnlag.

§ 13-2. Tvangsgrunnlag

Grunnlag for fullbyrdelse etter dette kapitlet er de alminnelige tvangsgrunnlagene og forhold som er tvangsgrunnlag etter særlig lovbestemmelse.

Særlig tvangsgrunnlag for utlevering av løsøre er dessuten:

- a) Skriftlig avtale om leie som inneholder vedtagelse av at utlevering kan kreves når leien ikke blir betalt. Det skal gå fram av varselet etter § 4-18 at utlevering kan unngås dersom leien, utenrettslige inndrivingskostnader, sakskostnader og forfalt leie fram til betalingstidspunktet, med renter, blir betalt før fullbyrdelsen gjennomføres.
- (b) Skriftlig avtale om leie for en bestemt tid som inneholder vedtakelse av at utlevering kan kreves når leietiden er løpt ut.

Særlig tvangsgrunnlag for fravikelse av fast eiendom er dessuten:

- a) Skriftlig avtale om leie som inneholder vedtagelse av at tvangsfravikelse kan kreves når leien ikke blir betalt. Det skal gå fram av varselet etter § 4-18 at tvangsfullbyrdelse kan unngås dersom leien, utenrettslige inndrivingskostnader, sakskostnader og forfalt leie fram til betalingstidspunktet, med renter, blir betalt før fullbyrdelsen gjennomføres.
- (b) Skriftlig avtale om leie for en bestemt tid som inneholder vedtakelse av at tvangsfravikelse kan kreves når leietiden er løpt ut.
- c) Oppsigelse i leieforhold etter husleieloven, når oppsigelsen fyller vilkårene i husleieloven § 9-7 og leieren ikke har protestert skriftlig til utleieren mot oppsigelsen på en måte som fyller vilkårene i husleieloven § 9-8 innen fristen på én måned, eller når utleieren har reist sak mot leieren og retten ikke har satt oppsigelsen til side.
- (d) Heving av leieforhold etter husleieloven, når det foreligger forhold som gjør det åpenbart at utleieren hadde adgang til å heve leieavtalen.
- (e) I andre leie- og besittelsesforhold enn etter husleieloven: forhold som gjør det åpenbart at saksøkte ikke har rett til å besitte eiendommen.

Bokstavene a til d gjelder ikke i festeforhold.

Skriftlig avtale som nevnt i annet ledd og tredje ledd kan inngås elektronisk.

- 0 Endret ved lover 26 mars 1999 nr. 17 (ikr. 1 jan 2000 iflg. res. 26 mars 1999 nr. 248), 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 4 mai 2001 nr. 16, 31 mars 2017 nr. 14 (ikr. 18 april 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 414).

§ 13-3. Kompetent namsmyndighet

Begjæring om utlevering av løsøre eller verdipapir skal settes fram for namsmannen i det distrikt hvor formuesgodet er. Dersom utlevering begjæres på grunnlag av et utenlandsk tvangsgrunnlag som nevnt i § 4-1 annet ledd bokstav f til h, gjelder § 7-3 tredje ledd tilsvarende.

Begjæring om fravikelse av fast eiendom skal settes fram for namsmannen i det distrikt hvor eiendommen er. Når tvangsfullbyrdelse blir begjært etter tvangsgrunnlag som nevnt i første ledd annet punktum og i § 13-2 tredje ledd bokstav d og e, skal begjæringen settes fram for tingretten. Saksøkeren kan i så fall overfor tingretten også påberope andre tvangsgrunnlag for fravikelsen.

Begjæring om tvangsfullbyrdelse av andre krav settes fram for tingretten i det distrikt hvor saksøkte har alminnelig verneting. Begjæringen kan også settes fram for tingretten i det distrikt hvor det formuesgodet eller den gjenstand finnes som fullbyrdelsen gjelder.

- 0 Endret ved lover 27 nov 1992 nr. 110 (ikr. 1 jan 1994), 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938), 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3.

§ 13-4. Hvem begjæringen skal rettes mot

Begjæringen om tvangsfullbyrdelse skal rettes mot den som handleplikten, tåleplikten eller unnlatesplikten hviler på.

§ 13-5. Kumulasjon

Saksøkeren kan i samme begjæring kreve tvangsfullbyrdelse av flere krav mot samme saksøkte dersom fullbyrdelsesmåten er den samme og kravene kan fullbyrdes hos samme namsmyndighet. Det kan i samme begjæring kreves tvangsfullbyrdelse av et krav mot flere saksøkte når de er forpliktet i fellesskap og det kan begjæres tvangsfullbyrdelse mot alle hos samme namsmyndighet.

§ 13-6. Foreleggelse av begjæringen

Finner namsmyndigheten at begjæringen kan tas til følge, skal begjæringen meddeles saksøkte med oppfordring om innen to uker å uttale seg om forhold av betydning for gjennomføringen av tvangsfullbyrdelsen. Saksøkte skal samtidig gjøres oppmerksom på hvilke kostnader som er påløpt, og at ytterligere kostnader vil påløpe om fullbyrdelsen blir gjennomført. Det skal opplyses at fullbyrdelsen kan unngås ved at kravet blir oppfylt innen fristen etter første punktum, eller når fullbyrdelsen er begjært etter § 13-2 annet ledd bokstav a eller tredje ledd bokstav a, ved at leien, utenrettslige inndrivingskostnader, sakskostnader og forfalt leie fram til betalingstidspunktet, med renter, blir betalt innen fristen. Finner namsmyndigheten grunn til det, kan det i saker om utlevering samtidig opplyses om tid og sted for utleveringsforretningen.

Ved begjæring om fravikelse av fast eiendom som tjener som bolig for saksøktes ektefelle, skal også ektefellen underrettes om fristen etter første ledd. Det samme gjelder annen myndig person i saksøktes husstand som namsmyndigheten kjenner til.

Ved begjæring om fravikelse av fast eiendom bør namsmyndigheten varsle sosialkontoret når det er grunn til det.

Vil fullbyrdelsen ellers bli vesentlig vanskeliggjort, kan meddelelse som nevnt i første og annet ledd unnlates.

- 0 Endret ved lover 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 15 juni 2001 nr. 60 (ikr. 1 juli 2001 iflg. res. 15 juni 2001 nr. 618), 31 mars 2017 nr. 14 (ikr. 18 april 2017 iflg. res. 31 mars 2017 nr. 414).

§ 13-7. Beslutning om tvangsfullbyrdelse

Når den eller de som er varslet etter § 13-6 har uttalt seg eller fristen er løpt ut, avgjør namsmyndigheten om tvangsfullbyrdelsen skal gjennomføres. Treffes avgjørelsen av retten, skal det skje ved kjennelse.

Har retten besluttet fullbyrdelse, sendes saken til namsmannen dersom denne skal gjennomføre fullbyrdelsen. Gjennomføringen kan overlates til namsmannen i et hvilket som helst distrikt.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

II. Utlevering av løsøre og verdipapirer

§ 13-8. Fullbyrdelsesmåte

Utlevering av en bestemt løsøregjenstand eller et verdipapir, eller av en viss mengde løsøregjenstander eller verdipapirer av en bestemt art, skjer ved at namsmannen tar det som skal leveres fra saksøkte og leverer det til saksøkeren. Dersom det kommer inn flere begjæringer om utlevering av løsøre eller verdipapirer bestemt etter sin art, gjelder § 7-8 tilsvarende.

Dersom en bestemt løsøregjenstand eller et verdipapir ikke finnes i saksøktes besittelse, og saksøkte ikke gjør sannsynlig at oppfyllelse er umulig, skal namsmannen underrette saksøkeren om at denne innen en frist fastsatt av namsmannen kan begjære at saksøkte pålegges en løpende mulkt for å fremtvinge utlevering. Begjærer saksøkeren det innen fristen, skal namsmannen sende saken til tingretten, som ved kjennelse kan pålegge saksøkte en løpende mulkt for hver dag eller uke som går uten at gjenstanden blir utlevert. Oversitter saksøkeren fristen eller underretter saksøkeren namsmannen om at løpende mulkt ikke vil bli begjært, skal namsmannen heve saken.

Mulkten tilfaller statskassen og skal betales til namsmannen. Tvangsmulkten inndrives etter reglene i denne loven om inndrivning av pengekrav etter begjæring av saksøkeren. Den kan ikke inndrives for mer enn åtte uker om gangen. Lar saksøkeren det gå lengre tid med inndrivningen, løper ingen videre mulkt før den påløpte mulkten er betalt eller det er tatt utlegg for den.

Når saksøkte godtgjør at utleveringskravet er oppfylt, eller sannsynliggjør at det er umulig å oppfylle kravet, skal retten på saksøktes begjæring stanse inndrivningen av mulkten og oppheve utlegg som måtte være gitt. Dette gjelder bare mulkt som er påløpt etter oppfyllelsen eller etter at hindringen er inntrådt.

Kongen kan i særlige tilfeller ettergi påløpt mulkt.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 13-9. Tredjepersons eiendomsrett

Løsøregjenstander og verdipapirer som befinner seg hos saksøkte og som er bestemt betegnet i tvangsgrunnlaget, skal utleveres selv om en tredjeperson er eier.

Er gjenstanden for utleveringen bestemt etter sin art, skal den ikke utleveres hvis tredjepersons påstand om å være eier blir godtgjort med det samme, eller hvis den da blir sannsynliggjort og beviset etter en kort utsettelse blir gjort fullstendig.

§ 13-10. Varsel om forretningen

Namsmannen skal gi saksøkte meddelelse om tid og sted for forretningen. Meddelelse kan unnlates dersom tvangsfullbyrdelsen ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort. Saksøkeren skal gis meddelelse dersom vedkommende blir pålagt å være til stede eller har bedt om å bli varslet.

III. Fravikelse av fast eiendom

§ 13-11. Fullbyrdelsesmåte

Fravikelse av fast eiendom skjer ved at namsmannen fjerner de personer eller det løsøre som skal fjernes fra eiendommen. For løsøre som ikke er av personlig karakter eller vanlig innbo, gjelder § 13-14 tilsvarende.

Dersom det ikke er mulig å overgi løsøret til saksøkte eller til noen på saksøktes vegne, sørger namsmannen for transport og oppbevaring. Vil det medføre uforholdsmessige vansker eller kostnader å flytte løsøret, kan namsmannen beslutte at det foreløpig skal oppbevares på eiendommen. Rent skrot kan kastes umiddelbart.

Namsmannen gir så vidt mulig saksøkte og de som namsmannen vet er interessert i løsøret, underretning om hvor løsøret er og oppfordring til å hente det mot å betale kostnadene ved transporten og oppbevaringen. Dersom løsøret er unntatt fra utlegg eller kan kreves unntatt, har saksøkte rett til å hente det uten å betale noe for transport og oppbevaring hvis henting skjer innen to uker etter underretningen.

Blir løsøret tross gjentatte oppfordringer ikke hentet innen den frist som namsmannen setter, kan namsmannen selge løsøret til dekning av kostnadene. Løsøret kan kastes dersom salg vil medføre kostnader som vil overstige det som kommer inn ved salget. Personlige dokumenter og oppbevares likevel i rimelig utstrekning.

§ 13-12. Varsel om forretning

Namsmannen skal gi partene meddelelse om tid og sted for forretningen. Meddelelse til saksøkte kan unnlates dersom tvangsfullbyrdelsen ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort.

IV. Sikkerhetsstillelse

§ 13-13. Fullbyrdelsesmåte

Tvangsfullbyrdelse av krav om sikkerhetsstillelse skjer ved at saksøkte ved kjennelse blir pålagt å stille sikkerhet for kravet. Dersom sikkerhet ikke blir stilt innen oppfyllelsesfristen, kan saksøkeren kreve utlegg for beløpet.

V. Andre handleplikter

§ 13-14. Fullbyrdelsesmåte

Tvangsfullbyrdelse av andre handleplikter enn de som er nevnt i §§ 13-8, 13-11 og 13-13, skjer ved at tingretten ved kjennelse enten gir saksøkeren rett til å utføre handlingen, eller bestemmer at namsmyndigheten selv skal utføre den, eller pålegger saksøkte en løpende mulkt for hver dag eller uke som går uten at handleplikten blir oppfylt.

Blir oppfyllelsen gjennomført ved at saksøkeren eller namsmyndigheten selv utfører den handling som saksøkte plikter å utføre, svarer saksøkte for utgiftene. Retten kan ved kjennelse pålegge saksøkte å betale de sannsynlige kostnader forskuddsvis. Etter utførelsen kan retten på samme måte i tilfelle bestemme hva saksøkeren skal betale tilbake. Blir saksøkeren gitt rett til å utføre handlingen og saksøkte eller noen annen gjør motstand, kan saksøkeren kreve hjelp hos namsmannen.

Blir oppfyllelsen søkt fremtvunget ved mulkt, gjelder § 13-8 tredje til femte ledd tilsvarende.

Løpende mulkt kan ikke anvendes for å fremtvinge tjeneste i arbeidsforhold eller for å tvinge noen til å motta en som er ansatt i slik tjeneste.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

§ 13-15. Varsel om forretning

Namsmyndigheten skal gi saksøkte meddelelse om tid og sted for en forretning for gjennomføring. Meddelelse kan unnlates dersom tvangsfyllbyrdelsen ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort. Saksøkeren skal gis meddelelse dersom vedkommende blir pålagt å være til stede eller har bedt om å bli varslet.

VI. Unnlates- og tåleplikter

§ 13-16. Fullbyrdelsesmåte

Tvangsfyllbyrdelse av unnlates- og tåleplikter skjer ved at saksøkte ved kjennelse blir pålagt å stille sikkerhet for den skade som vil bli voldt hvis saksøkte også i fremtiden handler mot sin plikt. Retten fastsetter i kjennelsen hvor lenge pålegget om sikkerhetsstillelse skal gjelde.

Har saksøkte forårsaket en forandring som strider mot saksøkerens rett, kan den tidligere tilstand søkes gjenopprettet etter bestemmelsene i § 13-14.

0 Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938).

Tredje del. Sluttbestemmelser

0 Overskriften endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, var tidligere Fjerde del. Samtidig ble tidligere kapittel 14 og 15 opphevet, se nå tvl. kap. 32 til 34.

Kapittel 14. Sluttbestemmelser

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, endret kapittelnummer fra kapittel 16.

§ 14-1. Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen¹ bestemmer.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, endret paragrafnummer fra § 16-1.

1 Fra 1 jan 1993 iflg. res. 23 okt 1992 nr. 765.

§ 14-2. Overgangsbestemmelser

Loven gjelder for saker om tvangsfyllbyrdelse der begjæringen om tvangsfyllbyrdelse inngis etter at loven er trådt i kraft. Kongen kan gi nærmere overgangsbestemmelser.

Kongen gir overgangsbestemmelser for endringene i § 16-3 annet ledd.

0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lover 26 jan 2007 nr. 3 og 21 des 2007 nr. 127, endret paragrafnummer fra § 16-2.

§ 14-3. Endringer i annen lovgivning

Fra den tid loven trer i kraft, oppheves lov 13 august 1915 nr 7 om tvangsfylldbyrdelse.

Fra samme tidspunkt gjøres følgende endringer i andre lover: — — —

- 0 Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3, endret paragrafnummer fra § 16-3.